

GUIA DE L'ESTUDIANT **2022-2023**

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ, ESPORTS I PSICOLOGIA

GRAU EN PSICOLOGIA

ÍNDEX

ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT	4
— Objectius generals	4
— Metodologia	4
— Procés d'avaluació	5
PLA D'ESTUDIS	6
— Requisits	7
— Requisits	7
— Requisits	8
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS	9
— Canvis Evolutius i Educatius	9
— Fonaments de Psicobiologia	12
— Fonaments Psicosocials del Comportament Humà	17
— Història i Epistemologia de la Psicologia	20
— Modern Language. English Skills for Psychology	23
— Tècniques d'Expressió i Comunicació	26
— Percepció, Atenció i Memòria	30
— Perfils Professionals de la Psicologia. Ètica i Deontologia	33
— Psicofisiologia	36
— Psicologia del Desenvolupament I. Primera i Segona Infància	41
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS	44
— Neuropsicologia	44
— Pensament i Llenguatge	46
— Psicologia de la Personalitat	48
— Psicologia del Desenvolupament II. Adolescència, Maduresa i Senectut	50
— Psicologia dels Grups i Organitzacions	53
— Instruments i Tècniques Qualitatives en la Pràctica Professional de la Psicologia	56
— Motivació i Emoció	59
— Psicologia del Treball. Planificació i Gestió de Recursos Humans	62
— Psicologia i Contexts Educatius	65
— Psicometria	68
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE TERCER CURS	71
— Diagnòstic i Avaluació Psicològica	71
— Metodologia de les Ciències del Comportament I	74
— Psicologia de l'Educació Escolar	77
— Psicopatologia d'Adults	80
— Psicopatologia Infantil i Juvenil	83
— Avaluació de Programes i Intervencions en Diferents Contexts	86
— Intervenció i Tractament Psicològic en Psicologia Clínica	88
— Intervenció Psicoeducativa	91
— Intervenció Psicosocial	94
— Pràctiques I	97
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE QUART CURS	101
— Metodologia de les Ciències del Comportament II	101
— Pràctiques II	104
— Seminari de Recerca	108
— Treball de Fi de Grau	111
ASSIGNATURES OPTATIVES	114

— Dificultats d'Aprenentatge en el Context Escolar	114
— Intervenció en els Trastorns del Desenvolupament	117
— Orientació Psicoeducativa	120
— Processos d'Assessorament per a una Escola Inclusiva	122
— Psicogerontologia	125
— Psicologia de l'Activitat Física i de l'Esport	127
— Psicologia de la Comunicació i la Publicitat	129
— Psicologia de la Salut, Qualitat de Vida i Psicofarmacologia	132
— Psicologia dels Moviments Socials i el Comportament Col·lectiu	134
— Psicologia Hospitalària	136
— Psicologia i Noves Tecnologies	138
— Psicologia Jurídica i Forense	141
— Resolució de Conflictes	144
— Sexualitat Humana	146
— Teràpia Familiar i de Parella	148

ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT

Objectius generals

El grau en Psicologia té com a objectius generals formar professionals capaços de:

- Analitzar, interpretar, comprendre i explicar el comportament humà.
- Promoure el desenvolupament i el benestar de les persones, els grups, les organitzacions i la societat en general.
- Fer psicodiagnòstics dels seus pacients i desenvolupar tractaments, programes o intervencions per millorar-los la qualitat de vida.
- Comprometre's ètica i moralment en el seu desenvolupament professional.

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit europeu equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que du a terme l'estudiant en el marc d'una assignatura determinada: assistència a classes, consultes a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits, es preveu que el treball de l'estudiant ha de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 × 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així, doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc., que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa o de treballar en equip són competències generals o transversals de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

En canvi, altres competències són específiques de cada professió. Un educador o educadora social, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar una traductora o un intèrpret.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que en els ensenyaments en modalitat presencial parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

- Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que el professorat imparteix a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.
- Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc.). Aquestes sessions poden estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.
- Les **sessions de tutoria** són les hores en què el professorat atén els estudiants de forma individual o en petit grup per conèixer el progrés que van fent en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins del **pla de treball** d'una assignatura també s'hi inclouen les sessions dedicades al treball personal dels estudiants, que són les hores destinades a l'estudi, a la resolució d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i elaboració de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

Per veure com s'organitza el treball acadèmic en la modalitat *online*, consulta els plans de treball de les assignatures de les titulacions que s'imparteixen també en aquesta modalitat.

El pla de treball

Aquesta forma de treballar demana planificació amb l'objectiu que l'estudiant pugui organitzar i preveure la feina que ha de dur a terme en les diferents assignatures. És per això que el pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El pla de treball reflecteix la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que guia com s'han de planificar temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

Aquest pla és l'instrument que dona indicacions sobre els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el pla de treball s'hi concreten i planifiquen els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que cal fer en el marc de l'assignatura.

El pla de treball se centra bàsicament en el treball de l'estudiant i l'orienta perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot estar organitzat seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un progressió per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la Normativa acadèmica dels estudis de grau de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya, «els ensenyaments oficials de grau s'avaluen de manera continuada i només hi ha una convocatòria oficial per matrícula». Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació, un primer període que comprèn les setmanes de docència, inclosa la setmana de tancament, i un segon període de recuperació.

L'avaluació continuada té lloc durant les setmanes de docència i la setmana de tancament de les assignatures. La setmana de tancament, situada al final del semestre, és una setmana docent especial, ja que no s'aporten continguts nous a les assignatures, però hi ha programades activitats d'avaluació per a tot l'estudiantat (tutories, retorn de treballs, presentacions orals o qualsevol altra activitat d'avaluació que preferentment no sigui recuperable).

Durant la setmana de recuperació es poden recuperar totes les activitats d'avaluació que hagin estat identificades en la guia docent com a recuperables. El conjunt d'activitats per recuperar durant aquest període no pot tenir un pes en l'avaluació superior al 50 % de l'assignatura.

En els cas dels màsters, l'avaluació es fa d'acord amb la normativa específica, que contempla una única convocatòria oficial.

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzen diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball fet per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació:

- **Avaluació de procés:** seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge dut a terme durant el curs. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per elaborar els treballs de grup, etc. L'avaluació del procés es fa a partir d'activitats que es desenvolupen de forma dirigida o de les quals es fa orientació a la classe i que tenen relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Aquestes activitats s'avaluen de forma continuada al llarg del semestre.
- **Avaluació de resultats:** correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup orals i escrits, exercicis de classe individuals o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treballs individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica (FB)	66
Obligatòria (OB)	114
Optativa (OP)	36
Treball de Fi de Grau (TFG)	6
Pràctiques Acadèmiques Externes (PAE)	18
Total	240

- Malgrat que el pla d'estudis prevegi la possibilitat de fer la docència d'algunes assignatures durant el primer o el segon semestre, cada any només s'imparteixen un sol cop. Consulta l'assignatura per saber el semestre d'impartició d'aquest curs acadèmic.
- Tots els estudiants obtenen la **menció en Psicologia de la Salut**, de la qual queda constància al títol.
- L'oferta de mencions està subjecta a la matrícula d'un nombre mínim d'estudiants.

PRIMER CURS

	Semestre	Crèdits	Tipus
Canvis Evolutius i Educatius	1r	6,0	FB
Fonaments de Psicobiologia	1r	6,0	FB
Fonaments Psicosocials del Comportament Humà	1r	6,0	OB
Història i Epistemologia de la Psicologia	1r	6,0	FB
Modern Language. English Skills for Psychology	1r o 2n	6,0	FB
Tècniques d'Expressió i Comunicació	1r o 2n	6,0	FB
Percepció, Atenció i Memòria	2n	6,0	FB
Perfils Professionals de la Psicologia. Ètica i Deontologia	2n	6,0	OB
Psicofisiologia	2n	6,0	FB
Psicologia del Desenvolupament I. Primera i Segona Infància	2n	6,0	FB

SEGON CURS

	Semestre	Crèdits	Tipus
Neuropsicologia	1r	6,0	OB
Pensament i Llenguatge	1r	6,0	FB
Psicologia de la Personalitat	1r	6,0	OB
Psicologia del Desenvolupament II. Adolescència, Maduresa i Senectut	1r	6,0	FB
Psicologia dels Grups i Organitzacions	1r	6,0	OB
Instruments i Tècniques Qualitatives en la Pràctica Professional de la Psicologia	2n	6,0	OB
Motivació i Emoció	2n	6,0	FB
Psicologia del Treball. Planificació i Gestió de Recursos Humans	2n	6,0	OB
Psicologia i Contexts Educatius	2n	6,0	OB
Psicomètria	2n	6,0	OB

TERCER CURS

	Semestre	Crèdits	Tipus
Diagnòstic i Avaluació Psicològica	1r	6,0	OB

TERCER CURS

	Semestre	Crèdits	Tipus
Metodologia de les Ciències del Comportament I	1r	6,0	OB
Psicologia de l'Educació Escolar	1r	6,0	OB
Psicopatologia d'Adults	1r	6,0	OB
Psicopatologia Infantil i Juvenil	1r	6,0	OB
Avaluació de Programes i Intervencions en Diferents Contexts	2n	6,0	OB
Intervenció i Tractament Psicològic en Psicologia Clínica	2n	6,0	OB
Intervenció Psicoeducativa	2n	6,0	OB
Intervenció Psicosocial	2n	6,0	OB
Pràctiques I	2n	6,0	PAE

QUART CURS

	Semestre	Crèdits	Tipus
Metodologia de les Ciències del Comportament II	1r	3,0	OB
Pràctiques II	1r	12,0	PAE
Seminari de Recerca	1r	3,0	OB
Treball de Fi de Grau	1r o 2n	6,0	TFG
Optatives		36,0	OP

Requisits

- L'oferta d'aquesta menció està subjecta a la matrícula d'un nombre mínim d'estudiants.
- Per obtenir aquesta menció, de la qual queda constància al títol, cal cursar els 30 crèdits de les assignatures optatives detallades a continuació. La resta de crèdits optatius que cal cursar (6) poden ser d'altres assignatures optatives.

OPTATIVES - MENCIÓ EN PSICOLOGIA CLÍNICA

	Crèdits
Psicologia Hospitalària	6,0
Sexualitat Humana	6,0
Teràpia Familiar i de Parella	6,0
Psicologia i Noves Tecnologies	6,0
Psicologia de la Salut, Qualitat de Vida i Psicofarmacologia	6,0
Psicologia de les Addiccions	6,0

Requisits

- L'oferta d'aquesta menció està subjecta a la matrícula d'un nombre mínim d'estudiants.
- Per obtenir aquesta menció, de la qual queda constància al títol, cal cursar els 30 crèdits de les assignatures optatives detallades a continuació. La resta de crèdits optatius que cal cursar (6) poden ser d'altres assignatures optatives.

OPTATIVES - MENCIÓ EN PSICOLOGIA DE L'EDUCACIÓ

	Crèdits
Dificultats d'Aprenentatge en el Context Escolar	6,0
Intervenció en els Trastorns del Desenvolupament	6,0
Processos d'Assessorament per a una Escola Inclusiva	6,0
Psicogerontologia	6,0
Orientació Psicoeducativa	6,0
Intervenció Psicoeducativa en l'Àmbit de les Emocions	6,0

Requisits

- L'oferta d'aquesta menció està subjecta a la matrícula d'un nombre mínim d'estudiants.
- Per obtenir aquesta menció, de la qual queda constància al títol, cal cursar els 30 crèdits de les assignatures optatives detallades a continuació. La resta de crèdits optatius que cal cursar (6) poden ser d'altres assignatures optatives.

OPTATIVES - MENCIÓ EN PSICOLOGIA SOCIAL I DE LES ORGANITZACIONS

	Crèdits
Psicologia de l'Activitat Física i de l'Esport	6,0
Psicologia de la Comunicació i la Publicitat	6,0
Psicologia dels Moviments Socials i el Comportament Col·lectiu	6,0
Psicologia Jurídica i Forense	6,0
Resolució de Conflictes	6,0
Intervenció-Acció Social en l'Àmbit de les Violències	6,0

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS

Canvis Evolutius i Educatius

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G13, presencial, tarda	català	Sergi Abramo Serra
G15, presencial, tarda	català	Verónica Jiménez Perales
G16, presencial, tarda	català	Verónica Jiménez Perales

OBJECTIUS

L'assignatura és de formació bàsica dintre de la titulació. Vol proporcionar als estudiants una comprensió adequada dels processos evolutius i educatius en el marc de les relacions que s'estableixen entre cultura, educació aprenentatge i desenvolupament; així com dels contextos de desenvolupament en els quals es produeixen aquests processos.

- Potenciar una comprensió adequada dels processos evolutius i educatius en el marc de les relacions que s'estableixen entre cultura, educació aprenentatge i desenvolupament.
- Conèixer amb cert detall les idees proposades per diferents marcs teòrics clàssics, que plantegen solucions diferents en relació al tema que ens ocupa.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per a complementar la formació.
- Adquirir i practicar una metodologia de treball i d'estudi pròpia de l'aprenentatge significatiu, progressivament autoregulat i autònom.
- Adquirir les competències necessàries per portar a terme un treball en equip col·laboratiu.
- Mostrar actituds favorables a la regulació i control autònom de l'aprenentatge i a la col·laboració responsable entre companys i tendir a promoure de manera sistemàtica la millora de l'aprenentatge personal i en equip.

RESULTATS D'APRENTATGE

RA1. Descrui, analitza i interpreta de manera adequada els canvis globals i els aspectes fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones en el cicle vital, prenent com a referència els contextos on es porta a terme.

RA2. Comunica i proporciona informació i retroalimentació precisa i adequada.

RA3. Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual o col·laboratiu i avalua els resultats obtinguts

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

Bloc I: Relacions entre desenvolupament i educació

1. El desenvolupament com a procés necessari o com a procés mediat per l'educació.
2. Piaget: teoria epistemologia genètica.
3. Vygotsky: teoria sociocultural.
3. Mecanismes socials d'ajuda al desenvolupament des de la interacció educativa.

Bloc II: Diferències individuals

1. Concepcions sobre les diferències individuals.
2. Estratègies de resposta educativa a la diversitat.

Bloc III: Elements per a una caracterització contextual i interaccionista del desenvolupament humà

1. Els principals contextos de desenvolupament.
2. Desenvolupament psicològic i interacció educativa.

Bloc IV: Principals models teòrics

1. Models psicodinàmics.
2. Models conductuals.
3. Models cognitius.
4. Models contextuais.
5. Models constructivistes.

AVALUACIÓ

Avaluació de procés

Per dur a terme aquesta avaluació, s'empraran les tasques i procediments següents:

1. Tasques de preparació, prèvies a les sessions o activitats de l'assignatura dedicades a la discussió de textos o a la realització d'activitats d'aplicació. Aquestes tasques seran anunciades oportunament per la professora de l'assignatura, i tindran un caràcter individual. S'hauran de presentar prèviament a les sessions de classe de les activitats corresponents, dins del termini establert i la seva presentació es considera requisit imprescindible per a la participació en aquestes activitats. Aquestes tasques no són recuperables. La no presentació d'aquestes activitats suposen la suspensió de l'activitat d'equip.
2. Tasques associades a les activitats d'aplicació (sessions de treball dirigit). Aquestes tasques seran anunciades i programades oportunament per la professora de l'assignatura. Tindran un caràcter grupal. Permetran assolir un màxim de 5 punts en la puntuació global de l'assignatura. Aquestes tasques s'han de lliurar dins del termini establert. Del total de 4, només dues són recuperables.
3. La realització d'un examen final del conjunt de continguts treballats a l'assignatura. L'examen serà individual i es farà en la data indicada al programa de l'assignatura. La nota de l'examen permetrà assolir un màxim de 5 punts en el conjunt de l'assignatura. Aquesta tasca és recuperable en la data oficial. La qualificació obtinguda en la recuperació no podrà superar l'Aprovat.

L'avaluació continuada requereix que l'estudiant realitzi i lliuri d'acord amb les dates i condicions indicades per la professora la totalitat de les tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable. L'assistència a les Sessions de Treball Dirigit és imprescindible. Si no s'acompleixen aquests requisits la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

Acomplerts aquests requisits, la puntuació global de l'assignatura s'establirà entre 0 i 10 punts i serà el resultat de la suma obtinguda en les diferents tasques i en l'examen final. Per poder procedir amb aquesta suma, caldrà haver aprovat l'examen (mínim 5 punts sobre 10). Si no s'assoleix aquest mínim, la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS amb independència de totes les altres puntuacions obtingudes. La nota mínima per aprovar l'assignatura, un cop superat el criteri anterior, serà de 5 punts.

Només es podrà recuperar la part corresponent a l'examen i les activitats d'equip 1 i 2. La resta de tasques no es podran recuperar.

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides en la convocatòria corresponent i es podran mantenir per a la següent convocatòria en cas de ser necessari. En convocatòries posteriors, caldrà realitzar l'assignatura completa de nou.

Avaluació de resultats

- Tasques de treball grupal: 5 punts (50%)
- Prova escrita: 5 punts (50%)

METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura inclourà:

- **Sessions de classe**, en què es desenvoluparan els continguts dels diferents blocs temàtics. Les exposicions o presentacions

dels continguts poden anar a càrrec del professor i/o dels estudiants a través de la discussió i aprofundiment de les lectures de caràcter obligatori.

- **Sessions de treball dirigit**, en què es treballaran més específicament alguns aspectes centrals dels continguts de l'assignatura a través de la discussió d'alguna de les lectures obligatòries, la resolució de problemes, l'anàlisi de casos o la indagació a partir d'alguna pregunta o conjunt de qüestions a resoldre. Es treballarà amb equips reduïts d'aprenentatge cooperatiu.
- **Sessions de tutoria individual** es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. El temps destinat a les tutories individuals queda integrat dins les sessions de treball dirigit i en atencions individualitzades si és necessari.

Pla de Treball: Durant el curs, a l'inici de cada bloc temàtic es lliurarà als i les estudiants la planificació del treball a realitzar.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Delval, J. A. (2002). *El desarrollo humano*. Siglo XXI.
- MIRAS, M. i ONRUBIA, J. (2003). *Psicología de l'educació: Desenvolupament personal i educació*. EDIUOC.
- Palacios, J.; Marchesi, A.; Coll, C. (2002). *Desarrollo psicológico y educación. Vol. I. Psicología del Desarrollo*. Alianza.
- R.S. Feldman (2006). *Desarrollo psicológico a través de la vida*. Pearson Educación.
- SOLÉ, I. i NARANJO, M. (2003). *Psicología de l'educació: Les pràctiques educatives com a contextos de desenvolupament*. EDIUOC.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Fonaments de Psicobiologia

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Marta Casals Coll Agustí Comella Cayuela
G16, presencial, tarda	català	Agustí Comella Cayuela Gonzalo Andres Sanchez Benavides

OBJECTIUS

- Adquisició dels coneixements teòrics, metodològics i pràctics bàsics en psicobiologia.
- Conèixer les bases psicobiològiques del comportament humà així com les bases de psicofarmacologia.
- Proporcionar els coneixements bàsics de bioquímica, biologia cel·lular i histologia del sistema nerviós.
- Comprendre els processos fisiològics de la neurona.
- Interrelacionar la biologia i els processos mentals.
- Adquirir els coneixements bàsics sobre l'anatomia i fisiologia cel·lulars aplicats als sistema neuroendocrí.
- Que l'alumne aprengui a utilitzar els termes i conceptes propis de la matèria.
- Poder vincular i integrar els coneixements adquirits amb les altres disciplines que abordin l'estudi dels processos psicològics bàsics.
- Fomentar l'interès per l'estudi científic de la conducta.
- Valorar la importància de l'aprenentatge dels coneixements bàsics sobre el funcionament del sistema nerviós en relació a la psicologia.

RESULTATS D'APRENENTATGE

- Analitza, interpreta i sintetitza correctament la informació psicològica en el marc de la psicobiologia.
- Demostra capacitat per a la relació interpersonal i el treball en grup.
- Utilitza mètodes directes d'intervenció sobre els destinataris.
- Coneix les bases psicobiològiques del comportament humà, així com bases de la psicofarmacologia.
- Adquireix coneixements avançats demostrant una comprensió dels aspectes teòrics i pràctics i de la metodologia de treball en el camp de la psicologia.
- Resol problemes i situacions pròpies de l'acompliment professional amb actituds emprenedores i innovadores.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.

- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

Transversals

- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS

---

1. Introducció a la Psicobiologia.
  - 1.1. Concepte de Psicobiologia.
  - 1.2. Antecedents històrics de la relació conducta-cervell.
  - 1.3. Postura actual.

2. Neuroendocrinologia.
  - 2.1. Nivells d'organització.
  - 2.2. Integració neuroendocrina.
  - 2.3. Hormones.
  - 2.4. Mecanismes d'acció hormonal.
  - 2.5. Sistema endocrí.
  - 2.6. Sistema neuroendocrí i conducta.

3. Neurobiologia
  - 3.1. Neurona.
  - 3.2. Característiques estructurals i funcionals de la neurona.
  - 3.3. Classificacions de les Neurones.
  - 3.4. Gens i proteïnes neuronals
  - 3.5. Neuròglia.
  - 3.6. Característiques i tipus.
  - 3.7. Substància grisa i substància blanca.

4. Bases del processament de la informació en el Sistema Nerviós
  - 4.1. Membrana neuronal en repòs
    - 4.1.1. Característiques de la membrana: proteïnes, canals i bombes
    - 4.1.2. Distribucions iòniques a través de la membrana, permeabilitats relatives i potencials d'equilibri iònic
    - 4.1.3. Manteniment del potencial de membrana en repòs.

  - 4.2. Potencial d'acció
    - 4.2.1. Generació del potencial d'acció: canals regulats per voltatge i llindar
    - 4.2.2. Fases del potencial d'acció i períodes refractaris
    - 4.2.3. Característiques del potencial d'acció
    - 4.2.4. Conducció del potencial d'acció
    - 4.2.5. Velocitat de conducció.

  - 4.3. Transmissió sinàptica
    - 4.3.1. Tipus de sinapsis
    - 4.3.2. Fases de la neurotransmissió
    - 4.3.3. Receptors ionotròpics i metabotròpics
    - 4.3.4. Unió neuromuscular i receptor nicotínic
    - 4.3.5. Comunicacions excitatòries i comunicacions inhibidores
    - 4.3.6. Integració: suma temporal i suma espacial
    - 4.3.7. Modulació: sistemes de segons missatgers
    - 4.3.8. Mecanismes de Plasticitat Sinàptica.

5. Neuroquímica i Psicofarmacologia
  - 5.1. Neurotransmissors.
  - 5.2. Tipus de neurotransmissors
    - 5.2.1. Acetilcolina
    - 5.2.2. Monoamines: dopamina, noradrenalina i serotonina
    - 5.2.3. Aminoàcids: Glutamat i GABA
    - 5.2.4. Neuropeptids: hormones hipofisàries i opioides
  - 5.3. Principis de psicofarmacologia:
    - 5.3.1. Sedants, hipnòtics i somnífers.
    - 5.3.2. Tractament dels trastorns d'ansietat.
    - 5.3.3. Fàrmacs antidepressius.
    - 5.3.4. Neuroleptics
  - 5.4. Drogues.

6. Embriologia i desenvolupament estructural del sistema nerviós
  - 6.1. Formació del tub neural, vesícules primàries i vesícules secundàries.
  - 6.2. Formació de sinapsis i mort neuronal
  - 6.3. Plasticitat del sistema nerviós

7. Organització i divisions del sistema nerviós
  - 7.1. Organització General del Sistema Nerviós: Eixos i plànols de referència.
  - 7.2. Divisions del sistema nerviós.
  - 7.3. Sistema nerviós central i sistema nerviós perifèric
  - 7.4. Sistema nerviós somàtic i sistema nerviós vegetatiu.
  - 7.5. Sistema Nerviós Central.
  - 7.6. Sistema Nerviós Perifèric.
    - 7.6.1. Nervis Cranials.
    - 7.6.2. Nervis espinals
  - 7.7. Sistema Nerviós Autònom.
    - 7.7.1. Simpàtic.
    - 7.7.2. Parasimpàtic.

8. Protecció i vascularització del sistema nerviós central
  - 8.1. Les meninges.
  - 8.2. Sistema ventricular i circulació del líquid cefaloraquídi.
  - 8.3. Irrigació de l'encèfal: sistema carotídi i sistema vertebral.
  - 8.4. Barrera hematoencefàlica.

9. Organització anatomofuncional del SNC.
  - 9.1. La Medul·la Espinal.
    - 9.1.1. Substància gris: Neurones i Circuits Medul·lars.
    - 9.1.2. Substància blanca.
  - 9.2. Tronc de l'Encèfal.
    - 9.2.3. Mesencèfal.
    - 9.2.4. Protuberància.
    - 9.2.5. Bulb raquídi.
  - 9.3. Cerebel.
  - 9.4. Diencefal.
    - 9.4.1. Hipotàlem.
    - 9.4.2. Tàlem.
      - 9.4.2. Epitàlem.
  - 9.5. Telencèfal.
    - 9.5.1. Hemisferis cerebrals.
    - 9.5.2. Ganglis de la base.

10. Aspectes genètics en Psicologia i epigenètica.
  - 10.1. Bases genètiques del comportament.
  - 10.2. Mecanismes genètics i epigenètics de regulació.

AVALUACIÓ

Avaluació de procés:

Al llarg del curs l'alumnat realitzarà diverses avaluacions alliberadores, escrites i individuals que d'acord amb un pla de treball li permetran anar assolint els continguts de l'assignatura. L'avaluació de l'assignatura és continuada.

La qualificació final de l'assignatura serà el resultat de les notes parcials, en els percentatges que s'indiquen a continuació:

- Avaluacions escrites, 60% (30%+30%): es faran 2 proves d'avaluació continua, una pel bloc de Psicobiologia (30%) i una altra de la part de Neuroanatomia (30%). Les proves d'avaluació constaran de preguntes tipus test de resposta múltiple, amb 4 respostes possibles, on només una és la correcta. Per aprovar les avaluacions escrites s'ha d'obtenir el 50% de la nota, és a dir, tenir un 5 de

nota mitjana, sempre hi quan no s'obtingui una nota inferior a 4,5 en algun dels dos blocs. Els alumnes que no superin el 50% de les proves d'avaluació continua, és a dir, aprovar almenys un dels blocs de l'assignatura amb un 5, no tindran dret a anar a les proves de recuperació. En cas de no superar la puntuació del 50%, l'alumne no podrà presentar-se a l'examen en el període de recuperacions. Tenir aprovats els dos blocs és imprescindible per aprovar l'assignatura. No es guarda la nota de cap prova intermitja, donat avaluació continua de l'assignatura. No es guarda la nota de cap bloc de l'assignatura d'un curs a l'altre.

- La puntuació de les demés activitats és la següent 40%: STD del bloc de Psicobiologia 20%. El bloc de Neuronatòmia 20%: treball de dissecció del cervell, exposició en grups reduïts i examen 20%. Els alumnes que no entreguin les STD individuals i/o grupals, sense causa justificada, en el termini notificat en el pla de treball, seran considerades suspeses (nota de 0) i no seran activitats recuperables (activitats no recuperables). És imprescindible per aprovar l'assignatura realitzar les pràctiques de dissecció del laboratori. Les seves absències no justificades seran puntuades com a 0.

Les absències en els treballs en grup, les presentacions i les coavaluacions seran penalitzades amb la reducció d'un 50% de la nota per l'alumne absent sense causa justificada i un 10% per la resta dels membres del grup.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades, per separat, els dos blocs de l'avaluació. Pels alumnes que tinguin més del 50% de l'assignatura aprovada i no superin l'avaluació escrita, podran recuperar-les presentant-se al període de recuperacions d'exàmens que vindrà determinat pel calendari que marqui la FECHT, un cop finalitzat el període de lectiu.

Cap de les activitats definides anteriorment podran ser susceptibles de ser millorades un cop aprovades.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

METODOLOGIA

La base i guia de desenvolupament de l'assignatura és mitjançant les sessions de classe presencial, amb el seguiment dels mòduls teòrics detallats en els continguts de l'assignatura.

- L'aprenentatge de l'assignatura és progressiu. És recomanable seguir un ritme d'estudi regular des del principi i és condició indispensable tenir els conceptes assimilats abans de passar al mòdul següent.
- Per tal que l'alumne i el professor disposin d'una referència pel que fa al progrés i evolució de l'alumne, es proposa un sistema d'avaluació contínua que es detalla més endavant.
- La funció principal del professor en l'assignatura és de conductor del grup i dels alumnes, és qui crea i selecciona documents i posa a l'abast aquells recursos necessaris per tal que l'alumne pugui desenvolupar-se de forma autònoma. És qui organitza tots els recursos per tal d'aconseguir els objectius docents, per aquesta raó, a més de la bibliografia, s'han organitzat una colla de materials i recursos que cal utilitzar. Això vol dir que l'alumne ha de tenir una actitud activa durant el procés d'aprenentatge.
- L'alumne és el principal responsable d'identificar quan li cal una ajuda personal i directa per tal de donar resposta als dubtes puntuals o retrobar el fil de l'assignatura, després d'haver emprat els recursos individuals a l'abast.
- El treball en equip permet desenvolupar l'esperit de cooperació a través de compartir els dubtes i les mancances, experiència i el coneixement. Aquests grups de treball estaran constituïts per un nombre de 3 a 4 alumnes, essent condició imprescindible la presència de tots els membres del grup en les activitats dirigides.
- Els horaris de tutories presencials es donaran a l'inici del semestre i els podreu consultar dins de l'assignatura en el campus virtual. Existeix la possibilitat de poder realitzar consultes puntual i concretes via correu electrònic a l'adreça del professor corresponent.

La metodologia emprada per desenvolupar els blocs temàtics és la següent:

- Sessions de classe amb exposició per part del professor.
- Sessions de treball dirigit.
- Tutories.
- Tallers de pràctiques en el laboratori o a classe.
- Exposició dels treballs per part de l'alumne.

Les sessions de classe es treballaran els conceptes i les idees clau de cada tema, a partir fonamentalment de les explicacions del professor, amb el suport de diapositives de power point, imatges, fragments de vídeo i textos, sobre els quals es proposaran activitats.

Les sessions de treball dirigit estaran destinades de forma principal al treball en grups, en elles també es tractaran alguns aspectes del temari, però de forma principal es dedicaran a la preparació dels treballs col·lectius de l'assignatura i la seva exposició.

Els continguts de les classes teòriques i pràctiques / sessions de treball dirigit (STD) estan molt integrats, de manera que l'estudi dels continguts teòrics és necessari per a la realització de les pràctiques/STD programades. Les sessions de classe es dedicaran a l'exposició dels continguts del temari.

A l'inici del semestre es lliurarà el pla de treball on s'especificarà les tasques a desenvolupar al llarg del semestre.

L'objectiu de les pràctiques/STD serà ajudar als estudiants a assimilar i consolidar els continguts explicats a les classes teòriques. Les pràctiques seran de laboratori i inclouran aspectes com el reconeixement de les principals estructures del sistema nerviós mitjançant la dissecció de cervells de xai i comparar-les amb imatges del cervell humà.

Les STD es treballa en grups reduïts i/o individualment. En aquestes sessions s'hauran de desenvolupar les tasques orals i escrites que

es proposaran a l'inici de curs. Els temes fan referència als aspectes neuroanatòmics i neurofisiològics tractats ens les classes teòriques, els efectes de neurotransmissors, psicofàrmacs i drogues psicoactives, etc.

Les sessions de tutoria de grup i/o individual es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant, en especial d'aquells que tinguin més dificultats per assolir els resultats d'aprenentatge. Al llarg del semestre cada estudiant haurà de fer una tutoria individual (com a mínim).

La docència tutoritzada d'aquesta assignatura pretén potenciar el treball personal dels alumnes i l'aprofundiment en diversos aspectes del temari.

El professor indicarà als alumnes la manera de posar-se en contacte amb ell per tal de resoldre tots els dubtes que sorgeixin durant el semestre.

El cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquest nou context.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Carlson, N. R. (2010). *Fundamentos de fisiología de la conducta*. Pearson Educación.
- Del Abril Alonso, A., Ambrosio Flores, E., de Blas Calleja, M. R., Caminero Gómez, Á., García Lecumberri, C., de Pablo González, J. M. (2011). *Fundamentos de psicobiología*. Editorial Sanz y Torres.
- Felten, D., Maida, M.S (2019). *Netter Cuaderno de Neurociencia para colorear* (3 ed.). Editorial Elsevier España.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Fonaments Psicosocials del Comportament Humà

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Pilar Prat Viñolas Eva Castanyer Moreta
G16, presencial, tarda	català	Pilar Prat Viñolas Eva Castanyer Moreta

OBJECTIUS

Es tracta de la primera assignatura de la matèria de psicologia social i de les organitzacions i pretén ser una introducció a la matèria. Introdueix les orientacions teòriques i els àmbits d'interès així com la història de la disciplina.

Tracta els processos psicosocials bàsics i els elements d'anàlisi que ajudin a entendre el comportament humà des del punt de vista de la interacció amb les altres persones.

Objectius

- Adquirir coneixements bàsics sobre els models més rellevants de la Psicologia Social.
- Adquirir coneixements dels conceptes i processos psicosocials fonamentals.
- Prendre consciència de la repercussió dels processos socials i organitzatius en l'individu.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció psicològica

RESULTATS D'APRENENTATGE

Descriu, analitza i interpreta adequadament els canvis globals i els aspectes fonamentals dels processos psicosocials i de les interaccions en diferents contextos.

Identifica els elements que intervenen en les relacions socials entre les persones.

Argumenta de forma crítica processos relacionats amb el comportament humà i proposa intervencions.

Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual o cooperatiu i avalua els resultats obtinguts.

Comunica i proporciona informació i retroalimentació precisa i adequada.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat per conèixer noves cultures i costums.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

Bloc 1. Introducció a la Psicologia Social

- Història de la Psicologia Social
- Mètodes de recerca de la Psicologia Social
- Principals models teòrics

Bloc 2. El pensament social

- Teoria de l'atribució
- Actituds

Bloc 3. La influència social

- La identitat social
- La conformitat
- L'obediència
- La influència de les minories
- La facilitació social
- La ganduleria social

Bloc 4. Les relacions socials

- Els estereotips, els prejudicis i la discriminació
- L'agressivitat
- L'atracció interpersonal
- La conducta pro-social

AVALUACIÓ

Avaluació de procés:

Per a l'avaluació del procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats realitzades a la classe i el treball personal (exercicis, dinàmiques i reflexions que es proposin en el desenvolupament dels diferents temes, individuals i/o grupals), que s'especificaran en el Pla de Treball.

També es tindran en compte les tutories ja siguin individuals o grupals per fer el seguiment del procés de cada estudiant.

Avaluació de resultats:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

- Treball personal i individual (procés i resultat) 20% Aquest apartat no és recuperable.
- Treball de grup (procés i resultat) 30% Aquest apartat no és recuperable.
- Realització d'una prova escrita individual 50%. Aquest apartat és recuperable en la setmana de recuperacions fixada en el calendari acadèmic.

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament el treball en grup i la prova escrita. A partir d'aquí es calcularà la nota final amb les ponderacions indicades en cada apartat.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

METODOLOGIA

Es combinaran el següent tipus de sessions:

- a) Sessions de classe presencial: Introducció de temes i conceptes fonamentals de cada un. Introducció i programació del desenvolupament dels treballs de grup
- b) Sessions de treball dirigit: Seguiment de possibles dubtes sorgits en l'elaboració dels treballs en grup. Seguiment del desenvolupament dels casos pràctics, exposicions grupals o exercicis de dinàmiques de grup referents als temes desenvolupats en les classes presencials.
- c) Tutories: Dubtes individuals o grupals, a petició de l'alumnat o a petició de la professora per guiar els diferents treballs proposats.

El Pla de Treball servirà per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cada un dels temes del curs. Va acompanyat d'un calendari que es lliura al començament de cada tema per tal que l'estudiant s'organitzi el treball.

*En el cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquest nou context.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Baron, R.A, Byrne, D (2005). *Psicología Social* (10 ed.). Prentice Hall.
- Hogg, M.A., Vaughan, G.M (2010). *Psicología Social* (5 ed.). McGraw-Hill.
- Myers, D.G (2008). *Exploraciones de la psicología social* (4 ed.). McGraw-Hill.
- Sabucedo, J.M., Morales, J.F. (2015). *Psicología Social*. Panamericana.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Història i Epistemologia de la Psicologia

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Spyros Christou Concepción San Martín Martínez
G16, presencial, tarda	català	Yirsa Tibusay Jiménez Pérez

OBJECTIUS

Aquesta assignatura acompanya l'alumnat a fer un trajecte no solament a través del desenvolupament històric de la psicologia com una successió de fets i paradigmes sinó també de l'anàlisi del context social i epistemològic dels autors/es i psicòlegs més importants que han aportat un cos teòric i empíric per fer de la psicologia una disciplina científica. Això implica apropar-se a la construcció, evolució i canvis del pensament psicològic i social dels segles XIX al XXI.

Objectius:

- Analitzar les variables i els elements que determinen que un sistema de fets i processos es converteixi en ciència.
- Reconèixer i analitzar els diferents corrents psicològics que donen origen al panorama de la psicologia actual.
- Identificar els marcs teòrics o/i els principis psicològics que inspiren les diverses propostes de psicologia aplicada als àmbits social, clínic, educatiu, laboral, etc.
- Assolir una visió global dels diferents corrents psicològics que permetin a l'alumnat reconèixer les aportacions que han fet i l'ajudin a decidir camins d'aprofundiment en l'àmbit de l'aplicació i de la recerca.
- Desenvolupar una actitud integradora a partir de l'anàlisi i l'aprofundiment dels postulats que proposen les diverses escoles psicològiques.

RESULTATS D'APRENENTATGE

- Interpretar les bases epistemològiques dels diferents corrents en psicologia, considerant les seves implicacions conceptuals aplicades.
- Analitzar críticament i respectuosa, els fonaments i les aplicacions dels diferents corrents de l'àmbit de la psicologia.
- Considerar críticament i raonadament, la significació de les principals fites en la gènesi i el desenvolupament de les diferents corrents en psicologia, tenint en compte els seus propòsits i àmbits d'estudi.
- Interpretar els vincles entre els diferents corrents en psicologia i les seues desenvolupaments i diversificació, i els seus vincles amb altres disciplines, al llarg de la història

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.

Específiques

- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Bàsiques

- Demostrar posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, que se sol trobar en un nivell que, si bé se sustenta en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del camp d'estudi propi.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.

CONTINGUTS

Les competències d'aquesta assignatura les desenvoluparem a través dels següents temes:

- 1. La història de la psicologia en el context històric i social. Aspectes metodològics .**
  1. Problemes clau que desvetllen l'interès de la psicologia com a ciència i abordatge des de les diferents perspectives.
  2. Aproximació a les arrels de la psicologia a partir de la contribució que han fet altres disciplines al naixement, desenvolupament i consolidació de la psicologia.
  3. Corrents inicials del pensament psicològic.
- 2. Les primeres escoles de la psicologia.**
  1. El naixement de la psicologia com a ciència. Les primeres escoles.
  2. L'estructuralisme, la gestalt i la teoria psicoanalítica
- 3. La psicologia de la consciència en Europa i els EUA.**
  1. Les diferents psicologies: comparada, funcional, d'aplicació professional...
- 4. La psicologia de l'adaptació i la conducta .**
  1. Disciplines orientades en la modificació, teràpia i anàlisi de conducta. Orígens i aplicacions.
- 5. La psicologia cognitiva.**
  1. El paradigma de la psicologia cognitiva
- 6. Nous paradigmes i tendències actuals .**
  1. Societats globals, necessitats emergents i pluralitat cultural
  2. Ètica i estètica de la Psicologia

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de les competències generals i específiques de l'assignatura, es tindran en compte els processos d'aprenentatge i els seus resultats. Per tant, les activitats que es duen a terme en el desenvolupament de l'assignatura de caràcter presencial, dirigit i autònom constitueixen a l'uníson activitats d'aprenentatge i activitats d'avaluació. Això inclou, la participació activa en les tasques que es proposin a nivell individual i/o de grup, les respostes als qüestionaris i exercicis, així com la disposició, la proactivitat i les aportacions espontànies de l'alumnat.

Aquestes activitats orientades a l'ús funcional, aplicat i crític del coneixement comprendran: anàlisi de material documental, exercicis de recerca bibliogràfica, exercicis pràctics, discussions en petits grups i participació en classes, proves escrites, treballs finals i presentacions orals, entre altres que es plantegen en la classe teòrica i les STD.

El professorat de cada grup definirà els continguts específics i metodologia pedagògica que valori més adequada en cada activitat, per a l'assoliment dels objectius d'aprenentatge i de la modalitat docent vigent durant el curs.

La ponderació de criteris d'avaluació queda de la següent manera:

Activitat avaluable 1: Activitat d'aprenentatge continuat durant el curs. **Valor:20% (individual, obligatòria, no recuperable)**

Activitat avaluable 2: Anàlisi de contextos històrics. **Valor:20% (grup, no recuperable)**

Activitat avaluable 3: Projecte final: Anàlisi de postures epistemològiques, evolució històrica d'àrees de la psicologia, escoles, sistemes psicològics i temes d'interès per a l'exercici professional de la Psicologia **Valor: 20% (grup, obligatòria, no recuperable)**

Prova de Síntesi: Valor: 40%. (individual, obligatòria, recuperable)

La nota final correspon a la mitjana ponderada de totes les activitats d'avaluació i la prova de síntesi. Per aprovar l'assignatura l'estudiant haurà, com a mínim, presentar almenys 2 de les 3 activitats avaluables que siguin assenyalades prèviament pel professorat com a obligatòria i aprovar l'examen de síntesi amb una qualificació ≥ 5 punts (recuperable en el període complementari).

En el cas de suspendre l'examen, l'estudiant podrà presentar-se a la convocatòria d'examen en període complementari. La nota que obtingui en aquest examen serà la nota final de l'assignatura.

En les activitats avaluables en grup, cal que tots els membres de el grup estiguin presents i participin de l'activitat, en la data i hora assignada per a aquesta avaluació. L'estudiant que no assisteixi o participi no obtindrà la nota corresponent. En cas de falta (justificada per raons de força major), l'estudiant haurà de presentar les certificacions oportunes i cada professor en el seu grup, decidirà les accions necessàries perquè l'alumne demostrï el coneixement adquirit sobre el tema.

Les activitats d'avaluació que requereixen el lliurament d'informes, materials o qualsevol altra forma d'evidència, s'enviaran per a la seva qualificació a través de l'aula virtual. La no entrega per aquest canal, es considera activitat no presentada i l'estudiant no obtindrà la qualificació corresponent.

METODOLOGIA

La docència s'organitza en activitats presencials a desenvolupar en l'aula i en activitats d'aprenentatge autònom. El contingut d'aquesta assignatura té una forta càrrega conceptual i teòrica que requereix del treball autònom i cooperatiu per part de l'alumnat, així com una revisió contínua i comprensible de la bibliografia recomanada.

Les activitats no presencials de treball autònom estan dissenyades perquè l'alumnat pugui adquirir els coneixements teòrics i

conceptuals necessaris, a través de activitats estructurades, disponibles a través de l'aula virtual de l'assignatura, com ara transparències, àudios, documents audiovisuals i qualsevol altre recurs que contribueixi al desenvolupament de cada tema. Les activitats presencials es dediquen a activitats formatives com la resolució d'exercicis, gamificació, discussions de casos i documents i accions que faciliten la comprensió i assimilació del coneixement desenvolupat a la fase de treball autònom..

L'organització de continguts i activitats, es dividiran en:

A) Sessions de grup, centrades en:

1. Explicacions dels aspectes bàsics teòrics que ajudin a emmarcar els continguts de cada tema.
2. Plantejament i discussió de problemes d'interès teòric i aplicat.
3. Presentacions i defensa de activitats individuals o de grup.

B) Sessions de treball dirigit tindran un component d'anàlisi, discussió i aprofundiment dels continguts, i es compondran en la seva major part de:

1. Treball cooperatiu i de discussió en petit o / i gran grup sobre les qüestions claus dels diferents punts de l'temari. La recerca d'informació per diferents canals de recerca, l'aprenentatge significatiu, l'ús de recursos tecnològics, la participació i aplicació de tècniques de dinàmiques de grup, així com qualsevol activitat que pugui contribuir a la construcció de continguts des de la perspectiva de l'aprenentatge significatiu.
2. Anàlisi i lectura crítica de textos que es proposaran per tal de descobrir l'enfocament en què es fonamenten i les conclusions que es deriven per al camp de la psicologia i l'epistemologia
3. Presentació en el grup-classe d'activitats avaluables

Tutorització i comunicació amb l'alumnat.

En línies generals, la comunicació i tutorització de l'alumnat es realitzarà de manera virtual utilitzant els canals disponibles a l'aula virtual, específicament les plataformes de videoconferències i fòrums segons la temàtica i idoneïtat.

En el cas de tutories, es realitzaran exclusivament en l'horari fixat pel professorat i han de ser concertades prèviament amb el professorat.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Greenwood, J.D. (2011). *Historia de la psicología: Un enfoque conceptual*. McGrawHill.
- Hergenhahn, B.R. (2001). *Introducción a la historia de la psicología*. Thomson learning.
- Mora Mérida, J. A. y Martín, M. (2010). *Introducción e Historia de la Psicología*. Pirámide.
- Nomen Martín, L. (2016). *50 técnicas psicoterapéuticas*. Pirámide.
- Sánchez-Barranco, A. (2002). *Historia de la Psicología*. Pirámide.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Modern Language. English Skills for Psychology

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r o 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	anglès	Irene Solanich Sanglas Handegul Demirhan Marta Corominas Salom Ruben Giró Anglada
G16, presencial, tarda	anglès	Irene Solanich Sanglas Handegul Demirhan Marta Corominas Salom Ruben Giró Anglada

OBJECTIUS

En el context global actual, l'accés a la informació ha assolit una importància cabdal. Es calcula que un 80% de la informació emmagatzemada en format electrònic és en llengua anglesa i al voltant d'un 50% de totes les publicacions científiques i acadèmiques s'escriuen en anglès. Per aquest motiu, en aquesta assignatura es treballarà la capacitat d'extreure, comprendre i produir informació en llengua anglesa de forma oral i escrita.

L'alumnat haurà de:

- adquirir l'hàbit de consultar documents escrits i orals en llengua anglesa com a font d'informació sobre el temes relacionats amb la psicologia
- adquirir eines, tècniques i estratègies per poder accedir a informació en documents escrits i orals en llengua anglesa
- adquirir recursos suficients per poder comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional
- desenvolupar estratègies per expressar-se de forma escrita i oral en llengua anglesa
- desenvolupar la seva autonomia a l'hora de sintetitzar i resumir informació provinent dels textos orals i escrits
- conèixer i utilitzar les estructures gramaticals i vocabulari adients per al context acadèmic i la temàtica de psicologia
- desenvolupar les habilitats per a presentacions orals en llengua anglesa

RESULTATS D'APRENENTATGE

- Comunica de forma oral i escrita en llengua anglesa
- utilitza estratègies per expressar-se de forma escrita i oral en llengua anglesa
- utilitza estructures gramaticals i vocabulari adients per al context acadèmic i la temàtica de la psicologia
- adquireix vocabulari específic en anglès en l'àmbit de psicologia
- comunica a tot tipus d'audiències (especialitzades o no) de manera clara i precisa coneixements, metodologia, problemes i solucions en l'àmbit de la psicologia
- porta a terme un treball escrit i una presentació oral en l'àmbit de la psicologia
- desenvolupa l'autonomia per sintetitzar i resumir informació provinent dels textos orals i escrits
- entén missatges orals i escrits de diferent tipologia de forma completa expressats en anglès
- consulta documents escrits i orals en llengua anglesa sobre temes relacionats amb la psicologia
- utilitza les eines, tècniques i estratègies per poder accedir a informació en documents escrits i orals en llengua anglesa
- coneix i utilitza els recursos suficients per poder comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional
- realitza processos d'avaluació sobre la pròpia pràctica i la dels altres de forma crítica i responsable

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

Bàsiques

- Ser capaç de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat.

Transversals

- Emprar diferents formes de comunicació, tant orals com escrites o audiovisuals, en la llengua pròpia i en llengües estrangeres, amb un alt grau de correcció en l'ús, la forma i el contingut.
- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i conèixer en un context respectuós amb la diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals, de gènere i econòmiques diverses.

CONTINGUTS

---

1. Estratègies per la comprensió general d'un text
2. Estratègies per identificar l'argument d'un text i la informació específica
3. Estratègies per resumir la informació extreta d'un text
4. Estratègies per presentar la informació extreta d'un text de forma oral i escrita

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura serà continuada, a partir del treball personal, el treball dirigit, les proves parcials, la presentació oral, i la participació a l'aula.

Avaluació de procés:

Treball personal: preparació, presentació i correcció dels treballs (lectures i produccions escrites) d'acord amb els terminis pactats
Treball dirigit: el treball de preparació corresponent a la presentació oral, i per escrit, en llengua anglesa d'un tema relacionat amb la psicologia
Participació: assistir a les sessions amb la feina preparada i participar en les discussions dels exercicis d'una manera productiva

Avaluació de resultats:

- 2 exàmens parcials: proves per avaluar l'assimilació del contingut.
- Treball en grup: presentació oral en llengua anglesa d'un tema relacionat amb la psicologia i també lliurat en format escrit. La presentació oral es farà en grup, tot i que la nota és individual. La nota corresponent al treball escrit és grupal.

La nota final es calcula a través dels components següents:

2 exàmens parcials: 40% (20% cadascun)

Treball en grup: 30% (15% oral, 15% escrit)

Activitats avaluable: 20%

Participació activa a classe: 10%

Per aprovar l'assignatura **caldrà aprovar cadascun dels elements avaluats per separat**.

Els treballs presentats han de ser inèdits i elaborats pel propi alumne/a.

Recuperació d'elements avaluables:

En cas que un (o més) dels elements avaluables no hagi assolit el nivell exigut durant el transcurs de l'assignatura, existeix la possibilitat de refer-lo(s) abans que s'acabi el semestre.

No obstant, per poder accedir a la recuperació, s'han d'haver presentat **tots** els treballs d'acord amb els terminis previstos. **Qualsevol element no presentat en el termini establert, no serà recuperable.**

Les activitats avaluables i/o la part oral del treball en grup que no han assolit una nota de 5 o més en la primera avaluació, es podran tornar a presentar, degudament retreballats, durant la setmana de tancament de l'assignatura. La recuperació dels exàmens i/o del treball escrit en grup es farà durant la setmana de recuperació. Qualsevol activitat o examen que es recuperi, obtindrà una nota màxima de 5.

Les recuperacions només són pels alumnes que han suspès en la primera avaluació. **No es poden tornar a presentar treballs ja aprovats, o refer exàmens, per obtenir una nota millor.**

Si queda suspès un (o més) dels elements avaluables després del període de recuperació, s'haurà de repetir la totalitat de l'assignatura.

METODOLOGIA

Per assolir les competències i objectius del curs és imprescindible assistir a totes les sessions de classe amb regularitat i amb el material que s'haurà lliurat per a cada sessió.

- **Sessions de classe:** docència dirigida a tot el grup per transmetre i treballar els continguts de l'assignatura a través de textos escrits i materials audiovisuals
- **Treball dirigit:** treball en grups reduïts en que l'alumnat, amb el guiatge del professorat, haurà de resoldre els dubtes i les dificultats que sorgeixen del treball personal. Les sessions també serviran perquè els alumnes portin a terme el treball de recerca sobre textos acadèmics en llengua anglesa. Durant el treball en grup, és obligatòria l'assistència de cadascun dels membres del grup
- **Treball personal:** treball que l'alumnat haurà d'invertir en la preparació i realització de les activitats proposades – sobre tot lectures i tasques relacionades, i desenvolupament de recursos lèxics propis
- **Tutories individuals:** sessions per fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. Al llarg del quadrimestre, les tutories individuals es duran a terme a requeriment del propi estudiant o professor
- **Pla de Treball:** és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a cada un dels temes. Es lliurarà al principi del semestre per tal que l'estudiant pugui organitzar el treball personal

El cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquest nou context. Les sessions lectives en línia permetran fer classes generals, sessions de treball dirigit i retorn de documents treballats.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- (2014). *Oxford Learner's Dictionary of Academic English*. Oxford.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Tècniques d'Expressió i Comunicació

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r o 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Jordina Coromina Subirats
G16, presencial, tarda	català	Josep Maria Sucarrats Vilà

OBJECTIUS

Tècniques d'Expressió i Comunicació dota l'alumnat de les eines necessàries per garantir-li un nivell de competència lingüística i comunicativa perquè es pugui comunicar amb eficàcia i precisió en l'àmbit acadèmic i professional. És una assignatura transversal, que es vincula amb altres assignatures del grau, en la mesura que treballa les eines per produir, comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional.

Específicament, es tracta que l'alumnat:

- Desenvolupi estratègies de recerca d'informació, d'anàlisi i de construcció de coneixement a partir de la pròpia experiència i la dels altres, saber-ho documentar, fonamentar i comunicar de forma oral i escrita.
- Conegui i utilitzi els diferents gèneres discursius, orals i escrits, propis dels àmbits universitari i professional.
- Aprengui a fer servir la llengua amb rigor lingüístic (estàndard oral i escrit de la llengua) i formal (convencions establertes per la disciplina i la professió).

RESULTATS D'APRENTATGE

23. Produeix textos orals i escrits adequats a la professió de psicòleg.
24. Col·labora amb altres alumnes en la planificació i producció de textos orals i escrits.
25. Avaluja fonts escrites i orals per a la producció de coneixement.
26. Es mostra crític i autocrític a través de la reflexió metalingüística.
27. Utilitza adequadament el llenguatge oral (verbal i no verbal) en la interacció personal i professional. (CT6)
28. Elabora informes i documents escrits (principalment de caràcter tècnic) amb correcció ortogràfica i gramatical adequats a la professió del psicòleg. (CT6)
29. Comunica a tota mena d'audiències (especialitzades o no) de manera clara i precisa coneixements, metodologia, idees, problemes i solucions en l'àmbit de la psicologia.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.

Específiques

- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupala.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

Bàsiques

- Ser capaç de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.
- Emprar diferents formes de comunicació, tant orals com escrites o audiovisuals, en la llengua pròpia i en llengües estrangeres,

amb un alt grau de correcció en l'ús, la forma i el contingut.

- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i viure en un context respectuós amb la diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals, de gènere i econòmiques diverses.

CONTINGUTS

---

1. La competència comunicativa oral i escrita

- 1.1. El professional de psicologia i la comunicació.
- 1.2. Registre col·loquial respecte del registre formal: característiques en contrast.

2. El procés de composició textual

- 2.1 Planificació: Objectiu d'escriptura, destinatari. Representació de la tasca.
- 2.2 Textualització: Recontextualització. Anticipacions del destinatari.
- 2.3 Revisió: Revisions de contingut; revisions de forma. Guies de revisió.

3. El text acadèmic

- 3.1 L'escriptura acadèmica. Definició, objectius d'escriptura i tipus de destinatari.
- 3.2 Adequació textual. Parts del text i funcionalitat.
- 3.3 Coherència textual: Organització de la informació i progressió temàtica. Puntuació i paràgrafs.
- 3.4 Cohesió textual: Mecanismes de referència, clàusules de relatiu, nominalitzacions, connectors i marcadors d'ordre.
- 3.5 Intertextualitat: Citacions directes, citacions indirectes. Obstrucció del plagi.
- 3.6 Aspectes convencionals de la llengua: tipus de lletra i funcions.

4. El discurs oral formal

- 4.1 Estructura bàsica. Procés de planificació.
- 4.2 Fluïdesa lingüística. Aspectes no verbals.
- 4.3 Estratègies de captació de l'atenció. Suports visuals.
- 4.4 Assaig i autoconfrontació.

AVALUACIÓ

Avaluació de procés i de resultats

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Al llarg del semestre l'alumnat farà tres blocs d'activitats: Bloc I, tasques orals i escrites; Bloc II, projecte d'escriptura, i Bloc III, proves parcials. Aquestes activitats, d'acord amb un pla de treball, permeten anar assolint els continguts de l'assignatura. El professorat en farà un seguiment permanent. Hi haurà, també, la lectura d'un llibre, com a mínim.

Cal tenir en compte que:

S'han d'aprovar tots els blocs per separat (tasques orals i escrites, projecte d'escriptura i proves escrites).

El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable.

Qualsevol activitat que presenti deficiències formals, de normativa o d'expressió (més de deu errors diferents) es considerarà no superada.

Cal consultar setmanalment l'aula virtual de l'assignatura.

Bloc I-Tasques orals i escrites

Les tasques orals i escrites són activitats breus de caràcter individual o en grup.

Es faran tres tasques d'avaluació durant el semestre; cada tasca valdrà un 10 % de la nota global d'aquest bloc I.

Les tasques no fetes o no presentades en el termini previst equivaldran a un 0 i no es podran lliurar posteriorment.

Bloc II-Projecte d'escriptura

El projecte d'escriptura consisteix a elaborar un o dos textos acadèmics o divulgatius a partir d'una o més lectures. El seu valor és un 30 % de la nota de l'assignatura.

El projecte s'anirà elaborant durant el semestre. Per poder-lo presentar, cal que el professorat en faci el seguiment d'una manera regular i hi doni el vistiplau.

El projecte no fet o no presentat en el termini previst equivaldrà a un 0 i no es podrà lliurar posteriorment.

Bloc III-Proves parcials

Les proves parcials són activitats individuals o no, orals o escrites, en què l'estudiant evidencia el seu procés d'aprenentatge.

Es faran dues proves parcials. L'una es farà aproximadament a mig semestre (valdrà un 25 % de la nota global d'aquest bloc III) i l'altra, al final del semestre (valdrà un 75 % de la nota global d'aquest bloc III).

Per aprovar aquest bloc, caldrà que la nota resultant de totes dues proves parcials sigui un cinc com a mínim, i sempre que la segona prova estigui aprovada.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La qualificació final serà el resultat de les tres notes obtingudes dels tres blocs, que cal tenir aprovats per separat, i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

Bloc I: Tasques orals i escrites, 30%. Resultats d'aprenentatge 23, 26, 27 i 28 (Guia de l'estudiant).

Bloc II: Projecte d'escriptura, 30%. Resultats d'aprenentatge 24, 25 i 29 (Guia de l'estudiant).

Bloc III: Proves parcials, 40%. Resultats d'aprenentatge 26 i 29 (Guia de l'estudiant).

Activitats recuperables

Es pot recuperar el projecte d'escriptura (bloc II, 30%). Si el resultat del projecte és inferior a 5 o no es pot qualificar per deficiències formals o per errors de normativa, caldrà refer-lo i lliurar-lo la setmana de recuperació de l'assignatura.

Es pot recuperar una de les dues proves parcials (bloc III, 20%) a partir d'un únic examen, que inclourà tota la matèria de l'assignatura.

Es pot fer l'examen de recuperació de les proves parcials amb l'objectiu d'apujar nota. En aquest cas, la nota vàlida final serà la de l'examen de recuperació.

Un no presentat no es pot recuperar.

METODOLOGIA

Les sessions de l'assignatura són pràctiques i es dediquen tant a l'exposició dels continguts dels diferents temes com a la producció de textos orals i escrits, individualment o de dos en dos. Es fa una atenció especial a l'anàlisi de models i de produccions textuais, que han de permetre que l'alumnat desenvolupi les seves pròpies tasques. La matèria demana molta participació activa de l'alumnat a classe.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Casas, M., Castellà, J. M., Vilà i Santasusana, M. (2016). *Els secrets de parlar en públic : Guia pràctica* (2 ed.). Eumo Editorial.
- Cassany, D. (2007). *Esmolar l'eina: Guia de redacció per a professionals*. Empúries.
- Creme, P., Lea, M. R. (2013). *Escribir en la universidad*. Gedisa.
- Sancho, J. (2016). *Com escriure i presentar el millor treball acadèmic: Guia pràctica per a estudiants i professors* (2 ed.). Eumo Editorial.
- UB, UAB, UPC, UPF, UdG, UdL, URV, UOC i UVic-UCC (2006). *Argumenta. Recurs per treballar les competències lingüístiques i comunicatives en l'àmbit acadèmic i professional*. Recuperat de http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Percepció, Atenció i Memòria

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Sonia Quiñones Úbeda Alicia Leiva Mir
G16, presencial, tarda	català	Alicia Leiva Mir

OBJECTIUS

Aquesta assignatura permet introduir l'alumnat en l'estudi de tres processos psicològic bàsics: la percepció, l'atenció i la memòria. Malgrat que cadascun d'ells té entitat suficient per a ser estudiat en detall, s'ha procurat que la focalització en cada nucli o procés, no descuidés una aproximació més holística, global i comprensiva que fes oblidar la vertebració dels processos psicològics en l'explicació del comportament humà. Tanmateix, s'ha pretès complementar l'aproximació conceptual amb la vessant pràctica o aplicada del coneixement.

Objectius

- Conèixer els fenòmens de percepció, atenció i memòria: què són i la funció o funcions que aconsegueixen dins del comportament humà.
- Saber identificar els components dels processos perceptius, atencional i de memòria des dels models teòrics vigents.
- Raonar científicament i entendre el valor de les dades empíriques i la seva relació amb les explicacions teòriques.
- Familiaritzar-se amb la recerca i el mètode científic partint de la discussió d'experiments en aquestes àrees de coneixement.
- Aplicar el coneixement a situacions i fenòmens de la vida quotidiana mitjançant l'anàlisi de casos, la resolució de problemes, el desenvolupament d'exercicis i/o l'elaboració d'informes escrits, entre d'altres.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Analitza, interpreta i sintetitza la informació psicològica en el marc dels processos psicològics bàsics, en concret, de la percepció, l'atenció i la memòria.
- Realitza una anàlisi i reflexió personal sobre les seves pròpies percepcions, conducta i processament de la informació.
- Coneix i identifica els conceptes psicològics bàsics de la matèria, que serveixen de marc de referència per als estudis de psicologia.
- Comprèn els processos de percepció, atenció i memòria i la seva influència en l'aprenentatge de conductes, en les realitats socials i en la salut.
- Descriu els processos psicològics bàsics de la percepció, l'atenció i la memòria en base a les opcions teòriques treballades.
- Integra els processos uns amb altres, per tal de tenir una visió integradora del psiquisme humà.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.

- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

CONTINGUTS

Els continguts s'organitzen a l'entorn de tres blocs temàtics:

Bloc I. Memòria

- Què és la memòria?
- Els sistemes de la memòria: memòria sensorial, memòria a curt termini i de treball o operativa i memòria a llarg termini.
- Processos de la memòria: processos de codificació i processos de recuperació de la informació.
- L'oblit.
- Errors i enganys de la memòria.
- Memòria i implicacions per a la pràctica en psicologia.

Bloc II. Atenció

- Què és l'atenció? Definició d'atenció.
- Sistemes atencionals: alerta, orientació i control.
- Atenció com a sistema de selecció.
- Efectes de l'atenció en els sistemes sensorials.
- Atenció i implicacions per a la pràctica en psicologia.

Bloc III. Percepció

- Sensació i percepció.
- Psicofísica.
- Percepció visual.
- Organització perceptiva, constàncies perceptives, percepció de la profunditat.
- Il·lusions visuals.
- Percepció i implicacions per a la pràctica en psicologia.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Aquesta és la modalitat d'avaluació per defecte.

Per dur a terme aquesta avaluació s'empraran les tasques i procediments següents:

1. *Tasques associades a les sessions de treball dirigit*. Seran anunciades i programades oportunament pel professorat de l'assignatura. Tindran caràcter individual i/o grupal. Senyalar que dins d'aquestes tasques de treball dirigit s'inclou desenvolupar un treball en petit grup compartit amb l'assignatura de *Psicologia del Desenvolupament I. Primera i Segona Infància*. En el seu conjunt, les tasques desenvolupades en les sessions de treball dirigit permetran assolir un màxim de 6 punts en la puntuació global de l'assignatura.
2. *La realització de dues proves sobre els continguts teoricopràctics treballats a l'assignatura*. Les dues proves seran individuals. Els continguts de cada prova seran comunicats oportunament pel professorat responsable de l'assignatura. Les proves tindran caràcter eliminatori i permetran assolir un màxim de 4 punts en el conjunt de l'assignatura.

L'avaluació continuada requereix de l'estudiant que assisteixi de manera continuada a les classes teòriques i de treball dirigit, s'impliqui en el seu desenvolupament i realitzi i lliuri d'acord amb les dates i condicions indicades per la professora, la totalitat de tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament/execució de totes les activitats d'avaluació és improrrogable. Les tasques que es facin en grup en les classes de treball dirigit requereixen de l'assistència i seguiment obligatori dels seus components. Si no s'acompleixen aquests dos requisits la qualificació i de l'assignatura serà de SUSPENS.

Acomplerts els requisits anteriors, la puntuació global de l'assignatura s'establirà entre 0 i 10 punts i serà el resultat de fer la suma entre la nota obtinguda a les sessions de treball dirigit (6 punts) i la nota obtinguda a partir dels exàmens (4 punts). Per poder procedir amb aquesta suma, caldrà haver aprovat els dos exàmens (40%), el treball fet conjuntament amb l'assignatura de *Psicologia del Desenvolupament I* (30%) i aprovar, en el seu conjunt, la resta de treballs dirigits (30%). Si no s'assoleixen aquests mínims, la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

La nota mínima per aprovar l'assignatura, un cop superats els criteris anteriors, és de 5 punts. En cas de suspendre els exàmens és possible la seva recuperació. També és possible recuperar els treballs dirigits no així el treball fet conjuntament amb l'assignatura de *Psicologia del Desenvolupament I*.

Els alumnes que tenen suspesa l'assignatura de cursos anteriors, tenen l'opció de participar del procés d'avaluació continuada o recuperar els continguts suspesos a través de dos exàmens parcials sobre la totalitat de continguts de l'assignatura. Els continguts a recuperar i el material de lectures bàsiques per a preparar els exàmens són els que se senyalen en aquest programa que no necessàriament han de coincidir amb la totalitat de continguts i materials treballats en un semestre anterior. És responsabilitat de l'estudiant identificar possibles canvis a través de la consulta de l'aula virtual, la relació amb els companys i les tutories amb el

professor/a. Les notes de semestres anteriors no es guarden.

METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura inclourà:

- *Sessions de classe*, on es desenvoluparan els continguts dels diferents blocs temàtics. Les exposicions o presentacions dels continguts poden anar a càrrec del professor/a i/o dels estudiants ja sigui a través de la realització de petites activitats, la discussió sobre algun material, lectura etc.
- *Sessions de treball dirigit*, on es treballaran més específicament alguns aspectes centrals dels continguts de l'assignatura a través de la discussió d'alguna de les lectures obligatòries, la discussió d'algun article clàssic en alguna de les àrees de coneixement d'aquesta assignatura o d'alguna pel·lícula, la realització d'experiments, la indagació a partir d'alguna pregunta o conjunt de qüestions a resoldre, el plantejament d'un problema... Es treballarà en grups reduïts i/o individualment. En el marc d'aquestes sessions de treball dirigit està previst desenvolupar un treball en petit grup compartit amb l'assignatura de *Psicologia del Desenvolupament I. Primera i Segona Infància*.
- *Les sessions de tutoria individual* es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. El temps destinat a les tutories individuals queda integrat dins les sessions de classe.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Baddeley, A.; Eysenck, M. W. i Anderson, M. C. (2020). *Memoria* (2 ed.). Alianza Editorial.
- Portellano, J. A. i Garcia, J (2014). *Neuropsicologia de la atenció, las funciones ejecutivas y la memòria*. Síntesis.
- Redolar, D. (2014). *Neurociència cognitiva*. Editorial Médica Panamericana.
- Ruíz-Vargas, J. M (2010). *Manual de Psicología de la memoria* (2 ed.). Síntesis.
- Triviño M.; Bembibre, J. i Arnedo M. (2019). *Neuropsicología de la percepción*. Síntesis.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Perfils Professionals de la Psicologia. Ètica i Deontologia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Jordi Vilardell Molas Claudia Herrero López
G16, presencial, tarda	català	Helena Altet Martínez

OBJECTIUS

L'assignatura té com a finalitat ajudar els estudiants a construir una representació inicial dels grans àmbits professionals de la psicologia i de les ocupacions actuals i del reptes que la psicologia té per configurar-se com una professió amb entitat en si mateixa, tant en els espais professionals més consolidats com en els espais emergents, adoptant com a referent de la reflexió la posició ètica del professional de la psicologia i com a marc de la reflexió el codi deontològic generat pels professionals de la psicologia.

Objectius

- Reconèixer, analitzar i interpretar els diferents perfils i àmbits professionals del psicòleg en la nostra societat i les transformacions que experimenten.
- Identificar els espais emergents d'intervenció en psicologia i les demandes d'intervenció.
- Explicar i assumir la responsabilitat social inherent a l'exercici social de la psicologia.
- Analitzar i reflexionar en els debats ètics que suposa una societat plural, democràtica i multicultural.
- Conèixer el codi deontològic dels professionals de la psicologia i comprendre la necessitat d'aplicar amb criteri i adequació les regles bàsiques de l'ètica professional a la singularitat de les situacions que implica la praxi professional.

RESULTATS D'APRENENTATGE

- Reconeix, analitza i interpreta adequadament els diferents perfils i àmbits professionals del psicòleg a la nostra societat.
- Explica i assumeix la responsabilitat social inherent a l'exercici social de la psicologia.
- Analitza i reflexiona en els debats ètics que suposa una societat plural, democràtica i multicultural.
- Entén i aplica amb criteri i adequació a la singularitat de les situacions les regles bàsiques de l'ètica professional.
- Coneix el Codi Deontològic dels Psicòlegs i les seves implicacions professionals.
- Recopila i interpreta dades i informacions sobre les que fonamentar les seves conclusions incloent, quan calgui, les reflexions sobre assumptes de caire social, científic o ètic en l'àmbit de la psicologia.
- Analitza èticament situacions d'injustícia i desigualtats i proposa mesures de compensació.
- Mostra habilitats per a l'anàlisi de situacions des d'una perspectiva global e integral posant en relació elements socials, culturals, econòmics i polítics segons correspongui.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).

Bàsiques

- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

Transversals

- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i conviure en un context respectuós amb la diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals, de gènere i econòmiques diverses.
- Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal, a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge i servei i en la inclusió social.

CONTINGUTS

Tema 1. Valors personals. Concepte de Competència.

Tema 2. Valors socials. La Bioètica

Tema 3. Valors professionals. Ètica i deontologia professional. El codi deontològic de la psicologia

Tema 4. Ètica en la pràctica professional de la psicologia i el procés de presa de decisions ètiques en psicologia: Estudi de casos

Tema 5. Perfils professionals i àmbits de pràctica professional de la psicologia

- La pràctica professional en psicologia clínica i de la salut
- La pràctica professional en psicologia de l'educació
- La pràctica professional en psicologia del treball, organitzacions i recursos humans
- La pràctica professional en psicologia de la intervenció social
- La pràctica professional en psicologia jurídica
- La pràctica professional en psicologia de l'activitat física i l'esport
- La pràctica professional en psicologia del trànsit i la seguretat
- La pràctica professional en la psicologia de les drogo dependències

Tema 6. Àmbits emergents de la intervenció psicològica en la societat actual

AVALUACIÓ

Avaluació de procés:

Per a l'avaluació de procés es tindran en compte la realització de les activitats desenvolupades a classe i el treball i implicació personal en la dinàmica de classe (exercicis, dinàmiques, reflexions i treballs que es proposin en el desenvolupament dels diferents temes, individuals i/o grupals) que s'especificaran en el Pla de Treball. També es tindran en compte les tutories, ja siguin individuals o grupals, per fer el seguiment del procés de cada estudiant.

Avaluació de resultats:

La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

1. Realització de dos treballs de síntesis (un individual i un grupal) dels dos grans blocs de contingut de l'assignatura a presentar en les condicions i terminis fixats (30% Nota Assignatura). Les síntesis que obtinguin una qualificació de No Apte podran recuperar-se en una avaluació complementària (la qual es programarà segons els criteris establerts per cada facultat i que es farà pública amb suficient antelació). La no presentació en les condicions i terminis fixats de les dues síntesis comportarà que l'avaluació de l'assignatura sigui de SUSPENS.
2. Realització d'una prova individual al final del semestre sobre els continguts teòrics i pràctics treballats al llarg del semestre (40% Assignatura). Es podrà recuperar aquesta prova escrita en una avaluació complementària (la qual es programarà segons els criteris establerts per cada facultat i que es farà pública amb suficient antelació). La no presentació a la prova individual en les condicions i terminis fixats comportarà que l'avaluació de l'assignatura sigui de SUSPENS.
3. Elaboració de treballs en equip per cadascuna de les àrees temàtiques de contingut de l'assignatura, segons les indicacions que es concretaran al Pla docent i a l'inici de cada tema concret (30% Nota Assignatura). Els criteris d'avaluació d'aquests treballs poden incloure una avaluació del procés d'elaboració, del contingut i/o de l'exposició. Tindran una nota d'equip i una nota individual. Es podran recuperar en una avaluació complementària (la qual es programarà segons els criteris establerts per cada facultat i que es farà pública amb suficient antelació), aquells treballs presentats dins els terminis fixats i que hagin obtingut la qualificació de No Apte. La no presentació en les condicions i terminis fixats de, com a mínim, el 75% dels treballs, comportarà que l'avaluació de l'assignatura sigui de SUSPENS.

Per aprovar l'assignatura, caldrà obtenir un mínim de cinc punts en la suma de les puntuacions obtingudes als tres àmbits d'avaluació i assolir també una puntuació no inferior al 50% en tots tres àmbits.

METODOLOGIA

Es combinaran el següent tipus de sessions:

- a) Sessions d'exposició: Introducció de temes i dels conceptes fonamentals d'aquests. Presentació de les activitats en grup i

explicació de les orientacions per al seu desenvolupament. Debats, posada en comú i elaboració conjunta de conclusions sobre diverses temàtiques vinculades als blocs de contingut de l'assignatura.

b) Sessions de treball dirigit: Elaboració d'activitats pràctiques vinculades als diversos temes de l'assignatura (exercicis, treballs de grup, anàlisis de casos, debats, exposicions) i assistència a les xerrades programades. Els alumnes treballaran en equips formats per 4-5 components. El professor recordarà a l'inici de cada tema les activitats concretes a desenvolupar. Les sessions de tutoria s'integraran en les sessions de Treball Dirigit; tot i que, quan sigui convenient, també s'alternaran amb altres sessions que el professor indicarà per fer tutories individuals i en equip.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Beauchamp, T. L., & Childress, J. F. (2009). *Principles of biomedical ethics*. Oxford University Press.
- Chamorro Lusa, A. (2011). *Ética del psicólogo*. Recuperat de Barcelona
- Colegio Oficial de Psicólogos de España (1998). *Perfiles profesionales del psicólogo*. Colegio Oficial de Psicólogos de España.
- Torralba, F. (2012). *El valor de tener valores*. Ara Llibres.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicofisiologia

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Agustí Comella Cayuela
G16, presencial, tarda	català	Agustí Comella Cayuela

OBJECTIUS

L'assignatura serveix perquè l'estudiant sigui capaç de reconèixer i descriure l'anatomia del sistema nerviós de l'esser humà i el seu funcionament, tant a nivell macroscòpic com microscòpic, de les diferents estructures que el constitueixen i la seva implicació en els diferents sistemes del cos humà. Això permetrà que l'estudiant conegui i domini les bases anatòmiques i fisiològiques que determinen la conducta, condicionen les activitats motrius, les emocions i altres processos mentals.

L'objectiu general de l'assignatura és el coneixement de les bases anatòmiques i fisiològiques que determinen la conducta, condicionen les activitats motrius, les emocions i altres processos mentals.

- Identificar i reconèixer les principals característiques neuroanatòmiques i neurofisiològiques dels processos sensoperceptius i sensomotors.
- Comprendre, explicar i descriure com el cervell analitza i processa la informació de l'entorn a través de les representacions mentals, planifica la conducta i elabora una resposta.
- Descriure el control neural i hormonal de les emocions i les diferents conductes motivades com la gana, la set, l'estrès i les conductes sexuals.

RESULTATS D'APRENENTATGE

- Analitza, interpreta i sintetitza correctament la informació psicològica en el marc de la psicobiologia.
- Demostra capacitat per a la relació interpersonal i el treball en grup.
- Utilitza mètodes directes d'intervenció sobre els destinataris.
- Coneix les bases psicobiològiques del comportament humà, així com bases de la psicofarmacologia.
- Adquireix coneixements avançats demostrant una comprensió dels aspectes teòrics i pràctics i de la metodologia de treball en el camp de la psicologia.
- Resol problemes i situacions pròpies de l'acompliment professional amb actituds emprenedores i innovadores.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia,

- negociació, mediació, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

Transversals

- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS

- Sistemes funcionals cerebrals.
  - Unitats funcionals bàsiques del cervell humà.
  - Sistemes d'Activació Cerebral
  - Sistemes de Control de la Homeòstasi.
  - Escorça cerebral i funcions superiors.
  - Sistema Límbic.
  - Sistemes Sensorials.
  - Sistema motor.
- Escorça cerebral i organització dels sistemes funcionals
  - Estructura de l'escorça cerebral.
  - Neocorça. Àrees de la neocorça.
  - Tipologia de l'escorça cerebral: primària, d'associació unimodal i d'associació multimodal.
  - Fibres d'associació cortical.
  - Relacions entre les estructures hemisfèriques i vies eferents.
  - Projeccions descendents de l'escorça cerebral.
  - Organització i integració dels sistemes funcionals
- Sistema límbic: Cervell emotiu.
  - Sistemes neurals de les emocions.
  - Agressió i violència.
  - Estrès.
  - Conductes addictives i circuits de recompensa del cervell.
    - Circuits de recompensa del cervell.
    - Principis bàsics de les acció de les drogues.
    - Paper de l'aprenentatge en la tolerància a les drogues i efectes de l'abstinència de drogues.
    - Cinc drogues que es consumeix habitualment.
    - Mecanismes nerviosos de l'addicció.
- Fisiologia de l'estrès i la malaltia.
  - Bases fisiològiques de l'estrès.
  - Biopsicologia de l'emoció.
  - Por, defensa i agressió.
  - Estrès i trastorns psicossomàtics.
  - Trastorns afectius: Depressió i mania.
- Fisiologia sensorial: Receptors sensitius i circuits neuronals pel processament de la informació.
  - Principis de Fisiologia sensorial.
    - Receptors sensorials i la transducció
    - Vies sensorial.
    - Processament de la informació i coordinació central.
  - Quantificació de l'energia estimular
  - Durada i localització de l'estimulació.
  - Codificació de la intensitat.
  - Codificació de la durada de l'estimulació.
  - Localització i modulació / amplificació de l'estimulació.
- Sistema somatosensorial: Tacte, dolor i temperatura.
  - Organització anatòmica del sistema somatosensorial.
    - Receptors somatosensorials.
    - Vies ascendents.
    - Escorça somatosensorial.
  - Processament cortical.
  - Percepció del dolor: mecanismes neurofisiològics.
  - Sistemes d'analgèsia.
  - Vies Descendents de control del Dolor.
  - Analgèsia opiàcia.
  - Modulació de la transmissió nociocèptica.
  - Trastorns i lesions.

7. Sistemes sensorials especials:
  - 7.1. Sistema visual.
    - 7.1.1. Organització anatòmica del sistema visual.
    - 7.1.2. La Retina. Cèl·lules fotoreceptores: Bastons i Cons.
    - 7.1.3. Rodopsina. Els pigments visuals del color.
    - 7.1.4. Camps receptius. Funcions dels camps receptius.
    - 7.1.5. Processament de la Informació Visual.
    - 7.1.6. Interacció Binocular i Percepció de la Profunditat.
    - 7.1.7. Teoria tricromàtica o teoria Young-Helmholtz.
    - 7.1.8. La Percepció Visual.
    - 7.1.9. La Privació Visual
  - 7.2. Sistema auditiu i equilibri.
    - 7.2.1. Organització anatòmica del sistema auditiu.
    - 7.2.2. Funcions de l'oïda.
    - 7.2.3. Mecanismes de l'audició.
    - 7.2.4. Codificació neural del so.
    - 7.2.5. Sentit de l'equilibri: Sistema Vestibular.
    - 7.2.6. Vies i centres vestibulars.
    - 7.2.7. Funcions del Sistema Vestibular.
    - 7.2.8. Reflexes Vestibulars.
  - 7.3. Sistemes sensorial químics: gust i l'olfacte.
    - 7.3.1. Quimiorceptors.
    - 7.3.2. Organització anatòmica del sistema gustatiu.
    - 7.3.3. El Gust: Dolç, Amarg, Salat, Àcid i Umami.
    - 7.3.4. Funcions biològiques del Gust.
    - 7.3.5. La Transducció gustativa.
    - 7.3.6. Processament neural del Gust.
    - 7.3.7. L'Olfacte.
    - 7.3.8. Organització anatòmica del sistema olfatori.
    - 7.3.9. Funcions biològiques de l'olfacte.
    - 7.3.10. Codificació neural de l'olor.
8. Introducció als Sistemes Efectors
  - 8.1. Òrgans Efectors.
  - 8.2. Contracció Muscular.
  - 8.3. Unió Neuromuscular
  - 8.4. Receptors sensorials dels músculs
    - 8.4.1. Fusos musculars.
    - 8.4.2. Òrgans tendinosos de Golgi.
    - 8.4.3. Diferències funcionals dels receptors musculars.
    - 8.4.4. Control eferent dels fusos musculars.
  - 8.5. Reflexes Medulars.
  - 8.6. Circuit neural del Reflex miotàtic o d'estirament.
  - 8.7. Reflexes polisinàptics: Reflex de retirada.
9. Bases Neurals del Control Motor
  - 9.1. Estructures implicades en el control motor: Escorça cerebral, Cerebel, Ganglis Basals, Medulla espinal, Tronc de l'encèfal.
  - 9.2. Àrees Motores de l'Escorça Cerebral.
  - 9.3. Funció de l'Àrea Motora Primària.
  - 9.4. Sistemes Motors Descendents: Tractes Corticoespinals, Corticobulbars.
  - 9.5. Vies Descendents del Tronc de l'Encèfal.
  - 9.6. Localització de les lesions responsables de pèrdua de força muscular
10. Ritmes biològics.
  - 10.1. Son i vigília. Funcions i alteracions.
  - 10.2. Mecanismes neurològics del son.
  - 10.3. El rellotge circadià del son: mecanismes neurològics i moleculars.
  - 10.4. Moviments oculars durant el son.
  - 10.5. Per què dormim?
  - 10.6. Efectes de la reducció / privació del son durant períodes prolongats
  - 10.7. Fàrmacs que afecten el somni.
  - 10.8. Trastorns del son.
11. Biopsicologia de la ingesta.
  - 11.1. Digestió i flux energètic.
  - 11.2. Teories sobre la gana i la ingesta: Punt d'ajust davant incentius positius.
  - 11.3. Factors que determinen què, quan i quant mengem.
  - 11.4. Estudis fisiològics sobre la gana i la sacietat.
  - 11.5. Regulació del pes corporal: Punts d'ajust davant punts d'equilibri.

- 11.6. Regulació de l'equilibri hídric del cos.
- 11.7. Deshidratació cel·lular i hipovolèmia.
- 11.8. Beguda i sacietat.
- 11.9. L'obesitat humana.
- 11.10. L'anorèxia nerviosa.

- 12. Conducta sexual. Regulació neuroendocrina.
  - 12.1. Sistema neuroendocrí:
  - 12.2. Esteroides sexuals.
  - 12.3. Hormones i desenvolupament sexual.
  - 12.4. Desenvolupament de diferències sexuals en el cervell
  - 12.5. Hormones perinatals i desenvolupament del comportament.
  - 12.6. Pubertat, hormones i desenvolupament de les característiques sexuals secundàries.
  - 12.7. Tres casos de desenvolupament sexual humà excepcional.
  - 12.8. Efectes de les hormones gonadals sobre els adults.
  - 12.9. Abús d'esteroides anabolitzants.
  - 12.10. L'hipotàlem i el comportament sexual.
  - 12.11. Orientació sexual, les hormones i el cervell

- 13. Lesions cerebrals humanes i models animals
  - 13.1. Causes de les lesions cerebrals.
    - 13.1.1. Trastorn cerebrovasculars.
    - 13.1.2. Traumatisme cranioencefàlic tancat.
    - 13.1.3. Infeccions cerebrals.
    - 13.1.4. Les neurotoxines.
    - 13.1.5. Factors genètics.
  - 13.2. Mort cel·lular programada.
  - 13.3. Malalties neuropsicològiques:
    - 13.3.1. Malaltia de Parkinson.
    - 13.3.2. Malaltia de Huntington.
    - 13.3.3. Esclerosi múltiple.
    - 13.3.4. Malaltia d'Alzheimer.

AVALUACIÓ

Al llarg del curs l'alumnat realitzarà diverses avaluacions alliberadores, escrites i individuals que d'acord amb un pla de treball li permetran anar assolint els continguts de l'assignatura. L'avaluació de l'assignatura és continuada.

La qualificació final de l'assignatura serà el resultat de les notes parcials, en els percentatges que s'indiquen a continuació:

- Avaluacions escrites, 60% (30% + 30%), es faran 2 proves d'avaluació continua, la primera és alliberadora de matèria. Les proves d'avaluació constaran de preguntes tipus test de resposta múltiple, amb 4 respostes possibles, on només una és la correcta. Cada una de les respostes correctes puntuen 1 punt, les respostes mal contestades resten entre 0,33 punts.

Els alumnes que no superin el 50% de les proves d'avaluació continua, és a dir, aprovar almenys un examen amb un 5, no tindran dret a anar a les proves de recuperació. En cas de superar la puntuació, l'alumne podrà presentar-se a la següent avaluació. Tenir superat l'últim examen és imprescindible per aprovar l'assignatura. En cas de suspendre la última avaluació i tenir aprovada la primera, l'alumne podrà presentar-se a l'examen de la matèria en el període de recuperacions. En cas de no superar la puntuació del 50%, l'alumne no podrà presentar-se a la següent avaluació. Tenir superat l'últim examen és imprescindible per aprovar l'assignatura. No es guarda la nota de cap prova intermitja, donat avaluació continua de l'assignatura. No es guarda la nota de cap prova intermitja d'un curs a l'altre, donat avaluació continua de l'assignatura.

- Avaluacions de les demés activitats és el següent 40%: STD un màxim del 10%, treball i exposició en grups reduïts, 20+10%. Els alumnes que no entreguin les STD individuals i/o grupals, sense causa justificada, en el termini notificat en el pla de treball, seran considerades suspeses (nota de 0) i no seran recuperables (activitats no recuperables). Les absències en els treballs en grup, les presentacions i les coavaluacions seran penalitzades amb la reducció d'un 50% de la nota per l'alumne absent sense causa justificada i un 10% per la resta dels membres del grup.

És responsabilitat de l'alumne fer el seguiment sobre les seves notes parcials d'avaluacions i dels lliuraments de pràctiques, treballs i STD, en l'apartat de notes parcials del campus. Qualsevol incidència/error que hi hagi s'ha de notificar al professor com a màxim de 15 dies després de publicades les notes per comprovar si existeix qualsevol error. Passat aquest període de temps no es farà cap rectificació.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades, per separat, les dues parts de l'avaluació. Pels alumnes que tinguin més del 50% de l'assignatura aprovada i no superin l'avaluació escrita, podran recuperar-les presentant-se al període de recuperacions d'exàmens que vindrà determinat pel calendari que marqui la FECHT, un cop finalitzat el període de lectiu.

Cap de les activitats definides anteriorment podran ser susceptibles de ser millorades un cop aprovades.

METODOLOGIA

METODOLOGÍA

La base i guia de desenvolupament de l'assignatura és a mitjançant les sessions de classe presencial, amb el seguiment dels mòduls teòrics detallats en els continguts de l'assignatura.

L'aprenentatge d'aquesta assignatura és progressiva. És recomanable seguir un ritme d'estudi regular des del principi de l'assignatura i és condició indispensable tenir els conceptes assimilats abans de passar al mòdul següent.

Per tal que l'alumne i el professor disposin d'una referència respecte el progrés i evolució de l'alumne, es proposa un sistema d'avaluació contínua que es detalla més endavant.

Tutorització i consultes

La funció principal del professor en l'assignatura és la de conductor del grup i dels alumnes, és qui crea i selecciona documents i posa a l'abast aquells recursos necessaris per tal que l'alumne pugui desenvolupar-se de forma autònoma. És qui organitza tots els recursos per tal d'aconseguir els objectius docents, per aquesta raó a més de la bibliografia, s'han organitzat una colla de materials i recursos que cal utilitzar. Això vol dir que l'alumne ha de tenir una actitud activa durant el procés d'aprenentatge.

L'alumne és el principal responsable d'identificar quan li cal una ajuda personal i directa per tal de donar resposta als dubtes puntuals o retrobar el fil de l'assignatura, després d'haver emprat els recursos individuals a l'abast.

El treball en grup permet desenvolupar l'esperit de cooperació a través de compartir els dubtes i les mancances, experiència i el coneixement. Aquests grups de treball estaran constituïts per un nombre de 4 a 6 alumnes, essent condició imprescindible la presència de tots els membres del grup en les activitats dirigides.

Els horaris de tutories presencials es donaran a l'inici del semestre i els podreu consultar dins de l'assignatura en el campus virtual. Existeix la possibilitat de poder realitzar consultes puntual i concretes via correu electrònic a l'adreça del professor o videoconferència a hores convingudes.

La metodologia emprada per desenvolupar els blocs temàtics és la següent:

- Sessions de classe amb exposició per part del professor.
- Sessions de treball dirigit i grups de treball amb aprenentatge cooperatiu.
- Simulacions i ABP a partir de casos clínics i/o informes.
- Aula inversa

Les sessions de classe es treballaran els conceptes i les idees clau de cada tema, a partir fonamentalment de les explicacions del professor, amb el suport de diapositives de power point, imatges, fragments de vídeo i textos, sobre els quals es proposaran activitats.

Les sessions de treball dirigit estaran destinades de forma principal al treball en grups, en elles també es tractaran alguns aspectes del temari, però de forma principal es dedicaran a la preparació dels treballs col·lectius de l'assignatura i la seva exposició.

Els continguts de les classes teòriques i pràctiques/ sessions de treball dirigit (STD) estan molt integrats, de manera que l'estudi dels continguts teòrics és necessari per a la realització de les pràctiques/STD programades. Les sessions de classe es dedicaran a l'exposició dels continguts del temari.

A l'inici del semestre es lliurarà el pla de treball on s'especificarà les tasques a desenvolupar al llarg del semestre.

L'objectiu de les pràctiques/STD serà ajudar als estudiants a assimilar i consolidar els continguts explicats a les classes teòriques. Les pràctiques seran de laboratori.

Les STD es treballen en grups reduïts i/o individualment. En aquestes sessions s'hauran de desenvolupar les tasques orals i escrites que es proposaran a l'inici de curs. Els temes fan referència als aspectes neuroanatòmics i neurofisiològics tractats en les classes teòriques, els efectes de neurotransmissors, psicofàrmacs i drogues psicoactives, etc.

Les sessions de tutoria de grup i/o individual es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant, en especial d'aquells que tinguin més dificultats per assolir els resultats d'aprenentatge. Al llarg del semestre cada estudiant haurà de fer una tutoria individual (com a mínim). La docència tutoritzada d'aquesta assignatura pretén potenciar el treball personal dels alumnes i l'aprofundiment en diversos aspectes del temari.

El professor us indicarà la manera de posar-vos en contacte amb ell per tal de resoldre tots els dubtes que tingueu durant el semestre.

BIBLIOGRAFIA Bàsica

- Cardinali, DP. (2007). *Neurociència aplicada : sus fundamentos* . Médica Panamericana.
- Carlson, NR. (2006). *Fisiología de la conducta* (8 ed.). Pearson Educación/Addison Wesley.
- Costanzo, LS., Méndez Díaz, M. (2015). *Fisiología* (6 ed.). Wolters Kluwer Health.
- Guyton, AC., Hall, JE. (2016). *Tratado de fisiología médica* (13 ed.). Elsevier.
- Ira Fox, S. (2011). *Fisiología humana* (12 ed.). McGraw-Hill Educación.

BIBLIOGRAFIA Complementària

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicologia del Desenvolupament I. Primera i Segona Infància

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Maria Núria Padrós Tuneu Eva Castanyer Moreta
G16, presencial, tarda	català	Maria Núria Padrós Tuneu Eva Castanyer Moreta

OBJECTIUS

L'assignatura és de formació bàsica dintre de la titulació. Vol proporcionar als estudiants els coneixements bàsics sobre el desenvolupament dels infants, és a dir, quins són els processos de canvi evolutiu de les persones durant els dotze primers anys de vida. També pretén aportar coneixements sobre els contextos de desenvolupament..

Objectius

- Conèixer des de diferents perspectives teòriques quins són els canvis i els trets fonamentals del desenvolupament psicològic dels infants.
- Descriure, analitzar i interpretar els canvis globals i els aspectes fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones, tenint com a referència els contextos on es porta a terme.
- Conèixer algunes de les necessitats de les persones derivades del desenvolupament psicològic com a element a tenir en compte per planificar o realitzar qualsevol intervenció.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per complementar la seva formació.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber-los comunicar de forma oral i escrita.
- Adquirir habilitats cooperatives en la realització de treballs en equip.

RESULTATS D'APRENTATGE

Describeix, analitza i interpreta de forma adequada els canvis globals i els aspectes fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones en el cicle vital, prenent com a referència els contextos on es du a terme

Planifica i gestiona la informació per a resoldre problemes i identificar necessitats personals i grupals relacionades amb el desenvolupament psicològic

Planifica, elabora i avalua plans i estratègies d'intervenció psicològica relacionades amb el desenvolupament psicològic de les persones en el cicle vital

Comunica i proporciona informació i retroalimentació precisa i adequada

Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual o col·laboratiu i avalua els resultats obtinguts

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.

- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

Bloc I: El desenvolupament prenatal i el nadó

El desenvolupament prenatal
 El naixement
 Els reflexos
 Els sentits

Bloc II: El desenvolupament durant els dos primers anys de vida

El desenvolupament psicomotor
 El desenvolupament cognitiu
 El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
 El desenvolupament comunicatiu i lingüístic

Bloc III: El desenvolupament dels dos als sis anys

El desenvolupament psicomotor
 El desenvolupament cognitiu
 El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
 El desenvolupament comunicatiu i lingüístic
 El desenvolupament moral

Bloc IV: El desenvolupament dels sis als dotze anys

El desenvolupament cognitiu
 El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
 El desenvolupament comunicatiu i lingüístic
 El desenvolupament moral

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats a classe i de treball personal (lectures i comentari de textos o d'audiovisuals...) i el treball en grup. Així mateix, les tutories, tant individuals com grupals, també s'utilitzaran com a eina per anar avaluant tant el desenvolupament individual com el del treball en grup.

Pel que fa a l'avaluació de resultats es farà a partir de la o les proves orals i/o escrites sobre els continguts treballats a l'assignatura.

La nota final es calcularà a partir del següent càlcul:

- Activitats realitzades a classe i treball individual: 30%
- Treball en grup: 30%
- Proves orals i/o escrites: 40%

Per a poder fer mitjana, totes les proves orals i/o escrites, així com el treball en grup hauran d'estar aprovats, com a mínim, amb un cinc. En el Pla de Treball es concretaran els terminis de recuperació dels apartats no superats, sempre que la normativa ho permeti. El treball en grup no és recuperable. Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, o no s'arriba a un cinc global, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

METODOLOGIA

- La metodologia de treball combina sessions de treball presencial a l'aula ordinària amb tot el grup classe, sessions de treball dirigit, tutories individuals i en petit grup.
- Les sessions de classe: Combinaran les explicacions per part del professorat amb la lectura i el comentari d'articles, o altres documents, així com la visualització i el comentari de pel·lícules i documents relacionats amb els diversos temes.
- Sessions de treball dirigit: Inclouran la realització d'activitats pràctiques de reflexió individual, treball en equip, debats en petit grup o col·lectius. S'inclou en aquest espai, també, l'assistència a conferències o altres actes que puguin ser d'interès per al temari de l'assignatura.
- Les sessions de tutoria individual o en petit grup: Aquest espai té per objectiu orientar el procés d'aprenentatge dels alumnes. És, doncs, un espai per compartir preguntes, comentaris, expectatives, interessos amb els i les estudiants.
- Pla de Treball: Durant el curs, a l'inici de cada tema es lliurarà als i a les estudiants la planificació del treball a realitzar.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Berger, S. K.; Thompson, R. A (2009). *Psicología del desarrollo: Infancia y adolescencia* (9 ed.). Médica Panamericana.
- Delval, J.A. (2002). *El desarrollo humano*. Siglo XXI.
- Papalia, D. E.; Olds, S.W.; i Feldman, R.D (2016). *Desarrollo humano* (13 ed.). McGraw-Hill.
- Santrock, J.W. (2006). *Psicología del desarrollo: El ciclo vital* (10 ed.). McGraw-Hill.
- Shaffer, D. (2007). *Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia* (7 ed.). Mèxic: International Thomson.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS

Neuropsicologia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Marta Casals Coll
G16, presencial, tarda	català	Marta Casals Coll

OBJECTIUS

Aquesta assignatura té com objectiu fonamental comprendre les relacions entre el cervell i la conducta en persones que pateixen una disfunció o una lesió cerebral. I les conseqüències en les funcions mentals superiors (atenció, memòria, llenguatge i comunicació, praxis, gnòsies i funcions executives) davant de lesions cerebrals ja siguin com a conseqüència de malalties neurodegeneratives o bé per dany cerebral adquirit (Traumatismes cranioencefàlics, patologia vascular cerebral, tumors cerebrals, epilèpsia, etc...). Com també les conseqüències conductuals i emocionals que s'hi uneixen.

L'assignatura s'emmarca en un context clínic, enfocant-la des d'una perspectiva de diagnòstic i d'intervenció mitjançant la clínica observada en casos reals, combinant així la teoria i la pràctica.

RESULTATS D'APRENENTATGE

Mostra coneixement i comprensió dels enfocaments metodològics més utilitzats en psicologia de la salut

Coneix l'estructura i els criteris utilitzats pels principals sistemes nosològics internacionals

Coneix les principals tècniques de la neuropsicologia, els seus àmbits d'aplicació i els seus avantatges i limitacions

Avalua pràctiques professionals en contextos emergents i globals i proposa línies d'intervenció ajustades a les diferents realitats

Mostra coneixements i destreses per a distingir els principals trastorns neuropsicològics i els mecanismes cerebrals implicats en ells

COMPETÈNCIES

Bàsiques

- Demostrar posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, que se sol trobar en un nivell que, si bé se sustenta en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del camp d'estudi propi.
- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Ser capaç de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

CONTINGUTS

1.Introducció 1.1. definició 1.2. rol del neuropsicòleg 1.3. breu història de la neuropsicologia

2.Bases neuroanatòmiques 2.1. estructures anatòmiques i cognició 2.2. tècniques bàsiques de neuroimatge

3.Organització funcional del còrtex 3.1. models d'organització en neuropsicologia 3.2. els lòbuls cerebrals: localització, funcionalitat i patologia general

4.Assimetries del cervell i les seves variacions 4.1. assimetries anatòmiques, citoarquitectòniques i funcionals 4.2.dominància manual

5.Neuropsicologia del dany cerebral adquirit 5.1. transtorns vasculars 5.2. traumatismes craneoencefàlics 5.3. tumors 5.4. epilèpsia

6.Les funcions cognitives superiors i la seva patologia 6.1. llenguatge 6.2. atenció 6.3. memòria 6.4. capacitat visuoespacial 6.5. pràxies 6.6. gnòsies 6.7. funcions executives

7.Exploració neuropsicològica 7.1. variables, dades normatives i perfil neuropsicològic 7.2. exploració del llenguatge 7.3. exploració de l'atenció 7.4. exploració de la memòria 7.5. exploració de la capacitat visuoespacial 7.6. exploració de les pràxies 7.7. exploració de les gnòsies 7.8. exploració de les funcions executives

8.Demències 8.1. característiques neuroanatòmiques 8.2. característiques neuropsicològiques 8.3. característiques funcionals 8.4.

AVALUACIÓ

Al llarg del curs l'alumnat realitzarà diverses avaluacions alliberadores, individuals i grupals que d'acord amb un pla de treball li permetran anar assolint els continguts de l'assignatura. L'avaluació de l'assignatura és continuada. La qualificació final de l'assignatura serà el resultat de les notes parcials, en els percentatges que s'indiquen a continuació:

•Avaluacions escrites, 60%: es faran 2 proves d'avaluació continua, un parcial dels temes 1-5 (30%) i un altre parcial dels temes 6-8 (30%).

Per aprovar les avaluacions escrites s'ha d'obtenir el 50% de la nota, és a dir, tenir un 5 de nota mitjana, sempre hi quan no s'obtingui una nota inferior a 4 en algun dels dos parcials.

S'ha d'anar a recuperació en les següents situacions:

- En cas de no superar la puntuació de 5 en el total de les avaluacions escrites, l'alumne podrà presentar-se a l'examen del/s parcial/s suspès/os.
- En cas de no haver superat el 4 en algun dels dos parcials.

Tenir superat el total de l'avaluació escrita és imprescindible per aprovar l'assignatura. No es guarda la nota de cap parcial un curs per l'altre.

Les proves d'avaluació constaran de dues parts: 1) preguntes tipus test de resposta múltiple. Cada una de les preguntes mal contestades resten 0,33 punts (examen de 4 respostes); i 2) preguntes de resposta curta on no descompten els errors.

•La puntuació de les demés activitats és la següent 20%: STD-Revisió de la literatura; i 20% STD-Exploració neuropsicològica. Els alumnes que no entreguin les STD, sense causa justificada, en el termini notificat en el pla de treball, seran considerades suspeses (nota de 0) i no seran recuperables (activitats no recuperables).

És responsabilitat de l'alumne fer el seguiment sobre les seves notes parcials d'avaluacions i dels treballs en l'apartat de notes parcials del campus. Qualsevol incidència/error que hi hagi s'ha de notificar al professor com a màxim de 15 dies després de publicades les notes per comprovar si existeix qualsevol error. Passat aquest període de temps no es farà cap rectificació. Les absències en els treballs en grup, les presentacions i les coavaluacions seran penalitzades amb la reducció d'un 50% de la nota per l'alumne absent sense causa justificada.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades, per separat, les dues parts de l'avaluació. Pels alumnes que tinguin més del 50% de l'assignatura aprovada i no superin l'avaluació escrita, podran recuperar-les presentant-se al període de recuperacions d'exàmens que vindrà determinat pel calendari que marqui la FECHT, un cop finalitzat el període lectiu. Cap de les activitats definides anteriorment podran ser susceptibles de ser millorades un cop aprovades.

METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura inclourà:

Sessions de classe (3 h setmanals), on es desenvoluparan els diferents continguts de l'assignatura a través d'exposicions a classe complementades amb casos clínics i tallers d'exploració neuropsicològica.

Sessions de tutoria individual o en grup que es destinaran a fer el seguiment i guiatge del procés d'aprenentatge de cada estudiant i dels grups de treball. Seguiment de les STD proposades, ambdues en grup, treball de revisió bibliogràfica que presentaran a classe i treball d'exploració neuropsicològica d'un subjecte. Les tutories es duren a terme en les sessions destinades a STD així com també al despatx del professor a hores convingudes.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Felten D.L. i Maida, M.S. (2019). *Netter. Cuaderno de Neurociencia para colorear*. Elsevier.
- Junqué, C.; Barroso, J. (2009). *Manual de Neuropsicología*. Síntesis.
- Kolb, B. i Whishaw, I. Q. (2017). *Neuropsicología Humana (7 ed.)*. Editorial Médica Panamericana.
- Peña-Casanova, J. (2007). *Neurología de la Conducta y Neuropsicología*. Editorial Médica Panamericana.
- Portellano, J. A. (2005). *Introducción a la Neuropsicología*. McGraw Hill.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Pensament i Llenguatge

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Ivan Alsina Jurnet
G16, presencial, tarda	català	Concepción San Martín Martínez
G25, presencial, tarda	anglès	Llorenç Comajoan Colomé

OBJECTIUS

Aquesta assignatura s'ocupa dels processos del llenguatge i del pensament i de les relacions que s'estableixen entre tots dos processos. D'una banda, la psicologia del llenguatge aprofundeix en els processos implicats en la comprensió i expressió del llenguatge humà. D'altra banda, la psicologia del pensament estudia les operacions que serveixen de base a l'activitat humana que anomenem raonament. Durant l'assignatura s'estudiaran les diferents interaccions entre llenguatge i pensament en diverses teories psicolingüístiques.

Els objectius de l'aprenentatge són:

- Reflexionar sobre la importància del llenguatge i de la comunicació en la constitució com a subjectes.
- Familiaritzar-se amb els marcs teòrics de la lingüística, l'adquisició del llenguatge i la cognició.
- Familiaritzar-se amb els marcs de recerca i metodologia de la lingüística i cognició/pensament.
- Reflexionar sobre les relacions entre llenguatge i pensament en nenes i nens i adults.

RESULTATS D'APRENTATGE

A partir del treball d'aquesta assignatura, els i les estudiants hauran de ser capaços de:

- Reflexionar sobre l'origen del llenguatge i de la comunicació.
- Conèixer els principals posicionaments experimentals associats al reconeixement de la paraula oral i escrita i els models teòrics que li donen suport.
- Aprofundir en els processos de comprensió i expressió de les oracions i del discurs, en la seva relació amb el processament semàntic i els principals corrents d'investigació.
- Conèixer els procediments d'investigació més utilitzats en l'estudi de l'adquisició del llenguatge i del desenvolupament del pensament.
- Mostrar actituds de respecte cap a la diversitat lingüística, social i cultural.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

Transversals

- Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal, a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge i servei i en la inclusió social.

CONTINGUTS

Els continguts de l'assignatura s'organitzen en dos blocs temàtics. El primer bloc se centra en el concepte de llenguatge (diverses perspectives, principals controvèrsies, etc.) i s'estudien qüestions relatives a l'adquisició del llenguatge. A continuació es presenta el concepte de pensament i s'aprofundeix en les interrelacions entre llenguatge i pensament. L'assignatura s'estructura en dos blocs principals:

Bloc 1. Llenguatge, lingüística i psicologia

- Definició de llengua i varietats lingüístiques segons diferents enfocaments teòrics
- Llenguatge i comunicació: comunicació no verbal i adquisició del llenguatge

Bloc 2. Llenguatge i pensament

- Definició de pensament segons diferents enfocaments
- DLlenguatge i pensament en infants i adults
- La relació entre llenguatge i pensament en diferents enfocaments teòrics i metodològics: la hipòtesi de Sapir-Whorf i les seves crítiques

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es desglossa de la manera següent:

- **Activitats d'Avaluació individual**
  - Proves escrites (40%)
- **Treballs escrits**
  - Primer bloc de treball/s (procés i resultat): 30%
  - Segon treball / activitat final (procés i resultat): 20%
- **Activitats a classe: 10%**
  - No es contempla la possibilitat de fer activitats extra que comportin millora en la nota final obtinguda. El programa docent de l'assignatura (català/anglès) detallarà el contingut de les activitats, tipologia dels treballs (grupals o individuals), així com les activitats susceptibles de recuperació.

METODOLOGIA

De manera general, una de les sessions setmanals estarà dedicada a l'exposició teòrica per part del docent. L'altra sessió setmanal estarà dedicada al treball aplicat sobre casos, lectures, preparació d'entrevistes, etc.

En el cas de l'assignatura que s'ofereix en anglès, els alumnes han de tenir un nivell intermedi en llengua anglesa. En cas de dubte sobre el nivell, s'aconsella als alumnes que parlin amb la coordinadora dels estudis o el professor de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Cortés, M. (2006). *Introducció a la psicologia del llenguatge i de la comunicació*. Publicacions UB.
- Garton, A. (1994). *Interacción social y desarrollo del lenguaje y la cognición*. Paidós.
- Mercer, N. (2000). *Palabras y mentes: Cómo usamos el lenguaje para pensar juntos*. Paidós.
- Soler, O. et al. (2006). *Psicología del llenguatge*. UOC.
- Wertsch, J. (1993). *Voces de la mente*. Visor.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicologia de la Personalitat

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Àngel Serra Jubany
G16, presencial, tarda	català	Alicia Leiva Mir

OBJECTIUS

L'assignatura té com a objectiu general facilitar el coneixement dels models de personalitat que s'han elaborat per descriure i explicar la conducta de les persones. Ofereix la possibilitat d'aplicar els coneixements aportats des de la ciència de la personalitat als processos d'ensenyament i aprenentatge, a l'àmbit clínic i al de les organitzacions. Facilita l'aplicació i comprensió pràctica del funcionament de la personalitat a través de la confecció d'informes psicològics i d'exercicis pràctics que permetin l'avaluació, l'explicació i la descripció de la personalitat. Aquesta assignatura guarda una major afinitat teòrica i metodològica amb el mòdul de Psicologia Clínica i de la Salut, així com amb el de Mètodes d'Investigació i d'Intervenció Professional en Psicologia i l'assignatura d'Història de la Psicologia.

RESULTATS D'APRENENTATGE

- Utilitza diferents mètodes per a l'anàlisi, estudi i avaluació de la personalitat.
- Mostra habilitats per decidir l'ús d'instruments a utilitzar per estudiar, analitzar i avaluar la personalitat.
- Reflexiona entorn als diferents enfocaments i models d'aproximació de la personalitat
- Identifica les bases biològiques de la personalitat
- Elabora informes de personalitat ajustats als diferents criteris requerits
- Mostra actituds de respecte cap a la diversitat lingüística, social i cultural

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Transversals

- Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal, a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge i servei i en la inclusió social.

CONTINGUTS

1. Introducció a la Psicologia de la Personalitat
2. Avaluació de la personalitat, mesura i dissenys d'investigació
3. Bases biològiques de la personalitat
4. Dimensió disposicional de la personalitat
5. Aproximació psicoanalítica de la personalitat
6. Aproximació fenomenològica de la personalitat
7. Aproximació cognitiva social de la personalitat
8. Personalitat i adaptació
9. Trastorns de la Personalitat

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats Sessions de Treball Dirigit (STD) i elaboració d'un Informe de la personalitat (el lliurament de totes les activitats d'avaluació és improrrogable).

Per a l'avaluació dels resultats es realitzarà un examen amb un valor del 50%. Per aprovar l'assignatura s'han d'aprovar cadascun dels objectes d'avaluació: exàmens, informe i STDs.

La puntuació global de l'assignatura serà el resultat de la suma obtinguda de les diferents tasques:

- Treball individual Informe de la personalitat (30%)
- Realització individual de les STDs (20%)
- Un examen sobre el conjunt dels continguts treballats a l'assignatura (50%)

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides únicament en la convocatòria del curs corresponent i en cap cas es podran mantenir per a convocatòries posteriors de l'assignatura.

L'avaluació continuada (Informe i les STDs) no es poden recuperar. En la recuperació de l'examen, la nota màxima que es pot obtenir és la d'aprovat.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades, per separat, tots els instruments emprats en la avaluació dels resultats i del procés.

METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura inclourà:

- **Sessions de classe** (2h. setmanals), on es desenvoluparan els diferents continguts de l'assignatura a través d'exposicions a classe o bé les lectures de caràcter obligatori.
- **Sessions de treball dirigit** (desdoblament en dos subgrups 1 ½ setmanal), on es treballaran més específicament alguns aspectes centrals dels continguts de l'assignatura a través d'exercicis pràctics individuals i en grup, la discussió de lectures obligatòries, el debat i l'anàlisi de casos.
- **Les sessions de tutoria** individual es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant, a resoldre dubtes, etc. Planificades pel professor prèviament, també són de lliure disposició per part de l'alumnat. El temps destinat a les tutories individuals queda integrat dins les sessions de treball dirigit.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Corr, Ph. & Matthews, G. (2009). *The Cambridge Handbook of Personality Psychology*. Cambridge University Press.
- Dimaggio, G. & Semerari, A. (Eds.) (2011). *Los trastornos de la Personalidad: Modelos y tratamiento* (2 ed.). DESCLEE DE BROUWER.
- Feist, J. ; Feist, G. J. & Roberts, T.A. (2014). *Teorías de la Personalidad* (8 ed.). McGraw Hill Editorial.
- Larsen, R. J. & Buss, D. M. et al. (2004). *Psicología de La Personalidad: Dominios del conocimiento sobre la naturaleza humana* (2 ed.). McGraw-Hill Interamericana de España S.L.
- Soler, J. & Pascual, J.C. (Eds.) (2018). *La Personalidad ¿Por qué soy así?* (2 ed.). Siglantana.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicologia del Desenvolupament II. Adolescència, Maduresa i Senectut

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Maria Neus Ramírez Nieto
G16, presencial, tarda	català	Maria Neus Ramírez Nieto

OBJECTIUS

L'assignatura és de formació bàsica dintre de la titulació. Vol proporcionar als estudiants els coneixements bàsics sobre el desenvolupament durant les etapes de l'adolescència, la maduresa i la senectud, és a dir, quins són els processos de canvi evolutiu de les persones a partir de la infantesa. En aquest sentit, l'assignatura és una continuació de Psicologia del Desenvolupament I.

Objectius

- Conèixer des de diferents perspectives teòriques quins són els canvis i els trets fonamentals del desenvolupament psicològic durant el cicle vital.
- Descriure, analitzar i interpretar els canvis globals i els aspectes fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones, tenint com a referència els contextos on es porta a terme.
- Conèixer algunes de les necessitats de les persones derivades del desenvolupament psicològic com a element a tenir en compte per planificar o realitzar qualsevol intervenció.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per complementar la seva formació.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber-los comunicar de forma oral i escrita.

RESULTATS D'APRENTATGE

Descriu, analitza i interpreta de forma adequada els canvis globals i els aspectes fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones en el cicle vital, prenent com a referència els contextos on es du a terme

Planifica i gestiona la informació per a resoldre problemes i identificar necessitats personals i grupals relacionades amb el desenvolupament psicològic

Escull correctament els instruments d'avaluació psicològica més adequats per a la identificació de necessitats personals i grupals relacionades amb el desenvolupament psicològic

Dissenya intervencions que atenen a necessitats de l'àmbit de forma multidisciplinària

Aplica mitjançant arguments o procediments sostinguts per ells mateixos, els seus coneixements i la comprensió d'aquests a la resolució de problemes en àmbits de l'apsicologia complexos o professionals que requereixen l'ús d'idees creatives i innovadores

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

Transversals

- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

CONTINGUTS

Bloc I: Introducció

- La psicologia del desenvolupament durant el cicle vital: Perspectives dels darrers anys.

Bloc II: L'adolescència

- Els canvis físics
- El desenvolupament cognitiu
- El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
- El desenvolupament moral

Bloc III: L'edat adulta

- Els canvis físics
- El desenvolupament cognitiu
- El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
- El desenvolupament moral

Bloc IV: El desenvolupament durant la vellesa

- Els canvis físics
- El desenvolupament cognitiu
- El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
- La preparació per a la mort

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats a classe (lectures i comentari de textos o d'audiovisuals...) la realització d'un portfoli i d'un treball individual. Així mateix, les tutories, tant individuals com grupals, també s'utilitzaran com a eina per anar avaluant tant el desenvolupament individual com el del treball en grup.

Pel que fa a l'avaluació de resultats es farà a partir d'una prova escrita sobre els continguts treballats a l'assignatura.

La nota final es calcularà a partir dels següents percentatges:

Treball en grup (portfoli): 50%

Prova escrita 50%

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovats els treballs grupals del portfoli i la prova escrita com a mínim amb un 5. Si alguna de les dues parts està suspesa, caldrà anar a examen de recuperació.

No es contempla la possibilitat d'anar a recuperació i pujar nota, ni tampoc es contempla el "mantenir" notes de cursos anteriors.

En el Pla de Treball es concretaran els terminis de recuperació dels apartats sempre que la normativa ho permeti.

METODOLOGIA

La metodologia de treball combina sessions de treball presencial a l'aula amb el grup classe, sessions de treball dirigit, tutories individuals i/o en petit grup.

Les sessions de classe: Combinaran les explicacions per part del professorat amb la lectura d'articles o altres documents, així com la visualització de material audiovisual (si s'escau).

Sessions de treball dirigit: Inclouran la realització d'activitats pràctiques de treball en grup en l'elaboració d'un portfoli, així com un treball individual. S'inclou en aquest espai, també, l'assistència a conferències o altres actes que puguin ser d'interès per al temari de l'assignatura.

Les sessions de tutoria individual o en petit grup: Aquest espai té per objectiu orientar el procés d'aprenentatge dels alumnes. És, doncs, un espai per compartir preguntes, comentaris, expectatives, interessos amb els i les estudiants. També és un espai per orientar el treball de l'alumnat.

Pla de Treball: Durant el curs, a l'inici de cada tema es lliurarà als i a les estudiants la planificació del treball a realitzar.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- (2009). *APA Formatting and Style Guide*. Recuperat de <https://www.slideshare.net/rchoquel/normas-apa-1430826>
- Berger, S. K.; Thompson, R. A (2009). *Psicología del desarrollo: Infancia y adolescencia* (9 ed.). Médica Panamericana.
- Medrano, C; Cortés, A; Aierbe, A (2004). *Los relatos de experiencias en la edad adulta: un estudio desde el enfoque narrativo*. Recuperat de <https://revistes.ub.edu/index.php/Anuario-psicologia/article/view/8664>
- Toro, J. (2010). *El adolescente en su mundo. Riesgos, problemas y trastornos: Cap. 6. La sexualidad adolescente*. Pirámide.
- Triadó, C., Celdrán, M., Villar, F. (2019). *Desarrollo Adulto y envejecimiento: Cap 8. Participación cívica y social* (2 ed.). Alianza.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicologia dels Grups i Organitzacions

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Carolina De la Cruz González
G16, presencial, tarda	català	Marcela Herrera Garín

OBJECTIUS

Aquesta assignatura té per finalitat aproximar l'alumnat, mitjançant un panorama ampli i general, als recursos bàsics necessaris per entendre les variables psicològiques presents en la dinàmica dels grups i de les organitzacions, aspectes que posteriorment els permetran intervenir en els diferents processos que es donen en el desenvolupament del grup.

Objectius:

- Proporcionar els conceptes psicològics bàsics que els permetin un primer acostament a la comprensió del comportament humà en la dinàmica grupal.
- Conèixer i comprendre els fonaments de la psicologia dels grups.
- Identificar els diferents àmbits d'aplicació de la psicologia dels grups i de les organitzacions.
- Integrar els continguts d'aquesta matèria i articular-los amb els aprenentatges ja assolits en altres assignatures.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Planifica i gestiona la informació de forma adequada per resoldre problemes i identifica necessitats personals, grupals i organitzacionals relacionades amb el desenvolupament psicosociològic i les dinàmiques grupals.
- Escull apropiadament els instruments i tècniques d'avaluació psicosocial més adequades per a la identificació de necessitats personals i grupals.
- Comunica i proporciona informació i retroalimentació precisa i adequada.
- Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual o col·laboratiu i avalua els resultats obtinguts.
- Resol problemes i situacions pròpies de la professió amb actituds emprenedores i innovadores.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.
- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS

Bloc 1- Introducció als conceptes psicològics bàsics per a la comprensió del comportament en la dinàmica grupal

1. La conducta en la psicologia dels grups.
2. L'ésser humà com ser relacional
3. Context psicosocial

Bloc 2. Aproximacions al concepte de grup i tipus de grups

1. Definició de grup vs equip
2. Tipus de grup.
3. Fases: formació i desenvolupament grupal.

Bloc 3 El grup com a condició i resultat de la interacció

1. Variables que influeixen en el procés grupal: comunicació, lideratge, cohesió, motivació, treball en equip, gestió del conflicte
2. Rol
3. Normes
4. Teoria de l'escenari
5. Rendiment i productivitat grupal
6. El conflicte

Bloc 4 El context i els grups

1. Principals influències del context organitzacional.
2. Influències de la cultura als grups.
3. Variables organitzacionals: la seva influència dins dels grups.
4. Relacions intergrupals.

AVALUACIÓ

(RA = Resultat d'Aprenentatge)

Avaluació de procés:

- Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup pel seguiment del pla de treball.
- Desenvolupament de treballs i pràctiques en classes (STD)

Aquests apartats, com que són el resultat del seguiment de la matèria, no són recuperables.

Avaluació de resultats:

- Treball teòric-pràctic 30% (10% primer lliurament, 15% segon lliurament i 5% presentació)
- Treballs i pràctiques en classe 40% (Treball classe i STD)
- Exàmen: 30%

En cas de suspendre els dos exàmens, només es podrà recuperar un, el que posseeixi la menor nota. Sempre que els TC superin el 70% de la nota es podrà presentar a recuperació.

En cas de no presentar-se a la recuperació, l'assignatura es donarà per suspesa.

Es podrà recuperar una activitat de les diàries realitzades en classe. S'haurà de tenir un 80% d'activitats diàries de classe realitzades, en cas que no fos així, l'assignatura queda automàticament suspesa.

Les STD no són recuperables.

En la recuperació de l'examen, la nota màxima que es pot obtenir és la d'aprovat.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades, per separat, tots els instruments emprats en la avaluació dels resultats i del procés.

No es permetrà canvi de grups.

METODOLOGIA

Organització de les sessions i Pla de treball

- Les sessions de classe serviran per organitzar les idees clau del temari que després l'estudiant haurà d'ampliar i aprofundir amb les fonts d'informació bàsica i complementària de cada tema. Així a les sessions de classe es faran exposicions orals per part del professor, visionat de pel·lícules i documentals, etc.
- Les sessions de treball dirigit permetran treballar el programa a partir de les explicacions a classe, la participació dels estudiants mitjançant lectures obligatòries i l'aplicació dels coneixements adquirits en exercicis pràctics.
- Les sessions de tutoria individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. A llarg del curs cada estudiant haurà fer dues tutories individuals.
- El Pla de treball és el document que reflecteix la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del quadrimestre. Es tracta d'un document que planifica temporalment les activitats concretes de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Gil Rodríguez, F., Alcover de las Heras, C. (Coordinació i direcció) (1998). *Introducción a la Psicología de los Grupos*. Psicología Pirámide.
- Quintana, J., Cisternas, A (2014). *Relaciones poderosas: Vivir y convivir. Ver y ser vistos* (2 ed.). Kairós.
- Trechera, J.L (2005). *Trabajar en equipo: Talento y Talante: Técnicas de dinámicas de grupos* (3 ed.). Desclée De Brower, S.A.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Instruments i Tècniques Qualitatives en la Pràctica Professional de la Psicologia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Beatriz Olaya Guzmán
G16, presencial, tarda	català	Brenda Montañes Masias Anastasiya Ivanova Serokhivostova

OBJECTIUS

L'assignatura té com a finalitat introduir els estudiants en la metodologia i les tècniques qualitatives tant per a la seva pràctica professional com en l'àmbit de la investigació, des d'una aproximació que s'orienta cap a la comprensió del significat dels fenòmens i que accepta el repte de la subjectivitat com a part fonamental de la Psicologia. Aquests coneixements han de servir a l'estudiant perquè pugui planificar i utilitzar les tècniques qualitatives en la seva pràctica professional, jutjar la versemblança d'uns resultats com a professional i/o a planificar una recerca en qualsevol àmbit de la psicologia.

Objectius:

- Saber identificar els trets diferencials de la metodologia qualitativa envers la quantitativa.
- Conèixer algunes de les tècniques d'obtenció d'informació més rellevants dins de la metodologia qualitativa: l'observació participant i no participant, l'entrevista, l'observació documental, les tècniques grupals i els autoinformes. Saber quan fer-les servir i poder-ne justificar l'ús.
- Conèixer les fases i les tasques de la recerca qualitativa, així com la seva aplicació en el context de la Psicologia.
- Conèixer, a un nivell bàsic, algunes de les pràctiques d'anàlisi de dades qualitatives.
- Aprendre a redactar un informe qualitatiu, seguint les directrius internacionals.
- Ser capaç de fer una recerca bibliogràfica bàsica en algunes de les principals base de dades (Pubmed, PsycINFO).
- Adquirir coneixements bàsics sobre els estils de referència bibliogràfica.
- Desenvolupar actituds positives vers la metodologia qualitativa com a eina per a la pràctica professional i la seva millora.
- Participar activament en les anàlisis i discussions que s'efectuïn a nivell de grup.
- Cooperar amb els companys i companyes, en l'elaboració dels treballs fets en equip i comunicar amb propietat i correcció les pròpies idees i reflexions així com els resultats dels propis treballs.

RESULTATS D'APRENTATGE

Els resultats d'aprenentatge que es deriven de l'assignatura en l'alumne són:

- Elabora, avalua i/o valida instruments qualitius específics per la intervenció i la recerca.
- Domina els principals mètodes i instruments qualitius necessaris per dur a terme l'avaluació amb garanties de rigor en diferents contextos.
- Descric, compara i diferencia les diferents tècniques qualitatives d'avaluació psicològica.
- És capaç de dissenyar i planificar una recerca qualitativa per poder respondre de manera coherent i rigurosa una pregunta de recerca plantejada.
- Elabora informes de caràcter qualitatiu.
- Avalua els programes d'intervenció professional i analitza dades qualitatives en l'àmbit social, educatiu i clínic.
- Aplica, mitjançant arguments o procediments sustentats per ells mateixos, els seus coneixements i la comprensió d'aquests a la resolució de problemes en àmbits de la psicologia complexes o professionals que requereixen l'ús d'idees creatives i innovadores.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.

- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

Transversals

- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

CONTINGUTS

Els continguts de l'assignatura s'organitzen en diferents unitats didàctiques:

1. La metodologia qualitativa en l'estudi del comportament. Característiques generals de la metodologia qualitativa versus la metodologia quantitativa. La qualitat de les dades en la investigació qualitativa i la seva possibilitat de generalització.
2. L'observació participant i no participant en la metodologia qualitativa. Els informants.
3. L'entrevista com a tècnica central en l'observació participant
4. L'estudi de documents. Històries de vida i tècniques biogràfiques.
5. L'estudi qualitatiu de la interacció social i dels grups. Tècniques grupals.
6. L'anàlisi de dades qualitatives. L'anàlisi de contingut. L'anàlisi del discurs.
7. L'informe qualitatiu.

AVALUACIÓ

Segons la Normativa acadèmica de graus de la UVic-UCC només hi haurà una convocatòria oficial que contemplarà dos períodes diferents d'avaluació:

Període ordinari, que té lloc de forma integrada i continuada al llarg del curs i dins del període lectiu.

Període d'avaluació complementària, en el qual l'estudiant pot ser avaluat altra vegada d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període, que siguin recuperables i, sempre i quan, s'hagi aprovat en període ordinari el 50% de l'assignatura.

Període ordinari

L'avaluació de l'assignatura és continuada. La qualificació final de l'assignatura serà el resultat de les notes parcials, en els percentatges que s'indiquen a continuació:

- o 1a prova escrita parcial: 25% (Recuperable)
- o 2a prova escrita parcial: 25% (Recuperable)
- o STD - treball grupal: 40% (No recuperable)
- o Avaluació continuada: 10% (No recuperable)

Per tal de poder aprovar l'assignatura serà necessari tenir una nota mitjana mínima de 5. Per poder fer mitjana, caldrà una nota mínima de 4,5 en cada una de les parts (prova escrita, STD i avaluació continuada a l'aula).

Per tal de poder recuperar la prova escrita els alumnes hauran de tenir aprovat almenys el 50% de l'assignatura amb una nota mitjana de 5. En cas de no superar la puntuació del 50% l'alumne no podrà presentar-se a l'examen en el període de recuperació. Cap de les activitats definides anteriorment podran ser susceptibles de ser millorades un cop aprovades.

L'avaluació continuada requereix el lliurament d'activitats proposades a classe, d'acord amb les dates i condicions indicades pel

professorat. Aquestes tasques es valoraran com a aptes/no aptes. L'entrega de totes les activitats proposades i l'avaluació com a aptes permetrà obtenir el total de l'avaluació continuada (10%).

La STD-treball grupal (40%) es valorarà de la següent forma: un 20% de la nota correspondrà al treball grupal escrit (informe final); el 10% de la nota correspondrà a la presentació oral dels treballs, i un 10% a l'assistència presencial de les STD. Per poder obtenir aquest 10%, cal haver assistit a un mínim del 80% de les sessions programades pel professor/a de l'assignatura. La no assistència a les sessions STD sense causa justificada que suposi una assistència menor del 80% comportarà perdre aquest 10% de la nota.

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides únicament en la convocatòria corresponent i en cap cas es podran mantenir per a convocatòries posteriors.

Període d'avaluació complementària

L'estudiant que no superi algunes de les activitats considerades recuperables podrà recuperar-les durant aquest període. L'avaluació d'aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura.

La qualificació final d'aquest període es calcula fent la mitjana ponderada de les notes obtingudes en cadascuna de les tasques, emprant l'última qualificació obtinguda. Només es podran recuperar les proves escrites, per tal de poder fer mitjana amb les activitats d'avaluació continuada, caldrà treure com a mínim un 5 en la recuperació.

En cas de no superar alguna de les tasques, ni en període ordinari ni en període d'avaluació complementària, caldrà repetir l'assignatura.

Important

Les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran durant el curs 22/23. Si l'avaluació està prevista presencial i per raons de noves restriccions no es pot fer en aquesta modalitat, l'avaluació es traslladarà a la virtualitat.

El plagi o la còpia de treball aliè són penalitzats a totes les universitats i, segons la Normativa de drets i deures dels i de les estudiants de la UVic-UCC, constitueixen faltes greus. És per això que en el transcurs d'aquesta assignatura qualsevol indicatiu de plagi o apropiació indeguda de textos o idees d'altres persones (siguin autors/es, Internet o companys/es de classe) es traduirà de manera automàtica en un suspens.

Per facilitar la citació apropiada de textos i materials cal consultar les orientacions i pautes de citació acadèmica disponibles a la pàgina web de la Biblioteca de la UVic.

METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura inclourà:

- *Sessions teòrico-pràctic*, on es treballaran els conceptes i les idees clau de cada tema, a partir fonamentalment de les explicacions del professor, amb el suport de diapositives en power point, imatges, fragments de vídeo i textos, sobre els quals es proposaran activitats. Aquestes activitats serviran per complementar la part teòrica i consolidar la informació. Poden ser comentaris i anàlisis de textos i vídeos, exercicis pràctics, preguntes clau per a la reflexió, resolució de casos... Les activitats proposades que s'hagin d'entregar seran valorades com a aptes/no aptes i comptabilitzaran per l'avaluació continuada.
- *Sessions de treball dirigit*, on es treballarà el desenvolupament, seguiment i tutorització del treball grupal. Es treballarà en grups (mínim 3-màxim 5 persones).
- *Sessions de tutoria*, en grup i/o individual es destinaran a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant, en especial d'aquells que tinguin més dificultats per assolir els resultats d'aprenentatge.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Breakwell, G. M., Smith, J. A., & Wright, D. B. (2012). *Research methods in psychology. 4th Edition*. SAGE Publications.
- Gordo, A., & Serrano, A. (2008). *Estrategias y prácticas cualitativas de investigación social*. Pearson-Prentice Hall.
- López, J.S., & Scandroglio, B. (2007). *De la investigación a la intervención: La metodología cualitativa y su integración con la metodología cuantitativa*. En A. Blanco., & J. Rodríguez-Marín, *Intervención psico-social* (pp. 557-606). Pearson-Prentice Hall.
- Riba, C. E. (2007). *La metodología cualitativa en l'estudi del comportament*. EDIUOC.
- Tójar Hurtado, J. C. (2006). *Investigación cualitativa. Comprender y actuar*. La Muralla.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Motivació i Emoció

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Concepción San Martín Martínez
G16, presencial, tarda	català	Concepción San Martín Martínez

OBJECTIUS

Aquesta és una assignatura que permet introduir l'alumnat en l'estudi dels principals conceptes i teories sobre la Motivació i l'Emoció. S'ha procurat que la focalització en cada nucli o procés no descuidés una perspectiva més holística, global i comprensiva que fes oblidar la vertebració dels processos psicològics en l'explicació del comportament humà. L'assignatura també cerca de fer conscient l'alumne/a del creixent ventall d'àmbits d'aplicació en què aquests dos processos psicològics bàsics són determinants.

Objectius

- Conèixer els fenòmens de motivació i emoció: concepte i funcions que aconsegueixen dins del comportament humà.
- Comprendre les lleis i principis bàsics dels processos psicològics de la motivació i l'emoció
- Conèixer els principals enfocaments teòrics en l'estudi de la motivació i l'emoció i ser capaç de valorar críticament les seves contribucions i limitacions
- Saber descriure algunes de les principals aplicacions assolides a partir de l'experimentació bàsica sobre els processos motivacionals i emocionals
- Familiaritzar-se amb la recerca i el mètode científic partint de la discussió d'experiments clàssics en aquestes àrees de coneixement
- Aplicar el coneixement a situacions i fenòmens de la vida quotidiana mitjançant l'anàlisi de casos, la resolució de problemes i/o l'elaboració d'informes escrits.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Analitza, interpreta i sintetitza la informació psicològica en el marc dels processos psicològics bàsics.
- Analitza interpreta i sintetitza la informació psicològica en el marc dels processos psicològics bàsics: específicament pel que fa als processos motivacionals i emocionals.
- Realitza una anàlisi i reflexió personal sobre les seves pròpies percepcions, emocions, conducta i processament de la informació.
- Coneix els conceptes psicològics i socials bàsics, que serveixin de marc de referència pels estudis de psicologia.
- Coneix els conceptes psicològics i socials bàsics que serveixen de marc de referència pels estudis de psicologia: específicament pel que fa als camps de la motivació i de l'emoció.
- Descric els processos psicològics bàsics en base a les opcions teòriques de cada àrea de coneixement.
- Descric els processos psicològics bàsics en base a les opcions teòriques principals en els camps de la motivació i de l'emoció.
- Integra els processos uns amb altres amb la finalitat de tenir una visió integradora dels psiquisme humà.
- Analitza capacitats personals i professionals pròpies en relació als diferents àmbits de la pràctica professional

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.

- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

Transversals

- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS

Els continguts s'organitzen en dos blocs temàtics:

Bloc I: Motivació

Tema 1: Aspectes generals: definició i variables motivacionals.

Tema 2: Motius primaris, secundaris i socials.

Tema 3: Motivació intrínseca i motivació extrínseca.

Tema 4: Camps d'aplicació de la psicologia de la motivació.

Bloc II: Emoció

Tema 5: Aspectes generals i classificació de les emocions.

Tema 6: Models teòrics de les emocions.

Tema 7: Fenòmens emocionals i processos psicològics bàsics.

Tema 8: Àmbits d'aplicació en psicologia de l'emoció.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura és continuada i es desglossa en la realització de les següents activitats:

- **Activitats Avaluació Individuals escrites** (50%) (R). S'ha d'obtenir un mínim de 5 per tal de què la qualificació es pugui sumar a la resta d'activitats.
- **Activitats STD** (40%). Activitats grupals, derivades del treball realitzat a les sessions de treball STD. S'indicarà si els treballs s'hauran d'exposar a classe en unes dates per concretar. També es realitzarà un informe escrit. Es valorarà el resultat i el procés.
- **Activitats d'aula** (10%)

Informació general sobre l'avaluació de l'assignatura:

- Per a poder fer mitjana, les activitats d'avaluació individual, així com les activitats STD hauran d'estar aprovades, com a mínim, amb un cinc.
- **(R)** Indica que aquesta activitat és recuperable en el cas de no haver estat superada inicialment (setmana de recuperació, data pendent de concretar al Pla de Treball). La nota màxima que es pot treure a la recuperació és de 5, en aquesta nota s'afegiran la resta de notes obtingudes.
- Les activitats STD no són recuperables.
- Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, o no s'arriba a un cinc global, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.
- No es contempla la possibilitat de realitzar activitats extra que comportin millora en la nota final obtinguda. Tampoc es considera el millorar la nota de les proves (si aquestes estan aprovades) a la recuperació.
- La MH es considera a partir d'una nota de 9.

METODOLOGIA

De manera general, setmanalment hi haurà una classe dedicada a l'exposició teòrica per part de la professora, i una altra classe setmanal, dedicada

al treball aplicat sobre casos, lectures, etc. També hi hauran possibilitat de tutories si s'acorden prèviament .

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Aguado, L. (2005). *Emoción, afecto y motivación*. Alianza Editorial.
- Limonero García, J.T. (ed.) (2003). *Motivación i Emoció*. EdiUOC.
- Palmero, F.; Martínez Sánchez, F. (2008). *Motivación y Emoción*. McGraw-Hill.
- Reeve, J.M. (2010). *Motivación y Emoción*. McGraw-Hill.
- Riera, R. (2011). *La conexión emocional: Formación y transformación de la forma que tenemos de reaccionar emocionalmente*. Octaedro.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de

l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Marc Aguilar Bagaria
G16, presencial, tarda	català	Helena Tañà Mola

OBJECTIUS

- Adquirir coneixements sobre diferents situacions que es poden viure en el món empresarial
- Conèixer la mecànica i el funcionament de la gestió de les persones dins del món empresarial.
- Tenir clar el paper que juguen els departaments de recursos humans en les empreses.
- Conèixer com s'estructuren les funcions del departament de recursos humans.
- Adquirir coneixements sobre diferents situacions que es poden viure en el món empresarial
- Plantejar problemes i possibles solucions que es poden donar en l'àmbit laboral
- Aprendre a treballar millor, treballant temes de motivació, implicació, entusiasme i millora del clima laboral.
- Entendre la importància del paper de la psicologia en aquest àmbit

RESULTATS D'APRENTATGE

Planifica, elabora i avalua plans i estratègies d'intervenció psicosocial en diferents contextes

Busca solucions als problemes humans dins de les organitzacions

Comunica i proporciona informació i retroalimentació precisa i adequada.

Realitza correctament entrevistes de selecció i el funcionament de la comunicació en aquest context

Resol problemes i situacions pròpies del desenvolupament professional amb actituds emprenedores i innovadores

Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual o col.laboratiu i avalua els resultats obtinguts

Es desenvolupa bé en situacions complexes o que requereixin el desenvolupament de noves solucions tant en l'àmbit acadèmic com laboral o professional dins de la Psicologia.

Entén bé el paper del psicòleg en el món del treball

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col.laboració eficaç.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).

- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.
- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS

Tema 1. Idees prèvies

1. Conceptes claus per entendre el contingut de l'assignatura
2. Idees importants
3. Denominació
4. Aparició dels departaments recursos humans
5. Funcions del departament de recursos humans
6. Model de departament (àrees, departaments, serveis i seccions)
7. Tipus de relacions interpersonals dins l'empresa
8. Qualitats que hauria de tenir el cap de recursos humans
9. Com pot ajudar el departament de recursos humans a la competitivitat de l'empresa

Tema 2. Formació a l'empresa

1. Definició
2. Tipus de Formació
3. Problemes que poden sorgir
4. Beneficis que comporta

Tema 3. Avaluació del rendiment

1. Objectis en l'avaluació del rendiment
2. Responsables de l'avaluació
3. Paper del departament de recursos humans en l'avaluació
4. Tècniques d'avaluació
5. Errors que es poden cometre en aquest procés
6. Entrevista Post Avaluativa

Tema 4. Reclutament i selecció

1. Reclutament: tipus i fonts
2. Selecció:
3. Entrevista inicial
4. Proves Psicotècniques
5. Entrevista de selecció
6. Examen professional
7. Reconeixement mèdic
8. Comprovació de referències
9. Anàlisi grafològica
10. Decisió final
11. Entrevista de contractació

Tema 5. Anàlisi, Descripció i Valoració de llocs de treball

1. Objectius de l'anàlisi, descripció i valoració de llocs
2. Responsables de la funció
3. Importància de l'anàlisi descripció i valoració de llocs
4. Tècniques de valoració de llocs de treball

Tema 6. Prestacions de l'Empresa al Treballador

1. Característiques de les prestacions i serveis
2. Tipus de prestacions i serveis
3. Gestió de les prestacions i serveis
4. Importància

Tema 7. Motivació

1. Motivació en el món del treball. A. Maslow
2. Satisfacció en el món del treball. F. Herzberg

Tema 8. Clima i Cultura

1. Clima empresarial: concepte, tipus, i paper del departament de recursos humans
2. Cultura empresarial: concepte, tipus, i paper del departament de recursos humans

AVALUACIÓ

L'assignatura té una convocatòria oficial i la nota final, serà el resultat de la ponderació dels següents aspectes:

1. Treball individual o grupal en les STD. Val un 20%
2. Treball d'equip que consisteix en la realització d'una entrevista a un responsable de Recursos Humans i la seva presentació a classe conjuntament amb d'altres treballs d'equip realitzats a classe durant el curs. Val un 30%
3. Una Prova escrita individual. S'ha d'aprovar per fer mitjana. Val un 50%

METODOLOGIA

---

1. Es combinaran tres tipus de sessions: Sessions de classe presencial: on es tractarà el contingut del programa de l'assignatura, amb algunes lectures obligatòries i on es plantejaran diferents qüestions a debat.
2. Sessions de treball dirigit: seguiment dels casos pràctics, resolució de problemes relacionats amb l'assignatura, dinàmiques de grup, exercicis de consens, jocs de rol, pel·lícules i/o documentals relacionats amb els recursos humans i breus exposicions o opinions tant de forma individual com en equip.
3. Tutories. Sessions encaminades a la resolució de dubtes, idees, projectes que l'alumne pugui tenir individualment o en equip.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Charles Lattman, Santiago Garcia Echevarria (1992). *Management de los recursos humanos en la empresa*. Diaz de Santos.
- Edgard H Schein (1982). *psicologia de la organizacion* (3 ed.). Prentice Hall Hispanoamericana.
- Luis R Gomez Mejia; David B Balkin, Robert L Cardy (1998). *Gestión de Recursos humanos* (3 ed.). Prentice Hall.
- William B Werther; Keith Davis (2008). *Administracion de recursos humanos: El capital humano de las empresas* (6 ed.). Mc Graw Hill.
- Yulk, G.A (2008). *Liderazgo en las organizaciones* (6 ed.). Prentice Hall.

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	David Subero Tomas
G16, presencial, tarda	català	Sergi Abramo Serra

OBJECTIUS

Els canvis socials, econòmics, culturals i tecnològics experimentats en el transcurs de les últimes dècades del segle XX per totes les societats desenvolupades han fet aparèixer nous escenaris i contextos educatius, i amb ells, nous espais i col·lectius per a la investigació i la intervenció psicològica en l'educació. Així, cada vegada són més nombrosos els investigadors/es i els professionals de la psicologia que intervenen, no només en els àmbits de la família i l'educació escolar, sinó en molts d'altres espais socioeducatius (lleure, comunitat, TIC, esport...). Així mateix, la psicologia en el camp socioeducatiu treballa amb col·lectius que ja no són exclusivament els d'infants i joves. Per tot això, l'assignatura pretén donar als i les estudiants un mapa sobre aquests àmbits socioeducatius, un coneixement general sobre els mateixos, així com visibilitzar les diverses tasques professionals que els psicòlegs/gues hi poden desenvolupar.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Analitza els diferents contextos educatius existents a la nostra societat
- Coneix els diferents actors dels processos de socialització i la seva dinàmica en relació a la psicologia
- Planifica d'intervencions socioeducatives en diferents contextos educatius
- Reflexiona de manera crítica sobre els contextos, les polítiques i les realitats educatives actuals i proposa intervencions psicològiques de millora
- Coneix i mostra sensibilitat respecte als elements de desigualtat educativa

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Bàsiques

- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

Transversals

- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i conèixer en un context respectuós amb la diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals, de gènere i econòmiques diverses.

CONTINGUTS

---

1. Introducció: els contextos educatius i la seva articulació

- 1.1 El procés de socialització
- 1.2 L'educació al llarg de la vida en els cicles vitals.
  - 1.2.1 Canvis en el cicle de vida
  - 1.2.2 La plasticitat
- 1.3 Les tipologies d'institucions i espais educatius: formal, no formal i informal.
- 1.4 Ciutat i territori: el paradigma del "tot educa"
- 1.5 Treball i aprenentatge en xarxa: un canvi cultural i educatiu

2. Contextos educatius i treball psicològic

- 2.1 Les famílies. Context de socialització
  - 2.1.1 Tipologies familiars, organització i estructura familiar, fases evolutives Haley
  - 2.1.2 Estils educatius
  - 2.1.3 Models educatius des d'una perspectiva sistèmica
  - 2.1.4 Parentalitat. Competències i Capacitats parentals bàsiques.
  - 2.1.5. Funcions educatives familiars Estil educatiu de la parentalitat ben tractant.
  - 2.1.6 Què passa quan no s'exerceixen?
  - 2.1.7 Família i escola
- 2.2 Escola: el paradigma de l'educació i la creativitat
- 2.3 Lleure i esport
- 2.4 Mass media i TIC: infants, adolescents i joves
- 2.5 Relacions escola-famílies-comunitat

3. Educació i desigualtats: el marc social de la intervenció individual

- 3.1 Diferència i desigualtats
- 3.2 Construcció de la identitat de gènere
- 3.3 Desigualtats per sexe-gènere
- 3.4 Cultura. Psicologia cultural del desenvolupament humà
- 3.5 Desigualtats per ètnia i de classe social
- 3.6 La dimensió ètica de la intervenció psicològica en contextos educatius

4. Conclusions i pistes de treball en contextos educatius

AVALUACIÓ

L'avaluació continuada implica presentar totes les activitats d'avaluació d'acord amb les orientacions facilitades en el programa de l'assignatura i el pla de treball de cada docent. Caldrà realitzar els treballs personals i grupals, les lectures, les presentacions, etc., que s'aniran detallant en el pla de treball cada setmana o quinze dies.

El sistema d'avaluació tindrà en compte aquests ítems:

- a) Observació de l'assistència i la participació activa a les classes: puntualitat, lectures d'articles a casa per a les STD, participació en debats, etc. La no assistència activa a classe i/o STD no serà recuperable. (10%)
- b) Assaig individual sobre un llibre d'una llista tancada que s'especifica en el programa (20%). Activitat recuperable.
- c) Treball de recerca en grup (30%). Activitat recuperable.
- d) Examen (40%). Activitat recuperable.

Caldrà haver superat amb un mínim d'un cinc totes les activitats d'avaluació per a poder aprovar l'assignatura. La nota final es calcularà a partir de les ponderacions exposades anteriorment. En el Pla de Treball es concretaran els terminis de recuperació dels apartats no superats, sempre que siguin recuperables i que la normativa ho permeti. Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, o no s'arriba a un cinc global, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura inclourà:

- Les sessions amb el grup classe (SGC) treballaran els conceptes i idees clau de cada tema, a partir fonamentalment de les explicacions del professor/a, amb el suport de mitjans audiovisuals, sobre els quals es proposaran activitats.
- Les sessions de treball dirigit (STD) estaran destinades bàsicament al treball en grups, a partir de lectures del dossier, vídeos, etc.
- La lectura d'un llibre a triar per cadascú.
- Treball grupal de recerca sobre intervenció psicològica en contextos educatius.
- Les tutories individuals serviran per fer un seguiment del procés d'aprenentatge de l'alumnat.
- Un examen final sobre tot el contingut de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Bronfenbrenner, U. (1987). *Ecología del desarrollo humano*. Paidós.
- Collet, J.; Tort, A. (2017). *Escola, famílies i comunitat*. Octaedro.
- Honoré, C. (2008). *Bajo presión: cómo educar a nuestros hijos en un mundo hiper exigente*. RBA.
- Linares, J.L. (2012). *Terapia familiar ultramoderna*. Herder.
- Perry, B. (2016). *El chico a quien criaron como perro y otras historias de un psiquiatra infantil*. Capitan Swing.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicometria

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Anna Casellas Grau Andrea Riera Campillo Ariadna Colomer Carbonell Spyros Christou
G16, presencial, tarda	català	Andrea Riera Campillo Anna Casellas Grau Ariadna Colomer Carbonell Spyros Christou

OBJECTIUS

L'assignatura introdueix l'alumne en els conceptes, fonaments, eines i aplicacions bàsics de l'estadística aplicada a les Ciències Socials i Humanes, la Psicometria i la Teoria dels Tests.

L'alumne adquirirà nocions fonamentals sobre Estadística Descriptiva i Inferencial i criteris de bondat psicomètrica. S'abordan amb especial detall els conceptes de fiabilitat i validesa dins del marc conceptual de la Teoria dels Tests. Tot des d'un punt de vista tant teòric com aplicat. El tractament de dades amb SPSS, serà una part central en el curs.

Els principals objectius de l'assignatura són:

- Conèixer, comprendre i utilitzar els conceptes bàsics de l'estadística aplicada a les Ciències Socials i Humanes.
- Calcular i valorar les principals propietats psicomètriques dels instruments de mesura.
- Conèixer les característiques dels principals dissenys d'investigació en psicologia i les propietats mètriques dels instruments de mesura.
- Mostrar habilitats bàsiques de planificació d'una investigació.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Analitza, interpreta i sintetitza la informació psicològica en el marc de l'avaluació i el diagnòstic.
- Domina els principals mètodes d'avaluació psicològica i els instruments necessaris per poder dur a terme l'avaluació amb garanties de rigor en diferents contextos.
- Elabora, avalua i / o valida instruments específics per a la intervenció.
- Es desenvolupa correctament en l'ús general de les TIC i especialment en els entorns tecnològics propis de l'àmbit professional.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos

cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.

- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

Transversals

- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

CONTINGUTS

Tema 1. Concepte i contingut de la Psicometria

- 1.1. Objecte de la Psicometria
- 1.2. Població i mostra
- 1.3. Classificació de les dades

Tema 2. Distribucions Unidimensionals

- 2.1 Distribució de freqüències
- 2.2 Representació gràfica
- 2.3 Mesures de posició i de dispersió
- 2.4. Aplicacions amb SPSS

Tema 3. Distribucions Bidimensionals.

- 3.1 Distribució de freqüències.
- 3.2 Distribucions marginals. Independència estadística.
- 3.3. Covariància i Correlació.
- 3.4. Regressió lineal simple.

Tema 4. Variables aleatòries. La distribució normal

- 4.1. Aproximació intuïtiva a la distribució normal
- 4.2. Característiques i propietats de la distribució normal
- 4.3. Probabilitats en la distribució normal
- 4.4. Com utilitzar les taules de la distribució normal

Tema 5. Anàlisi d'ítems

- 5.1. Introducció
- 5.2. Dificultat
- 5.3. Homogeneïtat
- 5.4. Validesa

Tema 6. Fiabilitat

- 6.1. Introducció
- 6.2. Alpha de Cronbach
- 6.3. Altres models de fiabilitat

AVALUACIÓ

L'assignatura es pot superar seguint dues vies: **avaluació continuada i recuperació**. Es duran a terme tres proves: una prova d'avaluació dels temes 1-3 (recuperable), una prova d'avaluació d'SPSS (no recuperable) i una prova d'avaluació dels temes 4-6 (recuperable). És obligatori presentar-se a totes tres proves per superar l'assignatura. El sistema d'avaluació segons les dues vies és el següent:

- **Avaluació continuada.** Per superar l'assignatura per aquesta via, cal que l'alumne/a obtingui una puntuació mitjana de 5 entre les tres proves, sempre que la nota mínima en les dues proves recuperables sigui igual o superior als 3 punts.
- **Recuperació.** Només es pot recuperar la prova dels temes 1-3 o la prova dels temes 4-6. L'alumne/a haurà de recuperar la prova, d'entre aquestes dues, on hagi obtingut una qualificació més baixa (només en el cas que la qualificació d'ambdues sigui la mateixa, l'alumne escollirà a quina d'aquestes es presenta per a la recuperació). Per calcular la qualificació final es calcularà la mitjana de la prova de recuperació, i les altres dues notes.

Aquells/es alumnes que hagin aprovat l'assignatura per la via d'avaluació continuada poden optar a presentar-se a una **prova per millorar la qualificació final de l'assignatura**. Aquesta prova avaluarà continguts dels temes 1-6 de l'assignatura. En aquest cas, la nota obtinguda en la segona convocatòria serà la que comptabilitzarà com a qualificació final de l'assignatura, sigui aquesta superior o inferior a aquella obtinguda en primera convocatòria.

METODOLOGIA

El caràcter instrumental de l'assignatura comporta un plantejament eminentment pràctic.

- En les sessions de classe s'explicaran els continguts teòrics de cada tema amb els exemples corresponents.
- En les sessions de treball dirigit es resoldran i comentaran els exercicis pràctics ja siguin els corresponents a l'aula o bé els que es resoldran mitjançant el programa estadístic SPSS.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Aron, A. i Aron, E.N. (2001). *Estadística para Psicología* (2 ed.). Prentice Hall.
- Gómez, J., Però, M., Carreras, V. i Guilera, G. (2006). *Pràctiques de Psicometria amb SPSS*. Universitat de Barcelona.
- Spiegel, M.R., Schiller, J. i Alu Srinivasan, R.A. (2013). *Probabilidad y estadística* (4 ed.). McGraw-Hill.
- Viladrich, C. i Doval, E. (2005). *Psicometria*. Universitat Oberta de Catalunya.
- Visauta, B. (2007). *Análisis Estadístico con SPSS 14*. McGraw-Hill.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE TERCER CURS

Diagnòstic i Avaluació Psicològica

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Esther Pertusa Venteo
G16, presencial, tarda	català	Esther Pertusa Venteo

OBJECTIUS

El diagnòstic i l'avaluació psicològica és el procés que precedeix a qualsevol tipus d'intervenció en l'àmbit clínic, educatiu, social i de les organitzacions.

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és aprofundir en l'avaluació aplicada de la conducta de la persona en diferents contextos.

S'espera que l'estudiant sigui capaç d'identificar les dades més rellevants de l'estudi de les persones per tal de formular hipòtesis de diagnòstic. Haurà d'adquirir coneixement sobre el procediment d'aplicació i valoració de les principals tècniques d'avaluació psicològica en les diferents àrees del desenvolupament i moments del cicle vital. I en darrer terme delimitar els problemes principals per tal de proposar les línies bàsiques del procés d'intervenció.

Aquesta assignatura està estretament relacionada amb les d'intervenció i tractament.

Objectius

Conèixer els principis en que es fonamenta l'avaluació psicològica.

Conèixer el procés d'avaluació psicològica; des de la demanda a la realització de l'informe.

Identificar i analitzar les demandes d'avaluació provinents de diversos àmbits, educatiu, clínic o d'empresa.

Conèixer les diferents tècniques d'avaluació psicològica, les seves característiques i els seus àmbits d'aplicació (observació, entrevistes, proves estandarditzades).

Ser capaç d'interpretar un informe de resultats i saber elaborar un informe avaluatiu.

Saber utilitzar els materials avaluatius més emprats.

Desenvolupar un pensament reflexiu i crític davant d'un procés avaluatiu.

Aprendre a treballar de forma cooperativa amb altres companys.

RESULTATS D'APRENTATGE

Analitza, interpreta i sintetitza adequadament la informació psicològica en el marc de l'avaluació i el diagnòstic.

Domina els principals mètodes d'avaluació psicològica i els instruments necessaris per portar a terme l'avaluació amb garanties de rigor en diferents contextos.

Describeix, compara i utilitza els diferents tipus de tècniques d'avaluació psicològica.

Discrimina adequadament les distintes proves d'avaluació de diferents àrees psicològiques.

Aplica diferents mètodes d'avaluació, diagnòstic, i tractament psicològic en els àmbits aplicats de la psicologia educativa, clínica i de la salut.

Adequa les eines d'avaluació psicològica a cada persona, segons edat i variables intra i interpersonals.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.

- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

CONTINGUTS

Bloc I: Concepte i metodologia de l'avaluació i el diagnòstic psicològic

1. Concepte e història de l'avaluació i diagnòstic psicològic. Diferents models teòrics
2. Procés de l'avaluació i el diagnòstic psicològic

Bloc II: Tècniques principals en l'avaluació i el diagnòstic psicològic

1. Els tests psicomètrics
2. Les tècniques projectives
3. Les tècniques objectives
4. L'entrevista
5. L'observació. Autoinformes

Bloc III: La pràctica de l'avaluació i el diagnòstic psicològic

1. El procés d'avaluació psicològica
2. L'informe en avaluació i diagnòstic psicològic
3. Problemes en l'aplicació de la avaluació psicològica

Bloc IV: Aplicacions de l'avaluació i el diagnòstic psicològic

1. L'avaluació en grups d'edat específics (infants, adolescents, adults, persones grans, immigrants, persones amb discapacitat...)
2. Avaluació psicològica en els seus contextos (clínic, educatiu, laboral i social)

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats a classe (o virtuals si s'escau), lectures i comentari de textos o d'audiovisuals...) i la realització d'una prova escrita.

Per tant, l'alumnat haurà de:

- Aprovar un examen teòric al final de l'assignatura.
- Presentar i entregar totes les activitats realitzades durant l'assignatura en els terminis acordats.

Pel que fa a l'avaluació de resultats es farà a partir del treball en grup i/o individual i una prova escrita sobre els continguts treballats a l'assignatura.

La nota final es calcularà a partir dels següents percentatges:

- Activitats individuals i/o en grup realitzades a classe: 50%
- Prova escrita 50%

Per poder fer mitjana, han d'estar aprovades les dues parts. Si es suspèn alguna de les parts, l'alumne haurà de presentar-se a l'examen de recuperació del temari corresponent a la totalitat de l'assignatura (encara que estigui suspesa la part de treballs). Cap de les parts es pot reavaluar per pujar nota, ni individual ni de forma grupal.

No es mantindrà la nota dels treballs d'anys anteriors.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament, les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

METODOLOGIA

Per la realització d'aquesta assignatura es realitzaren:

- Classes teòriques** que inclouen la presentació de cada tema, amb suport material al campus virtual o lectures complementàries, si s'escau.
- Sessions pràctiques**, a través de casos o visualització de vídeos, on es treballaran els aspectes teòrics introduïts. Tenen caràcter obligatori per tots els alumnes i en alguns casos presentació de resultats a través de treballs.
- Treball autònom** sobre lectures de textos i articles per la preparació de la classe teòrica i de la classe pràctica i/o com a complement i ampliació de les mateixes.
- Activitats en grup**, supervisades, consistents en la realització de treballs basats en les sessions pràctiques. Pot implicar presentació a la resta del grup`.

El cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquest nou context. En la mateixa línia, s'adaptaran totes les activitats experimentals i/o pràctiques a tasques que es puguin realitzar des de casa.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Cardona Moltó, M.C.; Chiner Sanz, E. y Lattur Devesa, A. (2006). *Diagnóstico psicopedagógico*. Recuperat de ISBN: 978-84-9948-206-4
- Fernández-Ballesteros, R. (2015). *Evaluación psicológica* (2 ed.). Pirámide.
- Forns i Santacana, M. (2011). *Avaluació psicològica*. UOC.
- Marín, C. (coord.) (2021). *Guía práctica de evaluación psicológica clínica: desarrollo de competencias*. Pirámide.
- Muñoz, M.; Ausín, B., Panadero, S. (2019). *Manual práctico de Evaluación Psicológica Clínica*. Síntesis.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Metodologia de les Ciències del Comportament I

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Joan C. Martori Cañas Ariadna Colomer Carbonell
G16, presencial, tarda	català	Joan C. Martori Cañas Ariadna Colomer Carbonell

OBJECTIUS

Conèixer els diferents tipus d'anàlisi estadística utilitzats en la investigació psicològica, des d'un punt de vista teòric.

Donar estratègies per la recollida, codificació i tractament de dades quantitatives procedents de l'experimentació o de registres socio-sanitaris.

Donar estratègies d'anàlisi quantitatiu per a la realització de futures investigacions així com del Treball Final de Grau.

RESULTATS D'APRENTATGE

Analitza i interpreta les dades en base a l'objectiu de la investigació.

Utilitza correctament aplicacions informàtiques específiques per al tractament i anàlisi de dades.

Recull, ordena i classifica adequadament dades quantitatives i qualitatives, utilitzen les diferents tècniques, estratègies i instruments adequats.

Monstra competència per ser analític i reflexiu en les tasques investigades.

Defineix objectius d'aprenentatge propis i dissenya processos de desenvolupament coherents i realistes amb els mateixos objectius i el temps de què es disposa.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Bàsiques

- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítica davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

Tema 1. Introducció al anàlisi quantitatiu

Tema 2. Variables aleatòries

2.1. V.A. Discretes.

2.2. V.A. Continues.

Tema 3. Mostratge

3.1. Mitjana i variància mostral.

3.2. Proporció mostral.

3.3. Teorema Central de Límit.

Tema 4. Estimació

4.1. Estimació puntual.

4.2 Estimació per interval.

Tema 5. Contrastació d'hipòtesi

5.1. Contrastos paramètrics

5.2. Contrastos no paramètrics

Tema 6. ANOVA i MRLS

AVALUACIÓ

L'assignatura es pot superar seguint dues vies: **avaluació continuada i recuperació**. Es duran a terme tres proves: una prova d'avaluació dels temes 1-3, una prova d'avaluació d'SPSS i una prova d'avaluació dels temes 4-6. És obligatori presentar-se a totes tres proves per superar l'assignatura. El sistema d'avaluació segons les dues vies és el següent:

- **Avaluació continuada**. Per superar l'assignatura per aquesta via, cal que l'alumne/a obtingui una mitjana de 5 de les tres proves, sempre que la **nota mínima en cadascuna d'elles superi els 3 punts**.

- **Recuperació**. Només es pot recuperar la prova dels temes 1-3 o la prova dels temes 4-6. L'alumne/a haurà de recuperar la prova, d'entre aquestes dues, on hagi obtingut una qualificació més baixa (si fossin iguals escolliria l'alumne). Per calcular la qualificació final es calcularà la mitjana de la prova de recuperació, i les altres dues notes.

Aquells/es alumnes que hagin aprovat l'assignatura per la via de l'avaluació continuada poden optar a presentar-se a una prova **per millorar la qualificació final de l'assignatura**. Aquesta prova avaluarà continguts dels temes 1-6 de l'assignatura. En aquest cas, la nota obtinguda en la segona convocatòria serà la que comptabilitzarà com a qualificació final de l'assignatura, sigui aquesta superior o inferior a aquella obtinguda en primera convocatòria.

METODOLOGIA

El caràcter instrumental de l'assignatura comporta un plantejament eminentment pràctic. En les sessions de classe s'explicaran els continguts teòrics de cada tema amb els exemples corresponents. En les sessions de treball dirigit es resoldran i comentaran els exercicis pràctics ja siguin els corresponents a l'aula o bé els que es resoldran mitjançant el programa estadístic SPSS.

El cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquest nou context.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Aron, A., Aron, E (2002). *Estadística para Psicólogos*. Prentice Hall.

- Gravetter, F., Forzano, L-A (2009). *Research Methods for the Behavioral Sciences*. Wadsworth.
- Price, L.R (2017). *Psychometric Methods*. The Guilford Press.
- Spiegel, M.R., Schiller, J (2013). *Probabilidad y estadística*. McGraw-Hill.
- Visauta, B (2007). *Análisis Estadístico con SPSS 14* (3 ed.). McGraw-Hill.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicologia de l'Educació Escolar

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Maria Teresa Segués Morral
G16, presencial, tarda	català	Milagros Ascensión Naranjo Llanos

OBJECTIUS

Objectius

- Construir una visió de la Psicologia de l'Educació Escolar com a disciplina pont de caràcter aplicat que elabora models explicatius del seu objecte d'estudi, genera procediments d'intervenció sobre aquest objecte d'estudi i contribueix a fonamentar unes pràctiques professionals.
- Conèixer els trets fonamentals de l'organització social de l'educació i les característiques més rellevants de les pràctiques educatives escolars en contraposició a les característiques d'altres pràctiques educatives.
- Assolir el coneixement d'un marc conceptual de referència integrador de caire constructivista capaç d'oferir una aproximació a l'anàlisi dels processos educatius en general, i dels processos escolars d'ensenyament i aprenentatge en particular, dels principals factors que hi intervenen i de les relacions que s'estableixen entre ells.
- Construir un coneixement aprofundit d'alguns processos intrapsicològics i interpsicològics que tenen una especial rellevància en l'aprenentatge escolar, tot situant aquest coneixement en un marc conceptual de referència integrador de caire constructivista.
- Utilitzar el coneixement psicoeducatiu per analitzar i comprendre les relacions entre desenvolupament, aprenentatge i educació, en el marc de diferents tipus de pràctiques educatives habituals en la nostra societat com ara l'educació familiar, l'educació a través dels mitjans de comunicació o l'educació escolar.
- Utilitzar el coneixement psicoeducatiu per analitzar i comprendre processos escolars concrets d'ensenyament i aprenentatge.
- Construir i utilitzar procediments i estratègies de treball per abordar amb garanties d'èxit la recerca d'informacions rellevants per a l'anàlisi dels processos escolars d'ensenyament i aprenentatge, així com per valorar críticament aquestes informacions i obtenir les conclusions oportunes.
- Construir i practicar estratègies de treball grupal, així com actituds de col·laboració, respecte, rigor intel·lectual i discreció, que són necessàries per a l'anàlisi de les pràctiques educatives des de la perspectiva de la psicologia de l'educació i de la instrucció.

RESULTATS D'APRENENTATGE

Organitza i planifica la informació, així com d'anàlisi, interpretació, síntesi i de la seva comunicació.

Demostra capacitat per a la relació interpersonal i el treball en grup.

Coneix els diferents contextos educatius existents a la societat actual.

Coneix els factors implicats en els processos d'ensenyament i aprenentatge en l'àmbit i escolar i pugui intervenir en conseqüència, de manera autocrítica i coordinada amb altres serveis

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament,

assessorament, inserció, acompanyament, etc.).

- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

---

1. Psicologia, educació, psicologia de l'educació i pràctiques educatives formals i escolars.
2. La concepció constructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge formal i escolar.
3. La construcció de significats a l'aula: factors i processos cognitius implicats en l'aprenentatge formal i escolar.
4. L'atribució de sentit als continguts escolars: factors i processos motivacionals, afectius i relacionals implicats en l'aprenentatge formal i escolar.
5. Interacció, activitat i discurs en l'aprenentatge formal i escolar.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà continuada, i integra els aspectes teòrics i pràctics de l'assignatura. Els procediments previstos per dur a terme aquesta avaluació són els següents:

1. Productes grupals elaborats en cada bloc temàtic com a resultat de les activitats plantejades i desenvolupades (4 punts sobre 10). Aquests productes no són recuperables.
2. Productes individuals sobre els continguts de cada bloc temàtic. Assistència i participació en les sessions presencials de treball (assistència: requisit per a que l'estudiant sigui avaluat) (1 punt sobre 10). Aquests productes no són recuperables.
3. Prova individual final (5 punts sobre 10). Només es podrà recuperar aquesta part.

Per aprovar l'assignatura calen un mínim de 5 punts sobre 10. Cal tenir aprovats cadascun dels productes avaluable per a poder aprovar l'assignatura.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament, les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

METODOLOGIA

La metodologia emprada en l'assignatura està fonamentada en els principis de l'aprenentatge significatiu. El treball de l'assignatura s'estructura al voltant de 5 blocs temàtics, estant organitzats cadascun d'ells en una sèrie d'activitats orientades a aconseguir la major vinculació possible entre teoria i pràctica. Per tal de dur a terme el ventall d'activitats previstes, cadascun dels blocs inclourà sessions de treball presencials a l'aula amb tot el grup-classe, així com períodes de treball no presencial i tutoríes, individuals i en petit grup.

Entre les activitats previstes per treballar aquests blocs temàtics, s'inclouen les següents: anàlisi de casos, anàlisi i resolució de problemes, debats, lectura de documents, discussions en petits grups, exposicions en classe per part de la professora.

El plantejament metodològic assenyalat implica l'assistència i la participació activa i continuada dels estudiants que es matriculin en aquest grup. La integració dels continguts corresponents als crèdits teòrics i pràctics pròpia del plantejament metodològic adoptat reforça encara més, si cap, aquesta exigència d'assistència i participació continuades.

En cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquest nou context. En la mateixa línia, se substituiran totes les activitats experimentals i/o pràctiques.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Coll, C.; Palacios, J.; Marchesi, A. (2001). *Desarrollo psicológico y Educación. Vol. II Psicología de la Educación Escolar*. Alianza.
- Coll, César, coord. Bustos, Alfonso Córdoba, Francisco Del Rey, Rosario Engel, Anna Escaño, José Gil de la Serna, María Mauri, Teresa Monereo, Carles Moreno, Amparo Onrubia, Javier Ortega, Rosario Poz (2010). *Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la educación secundaria*. Instituto de Formación del Profesorado. Investigación e Innovación Educativa.
- Mayer, R. E. (2004). *Psicología de la Educación: Enseñar para un aprendizaje significativo*. Pearson/Prentice Hall.
- Rogoff, B. (1993). *Aprendices del pensamiento: El desarrollo cognitivo en el contexto social*. Paidós.
- Tharp, R. G.; Estrada, P.; Stoll Danton, S.; Yamauchi, L. A. (2003). *Transformar la enseñanza: Excelencia, equidad, inclusión y armonía en las aulas y las escuelas*. Paidós.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicopatologia d'Adults

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Jordi Naudó Molist
G16, presencial, tarda	català	Dolores Riesco Miranda

OBJECTIUS

L'assignatura té com objectiu facilitar el coneixement i els instruments necessaris perquè l'alumne pugui discernir el límit entre normalitat i anormalitat en salut mental, així com les diverses alteracions i malalties a nivell psicològic que la persona pot patir, des de la seva etiologia fins al seu tractament, tenint en compte les característiques bàsiques, el curs, el diagnòstic i pronòstic.

Ofereix coneixement sobre la manera d'entendre i ordenar la malaltia mental des d'una perspectiva històrica.

Constitueix, juntament amb altres assignatures del Grau, com Psicologia de la Personalitat, Avaluació i Diagnòstic, i Intervenció i Tractaments, el nucli essencial de la formació en Psicologia Clínica, i permet que l'estudiant tingui un coneixement global i unes capacitats per abordar de manera conjunta les diferents alteracions psicopatològiques.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Mostra coneixements i destreses per a distingir els principals trastorns psicopatològics i els seus aspectes definitoris bàsics.
- Coneix l'estructura i els criteris utilitzats pels principals sistemes nosològics internacionals.
- Es desenvolupa en situacions complexes o que requereixin el desenvolupament de noves solucions tant en l'àmbit acadèmic com laboral o professional dins de la psicologia

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS

Bloc I: Història de la psicopatologia

1. Concepte d'anormalitat en psicologia.
2. La psicologia de l'anormalitat a través de la història.

Bloc II: Alteració dels processos psicològics. Semiologia

1. Alteració de la consciència, identitat, atenció, memòria.
2. Alteració del pensament, llenguatge i parla.

3. Alteració afectiva, motora

Bloc III: Classificació dels trastorns psicològics

1. Sistemes de classificació psicopatològica. Del plantejament de Kraepeling a l'actualitat
2. Classificació A.P.A. i O.M.S./DSM-IV-TR i CIE 10
3. Valoració crítica

Bloc IV: Trastorns d'ansietat

1. Naturalesa del trastorns d'ansietat.
2. Trastorn d'ansietat, Crisi d'ansietat o atac de pànic, Fòbia específica, Fòbia Social, Trastorn per estrès agut i posttraumàtic, TAG, TOC, Agorafòbia
3. Etiologia i Prevalença
4. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
5. Diagnòstic Diferencial, comorbiditat i tractament
6. Cas clínic

Bloc V: Trastorns de l'estat d'ànim

1. Trastorn depressius major
2. Trastorn distímic
3. Trastorn mixt
4. Trastorn bipolar
5. Etiologia i prevalença
6. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
7. Diagnòstic diferencial, comorbiditat i tractament
8. Cas clínic

Bloc VI: Trastorns somatoformes, facticis i dissociatius

1. Trastorns de somatització (histèria)
2. Trastorn d'identitat dissociatiu
3. Trastorn de despersonalització
4. Trastorn de conversió
5. Etiologia i prevalença
6. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
7. Diagnòstic diferencial, comorbiditat i tractament
8. Cas clínic

Bloc VII: Trastorns de l'alimentació

1. Trastorns de l'alimentació
2. Anorèxia nerviosa
3. Bulímia nerviosa
4. Altres trastorns
5. Etiologia i prevalença
6. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
7. Diagnòstic diferencial, comorbiditat i tractament
8. Cas clínic

Bloc VIII: Trastorns sexuals

1. Trastorns del desig
2. Trastorns de l'excitació
3. Trastorns de la satisfacció
4. Disparèunia i Vaginisme
5. Aversió sexual
6. Parafílies
7. Trastorns de la identitat

Bloc IX: Trastorns psicòtics

1. Trastorn esquizofrènic.
2. Trastorn delirant/paranoia
3. Trastorn psicòtic breu
4. Psicosis tòxica
5. Etiologia i prevalença
6. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
7. Diagnòstic diferencial, comorbiditat i tractament
8. Cas clínic

Bloc X: Trastorns de personalitat

1. Concepte de trastorn de la personalitat
2. Grup A: Paranoide, esquizoide, esquizotípic
3. Grup B: Antisocial, límit, histriònic, narcisista
4. Grup C: Dependència, obsessivocompulsiu, evitatiu
5. Etiologia i prevalença
6. Simptomatologia, avaluació, curs i diagnòstic
7. Diagnòstic diferencial, comorbiditat i tractament
8. Cas clínic

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats de treball personal i grupal (el lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable).

La puntuació global de l'assignatura serà el resultat de la suma obtinguda de les diferents tasques i treballs individuals, el treball en grup i l'examen final. Per poder procedir a aquesta suma caldrà haver aprovat l'examen.

Els percentatges són els següents:

- 20% Treballs i exercicis individuals, assistència i participació a classe (no recuperable)
- 30% Treball en grup (no recuperable)
- 50% Examen (recuperable)
- En cas de nova emergència sanitària que impliqui les activitats i les ponderacions no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, els traslladaran a la virtualitat.

METODOLOGIA

La metodologia de treball combina:

- Sessions de treball presencial a l'aula ordinària amb tot el grup de classe Sessions de treball dirigit, tutories individuals i en petit grup
- Sessions teòriques dels continguts dels diferents temes de l'assignatura
- Anàlisi i lectura crítica de textos amb la finalitat d'aprofundir i treure'n les conclusions que se'n derivin.
- Plantejament de problemes a partir de casos clínics.
- Us de material videogràfic
- En cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquesta nou context.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- (2014). *Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales: DSM-5*. Médica Panamericana.
- Amparo Belloch, Bonifacio Sandín, Francisco Ramos (2020). *Manual de Psicopatología, Volumes I i II* (3 ed.). McGraw-Hill/intermaricana de España SL.
- Caballo, V. E., Salazar, I. C., i Carroble, J. A. (Dir.) (2014). *Manual de psicopatología y trastornos psicológicos*. Pirámide.
- Halgin, R. P., i Krauss Whitbourne, S. (2009). *Psicología de la anormalidad: perspectivas clínicas en los trastornos psicológicos*. McGraw-Hill.
- Jarne, A., i Talarn, A. (2010). *Manual de psicopatología clínica* (2 ed.). Herder.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicopatologia Infantil i Juvenil

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Anna Casellas Grau
G16, presencial, tarda	català	Tomàs Sadurní Aldabas

OBJECTIUS

La psicopatologia estudia els canvis en el comportament de les persones que no es poden explicar des de la perspectiva evolutiva ni d'aprenentatge i que s'han d'entendre i analitzar tenint en compte la persona i el seu context social i cultural, és a dir, des d'una perspectiva individual i contextual (família, escola i cultura).

L'objectiu principal de l'assignatura és conèixer els trastorns psicològics que s'observen durant la infància i l'adolescència.

L'enfocament d'aquesta assignatura és essencialment aplicat. A partir de les classes teòriques i de les classes pràctiques, es pretén endinsar-nos en la tasca del psicòleg clínic infantojuvenil: avaluar, diagnosticar i intervenir.

És una assignatura on convergeixen els continguts d'altres disciplines, bàsicament els de les assignatures d'Avaluació Psicològica i de Psicologia Evolutiva.

RESULTATS D'APRENTATGE

Coneix els processos i etapes del desenvolupament psicològic infantojuvenil tenint en compte els aspectes de normalitat i anormalitat.

Relaciona, analitza i aprofundeix en les principals categories diagnòstiques de la psicopatologia infantojuvenil.

Coneix les prevalences, característiques clíniques, curs i evolució dels principals trastorns presents en la infància i en l'adolescència.

Identifica variables i analitza els factors de risc que intervenen en la salut i en la interacció entre les persones, el seu entorn físic i social i que influeixen en l'adquisició i manteniment de problemes i trastorns.

Coneix l'estructura general del protocol/pauta de l'entrevista diagnòstica amb nens i adolescents.

Formula hipòtesis en relació a la problemàtica observada.

Pren decisions sobre l'elecció de mètodes i instruments d'avaluació adequats a cada situació o context de valoració.

Proposa objectius d'intervenció tenint en compte dels diferents psicopatologies infantojuvenils, en termes operatius.

Aplica de manera crítica i reflexiva els coneixements, habilitats i valors adquirits en la resolució de casos pràctics.

Mostra habilitats per actuar de manera ètica.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

CONTINGUTS

- **Introducció:** Concepte de psicopatologia, models conceptuals, sistemes de classificació en psicopatologia; CD 0-3, CIE 10, DSM-V. Factors de risc i factors de protecció en psicopatologia.
- **Trastorns de la vinculació i privació afectiva:** Concepte, primeres interaccions amb les persones del seu entorn, tipus de trastorns de la vinculació.
- **Trastorns d'ansietat:** Introducció, definició, classificacions, comorbiditat, factors de risc. Fòbies (específica/social), ansietat generalitzada, ansietat per separació, estrès posttraumàtic.
- **Trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat:** Concepte TDAH, subtipus TDAH, simptomatologia, diagnòstic diferencial, comorbiditat, avaluació, tractament.
- **Trastorns de conducta:** Introducció, criteris diagnòstics, comorbiditat, curs i pronòstic, factors de risc, avaluació i tractament.
- **Psicopatologia de les funcions bàsiques:** Trastorn de l'eliminació, trastorn del son, trastorns conducta alimentària, trastorn de llenguatge i parla, trastorn motriu.
- **Trastorns de l'aprenentatge:** Trastorns de l'aprenentatge de la lectura, de l'escriptura, expressió escrita i de l'aprenentatge del càlcul.
- **Trastorns generalitzats del desenvolupament:** Trastorns de l'espectre autista.
- **Discapacitat intel·lectual:** Concepte, classificació, síndromes.
- **Trastorns de l'Estat d'Ànim:** Depressió major, Distímia i Trastorn Bipolar.
- **Trastorn Obsessiu Compulsiu.** TOC.

AVALUACIÓ

L'avaluació és formativa i continuada i tindrà els següents apartats:

- 1) Una **prova escrita individual** amb un pes total d'un **50%**. Consistirà en respondre un total de 5 preguntes sobre els continguts dels temes i de les lectures exposades a classe. Per poder presentar-se a aquesta prova, cal haver assistit regularment a classe, participat activament en la dinàmica de la classe i haver lliurat totes les activitats d'aprenentatge proposades.
- 2) Un **treball pràctic en grup** amb un pes d'un **30%**. Es valorarà el treball i l'exposició oral a classe.
- 3) Realització de les **activitats proposades a classe** amb un pes del **20%**.

Per aprovar l'assignatura convé haver aprovat cadascuna de les parts; el control escrit, el treball pràctic i realitzar les activitats proposades a classe.

No es planteja cap activitat susceptible de millorar la nota.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

METODOLOGIA

- Classes gran grup, on es presentaran els conceptes generals que serviran de guia perquè cada estudiant aprofundeixi en els apartats del programa.
- STD, aprofundir en els apartats del temari a partir de la presentació de casos teòrics o reals. Es farà un treball en petit grup i els estudiants presentaran oralment el cas.
- Altres activitats d'aprenentatge a concretar com: visionat de vídeos i altres materials visuals.
- El cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui un nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquests nou context. En la mateixa línia, se substituiran les activitats experimentals i/o pràctiques amb activitats individuals que es compartiran amb la resta de grup.

BIBLIOGRAFIA Bàsica

- American Psychiatric Association. (2014). *Manual Diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales (DSM-V) (5a. edición)*. Editorial Médica Panamericana.

- Ezpeleta, L., & Toro, J. (2014). *Psicopatología del desarrollo*. Pirámide.
- Jarne, A., & Talarn, A. (2015). *Manual de psicopatología clínica (2ª edición)*. Herder Editorial.
- Mash, E. J., & Barkley, R. A. (2014). *Child psychopathology: Third edition*. The Guilford Press.
- Organización Mundial de la Salud. (2001). *Clasificación multiaxial de los trastornos psiquiátricos en niños y adolescentes CIE-10*. Médica Panamericana.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Avaluació de Programes i Intervencions en Diferents Contexts

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Andrea Riera Campillo Jordi Bernabeu Farrús
G16, presencial, tarda	català	Jordi Bernabeu Farrús Andrea Riera Campillo

OBJECTIUS

- Saber planificar l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Ser capaç de seleccionar i construir indicadors i tècniques de medició per avaluar els programes i les intervencions.
- Ser capaç d'obtenir i mesurar dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Saber analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Saber proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Ser capaç d'elaborar informes orals i escrits.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Avalua els programes d'intervenció professional en l'àmbit social, educatiu i clínic.
- Disseny o adapta els instruments necessaris per poder portar a terme l'avaluació de programes i intervencions amb garanties de rigor, en diferents contextos.
- Aplica diferents mètodes per a l'avaluació de programes i intervencions en els àmbits aplicats de la psicologia educativa, clínica i de la salut, sociocomunitària, etc.
- Elabora i/o valida instruments específics per a l'avaluació de programes i intervencions.
- Analitza, interpreta i sintetitza la informació psicològica en el marc de l'avaluació i el diagnòstic.
- Descriu, compara i diferencia els diferents tipus de tècniques d'avaluació de programes i intervencions.
- Comunica els resultats de l'avaluació de forma adequada.
- Mostra habilitats de relació interpersonal i de treball en grup.
- Aplica mitjançant arguments o procediments, els seus coneixements i la comprensió d'aquests en la resolució de problemes en àmbits de la psicologia que requereix l'ús d'idees creatives i innovadores

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per conèixer noves cultures i costums.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.

Específiques

- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

Transversals

- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

CONTINGUTS

---

1. Els programes d'intervenció psicològica en els àmbits clínics, educatius i comunitaris: Estructura bàsica, disseny, desenvolupament i avaluació.
2. Introducció al procés d'avaluació de programes i intervencions psicològiques en els àmbits clínic, educatiu i comunitari.
3. *Planificar-dissenyar I*. Plantejament de l'avaluació i la presa de decisions: Els destinataris/participants, la raó de l'avaluació, els objectius, els obstacles i la viabilitat.
4. *Planificar-dissenyar II*. Selecció d'operacions a observar: altres efectes del programa avaluable, les dades de primera o de segona mà i els criteris de bondat.
5. *Planificar i dissenyar III*. Dissenys en l'avaluació de programes i planificació del procés: del mostreig als resultats.
6. *Recollida de dades*. Recollida d'informació: la logística, la metodologia i el control de biaixos.
7. *Examinar-avaluar*. L'anàlisi de dades: l'emmagatzement, la transcripció, les bases de dades i els tipus d'anàlisi. Interpretació d'un informe diferenciant els resultats de les conclusions.
8. *Informar*. Escriure un informe i proporcionar retroalimentació. La difusió dels resultats.

AVALUACIÓ

- Per avaluar el grau d'adquisició i desenvolupament de les competències generals i específiques d'aquesta matèria es tindrà en compte el procés d'aprenentatge i els seus resultats.
- L'avaluació final de l'assignatura es compon de:
  - **Avaluació continuada (50%)**: avaluació de processos i continguts a través de la realització de treballs i resolució de casos pràctics plantejats en les sessions de classe, tutories individuals i grupals pel seguiment dels treballs, introducció d'estratègies d'autoregulació de l'aprenentatge.
  - **Avaluació sumativa (50%)**: elaboració del treball final grupal (informe d'avaluació d'un programa real) i presentació oral.
- Per superar l'assignatura és necessari tenir aprovada cada una de les parts: l'avaluació continuada (50%) i l'avaluació sumativa (50%).
- Només l'avaluació sumativa (treball final) és susceptible de ser recuperada o millorada.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

METODOLOGIA

- En les sessions de classe s'exposaran els objectius principals de cada tema i s'explicaran i exemplifiquen els conceptes fonamentals, es presentaran i corregiran algunes activitats avaluatives (individuals o en grup), es donaran orientacions pel desenvolupament dels treballs en equip i s'elaboraran les conclusions de cada tema.
- En les sessions de treball dirigit, els estudiants realitzaran les activitats en equips. Per a cada bloc de contingut, la professora presentarà una activitat sobre procediments de recerca i selecció d'informació, anàlisi i síntesi de coneixements, plantejant exercicis concrets relacionats amb cada una de les etapes del desenvolupament del treball final, de manera que es vagi elaborant de forma progressiva al llarg del curs. També es posaran en comú els resultats de les activitats. Aquestes sessions s'alternaran amb altres dedicades a la tutorització del treball en equips.

El cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquest nou context. En la mateixa línia, se substituiran totes les activitats experimentals i/o pràctiques. Afegir-hi com es "resoldrà" experimentalitat

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Martínez, C. (2014). *Evaluación de programas: modelos y procedimientos*. UNED - Universidad Nacional de Educación a Distancia.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Intervenció i Tractament Psicològic en Psicologia Clínica

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Àngel Serra Jubany
G16, presencial, tarda	català	Àngel Serra Jubany

OBJECTIUS

- L'objectiu principal de l'assignatura és adquirir un coneixement bàsic sobre els tractaments i les tècniques psicològiques utilitzades en l'àmbit de la psicologia clínica. S'estudiaran els fonaments de les principals tècniques de tractament psicològic i el seu àmbit d'aplicació. També s'abordan les característiques de les habilitats terapèutiques i les competències psicosocials necessàries per assolir una adequada i efectiva relació terapèutica.
- Aquesta assignatura guarda una major afinitat teòrica i metodològica amb el mòdul de psicologia clínica i de la salut, i està relacionada amb les assignatures de Psicopatologia, Diagnòstic i Avaluació Psicològica, Psicologia Hospitalària i Psicologia de la Personalitat.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Mostra coneixements i destreses per a distingir els principals trastorns psicopatològics i els seus aspectes definitoris bàsics.
- Analitza els fonaments teòrics de les principals tècniques d'intervenció i tractament psicològic.
- Domina el procés d'intervenció psicològica
- Aplica correctament cadascuna de les principals tècniques d'intervenció i tractament psicològic, les seves característiques generals, les regles i àmbits d'aplicació i les seves avantatges i limitacions.
- Utilitza adequadament diferents mètodes per a l'anàlisi, estudi, avaluació i intervenció psicològica

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Bàsiques

- Demostrar posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, que se sol trobar en un nivell que, si bé se sustenta en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del camp d'estudi propi.
- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen

demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

---

1. La Psicologia Clínica
2. Història de la malaltia mental i el seu tractament
3. El tractament psicològic
4. La relació i les habilitats terapèutiques
5. La Psicologia Clínica basada en la evidència
6. Enfocament psicoanalític i psicodinàmic
7. Teràpia de modificació de conducta
8. Psicoteràpia humanista i existencial
9. Teràpies cognitives
10. Les psicoteràpies sistèmiques
11. Les teràpies de tercera generació
12. La Telepsicologia

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats de treball personal i grupal (el lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable).

Per a l'avaluació dels resultats es realitzarà un examen amb un valor del 40%.

La puntuació global de l'assignatura serà el resultat de la suma obtinguda de les diferents tasques:

- Treball protocols tractaments de trastorns mentals o problemes psicològics (25%)
- Realització de les STDs (25%)
- Un examen sobre el conjunt dels continguts treballats a l'assignatura (40%)
- Observació i participació (10%)

Per poder aprovar l'assignatura s'han d'haver aprovat cadascun dels instruments d'avaluació: protocol de tractament, examen i STDs.

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides únicament en la convocatòria corresponent i en cap cas es podran mantenir per a convocatòries posteriors de l'assignatura.

L'avaluació continuada (Treball de protocol de tractament i les STDs) no es pot recuperar. En la recuperació de l'examen, la nota màxima que es pot obtenir és la d'aprovat.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

METODOLOGIA

Per a cada bloc es proposaran lectures i exercicis pràctics que han de servir per treballar els continguts essencials de cada apartat. Aquestes lectures i exercicis tindran un caràcter obligatori i seran objecte d'aprenentatge i d'avaluació. Les activitats proposades s'hauran de presentar en la data prèviament establerta. El mètode d'aprenentatge serà la presentació conceptual, la resolució de casos per tal d'aplicar els continguts de l'assignatura i la elaboració de programes d'intervenció.

El cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquest nou context.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Barlow, D.H. i altres (2015). *Protocolo unificado para el tratamiento transdiagnóstico de los trastornos emocionales: Manual del terapeuta y Manual del paciente*. Alianza.

- Estupiñá Puig, Fr. J. (2022). *Manual de telepsicología*. Alianza.
- Fonseca, E. (2021). *Manual de tratamientos psicológicos: Adultos*. Pirámide.
- Fonseca, E. (2021). *Manual de tratamientos psicológicos: Infancia y adolescencia*. Pirámide.
- McLeod, J. (2019). *An Introduction to Counselling and Psychotherapy* (6 ed.). McGraw Hill.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Intervenció Psicoeducativa

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Josep Ramon Lago Martínez
G16, presencial, tarda	català	Josep Ramon Lago Martínez

OBJECTIUS

- Conèixer l'evolució dels enfocaments i models d'intervenció psicoeducativa, analitzar algun dels més rellevants en els contextos educatius actuals i vincular-ho amb pràctiques d'intervenció psicoeducatives observades i recollides en forma de casos.
- Identificar els objectius les tasques del serveis i dispositius d'intervenció psicoeducativa més rellevants el context educatiu actual i analitzar algunes de les funcions més destacades de la intervenció psicoeducativa en les diferents etapes obligatòries de sistema educatiu.
- Desenvolupar un coneixement aplicat de les estratègies i criteris d'intervenció psicoeducativa en les fases i tasques dels processos d'avaluació, planificació, seguiment i avaluació de la resposta a les necessitats educatives en un procés d'intervenció psicoeducativa,
- Analitzar els objectius i tasques de la intervenció psicoeducativa per col·laborar en el suports a una resposta educativa inclusiva en els diferents àmbits de diversitat en l'escola.
- Analitzar els objectius i tasques de la intervenció psicoeducativa per col·laborar en el desenvolupament dels plans d'acció tutorial a l'escola.
- Conèixer algunes de les tasques emergents de la intervenció psicoeducativa en àmbits educatius no formals.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Mostra capacitat d'organització i planificació de la informació, així com d'anàlisi, interpretació, síntesi de la seva comunicació.
- Demostrea capacitat per a la relació interpersonal i el treball en grup.
- Coneix els diferents contextos educatius existents a la societat actual.
- Coneix els factors implicats en els processos d'ensenyament i aprenentatge en l'àmbit i escolar i pugui intervenir en conseqüència, de manera autocrítica i coordinada amb altres serveis.
- Planifica processos de diagnòstic i intervenció psicoeducativa i avaluar-los.
- Mostra competència per comunicar els resultats de la diagnosi i la intervenció de forma adequada.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).

- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Bàsiques

- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

---

1. Enfocaments i models d'intervenció psicoeducativa. Dimensions delimitadores dels diferents enfocaments. Enfocaments clínics, humanistes i conductistes. Model d'intervenció col·laboratiu i enfocament educacional constructiu. Una estratègia d'assessorament per la millora de la pràctica educativa.
2. Serveis d'intervenció psicoeducativa en les diferents etapes educatives. Els EAP. Els Departament d'Orientació. Altres serveis psicoeducatius: USEE i UEC. Intervenció psicoeducativa en educació infantil, en educació primària i en educació secundària
3. Avaluació Psicoeducativa. La demanda. Estratègies e instruments d'avaluació psicopedagògica: l'observació a l'aula, les proves psicològiques i pedagògiques. Entrevista a les famílies. El treball en xarxa. (Avaluació psicoeducativa de trastorns. Avaluació psicoeducativa de dificultats d'aprenentatge)
4. Col·laboració i suport en atenció a la diversitat. Dimensions educatives de l'atenció a la diversitat. Educació Inclusiva per respondre a la diversitat. Mesures ordinàries i extraordinàries per atendre a la diversitat.
5. Col·laboració i suport en acció tutorial. Concepte, objectius i organització de l'acció tutorial: el PAT. Àmbits de l'acció tutorial. Continguts de l'acció tutorial. Intervenció psicoeducativa directa/individual. Intervenció psicoeducativa assessora.
6. Intervenció psicoeducativa en l'àmbit educatiu no formal: salut i benestar, infants en riscs, oci i temps lliure.

AVALUACIÓ

- Avaluació de procés: Elaboració d'un treball en equip per a cada un dels sis blocs temàtics de contingut de l'assignatura, que sintetitzi les intervencions de presentació dels continguts, les activitats realitzades en les sessions de treball de treball dirigida i en la bibliografia.
- S'avalua participació al grup classe, la participació en la plataforma virtual i el producte presentat. (40% de la qualificació final).
- Treball en equip d'aprofundiment en un contingut del programa. S'avalua la participació en la plataforma virtual en el procés d'elaboració, el producte elaborat i la presentació i debat. (10%)
- Avaluació de resultats: Realització d'una prova individual al final de semestres sobre els continguts tractats al llarg del semestre basada en els treballs d'equip. (50% de la qualificació final).

METODOLOGIA

En les sessions de classe es farà la introducció dels conceptes fonamentals de cada tema, la presentació de les activitats en equip, les orientacions per al desenvolupament, la posada en comú dels treballs en equip i l'elaboració de les conclusions de cada tema i l'orientació del treball d'equip d'aprofundiment que cada equip ha de fer al llarg del semestre, les aportacions fetes a classe i les analitzades en les fonts d'informació bàsica i complementàries de cada tema.

A les sessions de treball dirigit els alumnes treballaren en equips de treball, formats per quatre alumnes. Per a cada bloc de contingut el professor presentarà una activitat de treball, prèviament a la sessió de treball dirigit, de tal manera que en aquestes sessions cada equip elaborarà la seva tasca i l'exposarà davant els altres atenent els criteris que es donaran en les primeres sessions de tutoria. Aquestes sessions s'alternaran amb altres sessions que el professor indicarà per fer tutories individuals i en equip.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Martín, E. i Mauri, T. (Coords.) (2011). *Orientación Educativa. Atención a la diversidad y educación inclusiva*. Grao.
- Martín, E. i Onrubia, J. (Coords.) (2011). *Orientación educativa y procesos de innovación y mejora de la enseñanza en la educación secundaria (volumen III)*. Graó.
- Martín, E.; Solé, I, (Coords) (2011) (2011). *Orientación educativa. Modelos y estrategias de intervención*. Graó.
- Monereo (Coord.) (2003). *Modelos de orientación i intervenció psicopedagògica*. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya.
- Monereo C.; Solé I. (Coords.) (1996). *El asesoramiento psicopedagógico: una perspectiva profesional y constructivista*. Alianza.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Intervenció Psicosocial

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Ramon Casany Mora
G16, presencial, tarda	català	Blanca Callen Moreu

OBJECTIUS

Els objectius principals d'aquesta assignatura són:

- Conèixer els diferents circuits en què treballa el professional de la psicologia en l'àmbit de la intervenció social.
- Saber quina actitud i quines habilitats ha de mostrar en les seves intervencions.
- Aprendre a saber prendre decisions i argumentar-les en els informes.
- Adquirir capacitat per a treballar en equips multidisciplinaris.
- Realitzar hipòtesis d'intervenció dels casos presentats

RESULTATS D'APRENTATGE

- Planifica i gestiona la informació de forma adequada per a resoldre problemes i identifica necessitats personals, grupals i d'organització relacionades amb el desenvolupament psicocociològic i les dinàmiques de grup.
- Planifica, elabora i avalua plans i estratègies d'intervenció psicosocial en l'àmbit de la infància i adolescència.
- Escull adequadament els instruments i tècniques d'avaluació psicosocial més adequades per a les necessitats personals i de grup.
- Resol problemes i situacions pròpies de la tasca professional del psicòleg amb actituds innovadores.
- Es mou en situacions complicades tant en l'àmbit acadèmic com el professional dins de la psicologia.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.

Bàsiques

- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.

CONTINGUTS

---

1. Justificació i objectius de la tasca del psicòleg/a en l'àmbit de la intervenció psicosocial.
2. Funcions de la intervenció psicosocial.
3. Procediments, tècniques i instruments d'intervenció psicosocial.
4. Ètica a la intervenció social.
5. Intervenció psico-social: perspectives tradicionals i participatives.
6. Àmbits d'actuació:
  - Familiar i comunitari en medi obert
  - Infants i adolescents en risc social
  - Adolescents i joves infractors
  - Àmbit penitenciari
  - Diversitat funcional
  - Violència de gènere
  - Situacions d'emergències. Dol i suïcidi

Els continguts en cadascú d'aquests àmbits són:

- Marc legal
- Conceptes bàsics
- Circuit institucional
- Equips, recursos i serveis
- Experiències d'intervenció

Nota: En funció de la temporalitat del curs i del professorat, es desenvoluparan uns o altres àmbits dels referenciats anteriorment.

AVALUACIÓ

Avaluació de procés:

Elaborar i lliurar les activitats (individuals o grupals) que es facin al llarg del curs en el termini fixat. Té un pes específic del 15% de la nota final. Si no es lliuren en el temps esmentat, l'assignatura queda suspesa.

Avaluació de resultats:

- Per aprovar l'assignatura cal aprovar (amb un 5 sobre 10) cadascú dels exàmens parcials (25% cadascú) i la memòria del treball grupal (25%).
- Per optar a recuperació de l'assignatura, s'ha d'haver superat el 50% de l'avaluació continuada.
- La nota final es compon d'una mitja ponderada en base als següents percentatges:
  - Probes escrites (50%): Examen parcial 1: 25% + Examen parcial 2: 25%
  - Treball grupal (35%): Memòria: 25% + Exposició (obligatòria, no recuperable): 10%
  - Avaluació del procés (15%): Activitat avaluativa (obligatòria, no recuperable)

METODOLOGIA

- Les Sessions de Treball Dirigit (STD) són espais per desenvolupar l'aplicació dels continguts dels temes de l'assignatura a casos concrets i també es treballarà sobre articles especialitzats, eines i tècniques d'intervenció, iniciatives concretes per aprofundir en el seu coneixement i s'estimularà la recerca de cada estudiant. També es destinaran a resoldre els dubtes que puguin sorgir i acompanyar el procés d'elaboració del treball de grup.
- Les Sessions de Tutoria Individual es destinen a fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant. Al llarg del curs, cada estudiant pot sol·licitar les tutories individuals que necessiti o el professorat també pot convocar als estudiants quan ho consideri. També serviran per consultar els dubtes que puguin sorgir en el desenvolupament del curs.
- El Pla de Treball és l'eina que serveix per planificar el treball que l'estudiant ha de realitzar per a l'estudi de cadascun dels temes de l'assignatura. El professor prepararà un calendari que es lliurarà a l'inici del curs o bé a cada tema per tal que l'estudiant planifiqui el treball a desenvolupar. Aquest Pla de Treball és susceptible de modificar-se i adaptar-se a les eventualitats sorgides durant el curs.
- En cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui un nou confinament, la docència es traslladarà en format virtual en la seva totalitat i la metodologia s'adequarà a aquest nou context.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Ávila, D.; Balasch, M.; Callén, B.; Cassian, N.; García, S.; Montenegro, M. y Pérez, M. (2017). *Avaluació i intervenció psicosocial*. EdiUOC.
- Blanco, A. y Rodríguez Marín, J. (Coords.) (2007). *Intervención psicosocial*. Pearson – Prentice Hall.
- Callejo, J. y Viedma, A. (2006). *Proyectos y estrategias de investigación social: la perspectiva de la intervención*. McGraw-Hill.
- Cantera, L., Herrero, J., Montenegro, M. y Musitu, G. (2004). *Introducción a la psicología comunitaria*. EdiUOC.
- Rodríguez Roca, J. (2004). *Evaluación y técnicas de intervención social*. EdiUOC.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Pràctiques I

Tipologia: Pràctiques Acadèmiques Externes (PAE)

Crèdits: 6,0

Semestre: 2n

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Milagros Ascensión Naranjo Llanos
- Pilar Prat Viñolas

OBJECTIUS

Pràctiques I és una assignatura obligatòria de 6 ECTS situada a tercer curs del Grau en Psicologia. Les pràctiques estan concebudes per proporcionar als estudiants un aprofundiment en els continguts d'aquests estudis en la seva aplicació en àmbits d'intervenció psicològica (Educativa, Clínica i de la Salut, Social i de les Organitzacions).

L'assignatura de *Pràctiques I* està concebuda fonamentalment per iniciar l'estudiant en el coneixement de la pràctica professional de la Psicologia. A més de la tasca d'observació, l'estudiant ha d'actuar en les pràctiques com a ajudant o col·laborador del professional, encarregant-se de totes aquelles activitats que d'acord amb ell o ella pugui dur a terme. És important que l'estudiant es responsabilitzi i intervingui en alguns aspectes del treball, de manera que es vagi introduint, de forma activa, en tot allò que suposa treballar en l'àmbit de la Psicologia. Per tant, la persona en pràctiques i professional han de posar-se d'acord en les formes de col·laboració més adequades en funció de les característiques dels grups, les activitats i de la institució o l'empresa, sense que la presència de l'estudiant distorsioni el funcionament normal, sinó que més aviat el faciliti.

És indispensable, per tant, que l'estudiant tingui una activitat participativa i receptiva als suggeriments dels professionals de cara a l'aprofitament màxim de les pràctiques. És una tasca de l'estudiant participar en la vida del centre, servei o empresa i no només romandre al lloc de treball on actua més directament com a persona en pràctiques. Així doncs, és aconsellable l'assistència a les activitats que el centre realitza, des de les més habituals per al funcionament, fins a algunes que poden ser extraordinàries..., sempre que el centre hi estigui d'acord. D'altra banda, és indispensable la puntualitat en l'assistència de l'estudiant així com la discreció i el seguiment de totes les normes i deures d'un treballador normal.

Cal remarcar que, en tractar-se, per a la majoria d'estudiants, del primer contacte continuat i sistemàtic que l'alumnat mantindrà en un centre dedicat a la psicologia, aquest període pretén ser una iniciació a la pràctica professional (més que no pas un aprofundiment), a partir de la qual l'alumne haurà d'obtenir una visió general del centre de pràctiques i del treball que s'hi duu a terme. Més endavant - en les *Pràctiques II* que l'estudiant realitzarà en el quart curs- ja tindrà ocasió d'aprofundir i de realitzar un projecte d'intervenció més específic.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Mostra les competències generals necessàries per a l'exercici de la professió
- Assumeix la responsabilitat social inherent a l'exercici social de la psicologia
- Mostra competència per ser analític i reflexiu i autocrític tant en relació amb la pràctica professional de la psicologia com en el seu exercici.
- Coneix les implicacions del Codi Deontològic dels Psicòlegs
- Mostra habilitats per a l'anàlisi de situacions des d'una perspectiva global i integral posant en relació elements socials, culturals, econòmics i polítics segons correspongui.
- Mostra una actitud de motivació i compromís per a la millora personal i professional.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per conèixer noves cultures i costums.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Competència en el raonament crític i autocrític.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

CONTINGUTS

Pla de Treball de l'estudiant

El pla de treball és un document que planifica temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els objectius, continguts, avaluació i metodologia a utilitzar en les assignatures. En l'assignatura de *Pràctiques I* s'utilitzaran dos plans de treball amb les següents diferències:

1- Pla de treball de pràctiques: Aquest pla de treball contempla les activitats a realitzar dins els períodes de preparació, estada al centre, avaluació i revisió de l'assignatura de

Pràctiques I. El seguiment d'aquest pla de treball el realitzaran els coordinadors de pràctiques de la Universitat.

2- Pla de treball del centre de pràctiques: Aquest pla de treball s'acordarà de manera conjunta entre el tutor o tutora del centre, l'estudiant i el tutor o tutora de la Universitat. En aquest pla de treball s'hi farà constar el calendari i l'horari de les pràctiques, així com les tasques o actuacions concretes que l'alumne desenvoluparà durant el període de pràctiques, relacionades totes elles amb les competències i els objectius generals que s'han especificat en el primer apartat d'aquest document. Aquest Pla de treball es pot retocar en funció de com vagin les pràctiques sempre que els dos tutors, de la UVic i del centre, hi estiguin d'acord. Aquest pla de treball concreta quines tasques seran assumides per l'estudiant durant el període de pràctiques en el centre. Mitjançant aquest document l'estudiant i els tutors del centre o de la Universitat especifiquen quin serà el nivell d'implicació que l'estudiant podrà assumir en cadascuna de les diferents tasques que es presenten.

És important tenir en compte que, si bé el projecte de treball que l'estudiant dissenyi i apliqui al centre és una part essencial de les seves pràctiques, no resulten menys importants les altres funcions que també es concreten en el pla de treball. Així doncs, entenem que unes bones pràctiques haurien de possibilitar el desenvolupament del projecte de treball, però que al mateix temps no descuidarien l'observació i la participació en altres tasques que portaria a terme el professional de psicologia.

Elaboració de la Memòria de Pràctiques

La memòria de *Pràctiques I* ha de ser un treball que reculli, de forma ordenada i estructurada, els diversos documents que s'han anat lliurant i treballant amb el professor-tutor de la UVic. La responsabilitat de la confecció de la Memòria és de l'estudiant i el professor/a-tutor/a actuarà com a orientador del procés; això significa que és l'estudiant el que ha de portar la iniciativa en el procés de redacció i revisió de la seva Memòria de Pràctiques.

Per a la realització del treball definitiu cal seguir les Orientacions i normes per a la presentació de treballs de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes i el seguiment de les quals es tindrà en compte en l'avaluació de la Memòria.

Com a proposta el guió de la Memòria de Pràctiques pot contenir apartats com els següents:

1.- Introducció

2.- Anàlisi del context del centre o la institució de pràctiques.

3.- Descripció de les funcions del psicòleg o psicòloga al centre, institució o servei de pràctiques i de les principals situacions sobre les quals intervé o incideix.

4.- Valoració final del Pla de Treball

4.1 Valoració de Tasques del Pla de Treball.

En la valoració final del seu Pla de Treball, l'estudiant haurà de referir-se a les tasques o actuacions que ha dut a terme (o hauria d'haver dut a terme) durant la seva estada. En aquesta valoració, l'estudiant ha d'explicar, *per a cadascuna de les tasques acordades* tant el que ha fet, i com li ha anat, de tot allò que estava previst, com tot allò que, si bé estava previst, no ho ha pogut fer, i per què. És a dir, hi haurà dues parts ben diferenciades: la primera de caire descriptiu, i la segona de caire valoratiu.

4.2 Valoració general de la pràctiques.

Per fer la valoració general de les seves pràctiques, de manera indicativa l'estudiant pot referir-se als següents aspectes:

- L'adaptació i relació amb els professionals del centre de pràctiques
- La relació i la comunicació amb els usuaris – persones ateses de la institució
- L'assumpció de responsabilitats en el centre de pràctiques d'acord amb les tasques acordades
- La participació en el treball en equip dels professionals del centre
- Els aspectes deontològics: confidencialitat, respecte a la intimitat, respecte en el tracte i l'atenció a les diferents persones
- La participació en les sessions de tutoria
- La relació amb els tutors o tutores, tant del centre com de la Universitat

5.- Reflexions sobre el propi procés d'aprenentatge

En la Memòria l'estudiant també ha d'incloure, a manera de conclusions finals, algunes reflexions sobre el propi procés d'aprenentatge al llarg del període de pràctiques. *Per cada una de les tasques acordades hauria de recollir* què ha après o descobert, idees sobre la pràctica professional del psicòleg que ha modificat, mantingut o reafirmat en motiu de les seves pràctiques, interrogants o dubtes que les pràctiques li han generat, etc.

La Memòria, en qualsevol cas, no podrà superar les 40 pàgines.

*En cas que no es pugui fer l'estada de pràctiques externes curriculars a conseqüència de la situació d'emergència sanitària, els continguts d'aquesta assignatura es traslladaran a la virtualitat d'acord amb el pla de treball específic dissenyat per a aquesta situació. Aquest nou pla de treball s'ajustarà a les diferents situacions d'hores de pràctiques fetes per part de l'estudiant a la institució de pràctiques i suposarà la compleció dels resultats d'aprenentatge esperats en aquesta institució. El pla de treball s'ajustarà a les característiques de cada lloc de pràctiques, i es pactarà amb la institució i el tutor/a UVic. Així mateix a l'aula de titulació hi trobareu el document elaborat per la comissió acadèmica "Pràctiques Externes 20-21: principis d'actuació aplicables en cas d'alteracions derivades de la COVID-19"

AVALUACIÓ

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final serà el resultat de dues notes parcials, cadascuna de les quals ha de ser igual o superior a l'aprovat (5), i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

Responsable d'avaluació

A. Estada al centre

• Informe del tutor/a del centre contrastat amb les entrevistes amb el/la tutor/a de la UVic	50 %	Tutor/a del centre

B. Treball de pràctiques

	50 %	Coordinador - Tutor/a de Pràctiques de la UVic
• Avaluació del procés (Sessions de seminari i tutories): 40%		
• Memòria de Pràctiques I: 60%		

Cal tenir en compte que l'estada a al centre i les sessions de tutoria no es poden recuperar.

METODOLOGIA

L'assignatura de *Pràctiques I* és de 6 ECTS. El total d'hores que l'estudiant haurà de dedicar a l'assignatura és de 150 hores. D'aquestes hores 100 hores són d'estada al centre. El calendari intensiu d'estada als centres que s'ha establert per les *Pràctiques I* és d'una durada de 4 setmanes.

La mitjana d'hores d'estada al centre de pràctiques per setmana és de 25 hores. Seran excepcions a aquesta situació els casos d'aquells estudiants que realitzin una estada intensiva i extensiva al centre, i aquells que tinguin autorització escrita i degudament justificada de Coordinació de Psicologia, per seguir un horari i un calendari adaptats. Els dos tutors, el del centre i el de la universitat, estaran assabentats d'aquesta circumstància abans d'iniciar les pràctiques.

A més a més de les pràctiques al centre, l'estudiant ha d'assistir a un seguit de sessions del seminari de pràctiques. Aquestes sessions permetran a l'estudiant programar les tasques a realitzar i fer el seguiment i la supervisió per part dels tutors pràctiques. El seminari és anual.

Sessions de tutorització(prèvies a l'estada al centre)

Hi ha previstes quatre sessions en les quals els coordinadors de pràctiques de cadascun dels itineraris (amb els grups organitzats per ordre alfabètic) prepararan als estudiants per a la seva estada als centres de pràctiques.

La coordinació dels estudis informarà puntualment del calendari i l'horari de les sessions.

Sessions de tutorització(posteriors a l'estada al centre)

Hi ha previstes tres sessions en les quals els coordinadors de pràctiques de cadascun dels itineraris (amb els grups organitzats per tipologia de centre segons itinerari) acompanyaran i guiaran els estudiants en el procés de reflexió sobre la pràctica observada i realitzada, així com en el procés d'elaboració de la memòria de pràctiques.

L'horari i el calendari de realització de les pràctiques per a cada estudiant s'acordarà en el Pla de Treball del centre entre els dos tutors, el del centre i el de la universitat.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Marsh, H. (2016). *Sobretot no facis mal*. Salamandra.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE QUART CURS

Metodologia de les Ciències del Comportament II

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Anna Casellas Grau
G16, presencial, tarda	català	Ariadna Colomer Carbonell

OBJECTIUS

Conèixer els diferents mètodes d'investigació, dissenys i tècniques de recollida de dades en la investigació en psicologia.

Donar estratègies metodològiques per cercar i comprendre recerques de qualitat dins del camp de la psicologia.

Proporcionar les eines necessàries per a la realització de futures investigacions així com del Treball de Fi de Grau.

Fomentar el treball en equip com a base de la recerca.

RESULTATS D'APRENTATGE

Coneix els diferents mètodes d'investigació en psicologia i el seu ús pertinent en els diferents àmbits professionals.

Pregunta, enten i aplica amb criteri a adequació a la singularitat de les situacions els coneixements, procediments i actituds que caracteritzen la investigació psicològica.

Comprèn i analitza correctament projectes d'investigació i articles científics de l'àmbit de la psicologia.

Mostra habilitats per ser analític i reflexiu des d'un punt de vista investigador.

Identifica les seves pròpies necessitats formatives a nivell laboral o professional i organitza el seu propi aprenentatge amb un alt grau d'autonomia en tot tipus de contextos (estructurats o no).

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Bàsiques

- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Ser capaç de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que inclouin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.
- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

Tema 1. La investigació en psicologia.

- 1.1. La recerca en psicologia
- 1.2. Perspectives d'investigació
- 1.3. El rigor científic i l'ètica en la investigació en psicologia

Tema 2. Elements inicials i d'organització de la investigació científica.

- 2.1. Delimitació del problema.
- 2.2. Els participants.
- 2.3. Aspectes clau de l'evidència empírica.

Tema 3. Dissenys d'investigació

- 3.1. Investigació experimental
- 3.2. Investigació quasi-experimental
- 3.3. Investigació ex-post-facto
- 3.4. Investigació no experimental

Tema 4. Metodologia qualitativa

- 4.1. Característiques de la metodologia qualitativa
- 4.2. Dissenys qualitius
- 4.3. Tècniques de recollida i anàlisi de les dades qualitatives

AVALUACIÓ

L'assignatura de metodologia de les Ciències del Comportament II té convocatòria única, com la resta d'assignatures del Grau.

L'avaluació serà individual i estarà basada en els següents elements:

Avaluació de procés:

Procés de treball en l'assignatura a través del seguiment de les diferents activitats grupals que caldrà lliurar a l'aula física i a l'aula virtual.

Aquesta avaluació suposa el 40% de la nota final, no recuperable.

Resolució d'un exercici final de manera individual. Aquesta avaluació suposa el 10% de la nota final, no recuperable.

Avaluació de resultats:

Realització d'una prova d'avaluació individual al final de l'assignatura que engloba tots els continguts impartits al llarg de l'assignatura. Aquesta avaluació suposa el 50% de la nota final, recuperable.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades ambdues parts, l'avaluació de procés i l'avaluació de resultats. Així, cal haver obtingut una puntuació de 5, com a mínim i en ambdues parts, per tal que es comptabilitzi la mitjana ponderada i, així, obtenir la qualificació final de l'assignatura.

Prova de recuperació:

Aquells/es alumnes que no hagin superat l'assignatura mitjançant la via ordinària caldrà que es presentin a la prova de recuperació, la qual consistirà en una prova individual que inclourà continguts de tots els temes impartits durant l'assignatura. La qualificació obtinguda en aquesta prova farà mitjana amb la qualificació obtinguda en l'avaluació del procés, sempre i quan, aquesta última sigui de 5 punts o més.

METODOLOGIA

La metodologia de treball combina:

- Sessions teòriques dels continguts de l'assignatura.
- Sessions de treball dirigit a l'aula.
- Participació en debats a l'aula virtual.
- Realització d'activitats grupals cooperatius.
- Ús del fòrum a l'aula virtual com base per a la resolució de dubtes entre alumnes i amb el professorat.

El cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquest nou context.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Gambara, H. (2002). *Métodos de Investigación en Psicología y Educación. Cuaderno de Prácticas*. MacGraw-Hill.
- León, O. G. i Montero, I. (2015). *Métodos de Investigación en Psicología y Educación* (4 ed.). MacGraw-Hill.
- Portell, M. i Vives, J. (2019). *Investigación en psicología y logopedia. Introducción a los diseños experimentales, cuasi-experimentales y ex post facto*. Recuperat de https://www.unebook.es/es/ebook/investigacion-en-psicologia-y-logopedia_E0002667148
- Portell, M. i Vives, J. (2019). *Investigación en psicología y logopedia. Introducción a los diseños experimentales, cuasi-experimentales y ex post facto*. UAB.
- Portell, M., Vives, J., i Boixadós, M. (2003). *Métodes d'Investigació: recursos didàctics*. UAB.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Pràctiques II

Tipologia: Pràctiques Acadèmiques Externes (PAE)

Crèdits: 12,0

Semestre: 1r

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Maria Núria Padrós Tuneu

OBJECTIUS

Pràctiques II és una assignatura obligatòria de 12 ECTS situada a quart curs del Grau en Psicologia. Les pràctiques estan concebudes per proporcionar als estudiants un aprofundiment en els continguts d'aquests estudis en la seva aplicació en àmbits d'intervenció psicològica (Educativa, Clínica i de la Salut, Social i de les Organitzacions).

L'assignatura pretén que l'estudiant aprofundeixi en el coneixement de la pràctica professional de la Psicologia. A més de la tasca d'observació, l'estudiant ha d'actuar en les pràctiques com a ajudant o col·laborador del professional, encarregant-se de totes aquelles activitats que d'acord amb ell/a pugui dur a terme.

En el decurs d'aquestes Pràctiques II s'espera, com a objectiu final d'aquest període, que l'estudiant tingui l'oportunitat de dissenyar, desenvolupar i avaluar una intervenció específica. És important que l'estudiant es responsabilitzi i intervingui en alguns aspectes del treball, de manera que vagi aprofundint, de forma activa, en tot allò que suposa treballar en l'àmbit de la Psicologia.

Les competències es concreten en els següents objectius generals de les Pràctiques II:

- Mostrar les competències generals necessàries per a l'exercici de la professió .
- Assumir la responsabilitat social inherent a l'exercici social de la psicologia .
- Mostrar competència per ser analític i reflexiu i autocrític tant en relació amb la pràctica professional de la psicologia com en el propi exercici de la mateixa, dissenyant, desenvolupant i avaluant una intervenció en context.
- Ser capaç d'entendre i aplicar amb criteri i adequació a la singularitat de les situacions dels coneixements, procediments i actituds que caracteritzen la pràctica professional de la psicologia .
- Conèixer les implicacions del Codi Deontològic dels Psicòlegs.

RESULTATS D'APRENENTATGE

- Mostra les competències generals necessàries per a l'exercici de la professió
- Assumeix la responsabilitat social inherent a l'exercici social de la psicologia
- Mostra competència per ser analític i reflexiu i autocrític tant en relació amb la pràctica professional de la psicologia com en el seu exercici.
- Interpreta i aplica amb criteri i adequació a la singularitat de les situacions els coneixements, procediments i actituds que caracteritzen la pràctica professional de la psicologia.
- Coneix les implicacions del Codi Deontològic dels Psicòlegs.
- Mostra habilitats per l'anàlisi de situacions des d'una perspectiva global i integral, posant en relació elements socials, culturals, econòmics i polítics segons correspongui.
- Evalua de forma global els processos d'aprenentatge duts a terme d'acord a les planificacions i objectius plantejats i estableix mesures de millora individual.
- Mostra una actitud de motivació i compromís per a la millora personal i professional.
- Recopila i interpreta dades i informacions sobre les que fonamenta les seves conclusions, incloent, quan sigui precís i pertinent, les reflexions sobre temes socials, científiques o ètiques en l'àmbit de la psicologia.
- Intervé adequadament en situacions complexes o que requereixin el desenvolupament de noves solucions tant en l'àmbit acadèmic com en el laboral o professional dins de la psicologia.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per conèixer noves cultures i costums.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards

de la professió.

- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

Bàsiques

- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Saber aplicar els coneixements a la feina i en la vocació d'una manera professional i posseir les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes en l'àrea d'estudi pròpia.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

Transversals

- Actuar amb esperit i reflexió crítics davant el coneixement en totes les seves dimensions. Mostrar inquietud intel·lectual, cultural i científica i compromís cap al rigor i la qualitat en l'exigència professional.
- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i conèixer en un context respectuós amb la diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals, de gènere i econòmiques diverses.

CONTINGUTS

Pla de Treball de l'estudiant

El pla de treball és un document que planifica temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els objectius, continguts, avaluació i metodologia a utilitzar en les assignatures. En l'assignatura de *Pràctiques II* s'utilitzaran dos plans de treballs amb les següents diferències:

1- Pla de treball de pràctiques: Aquest pla de treball contempla les activitats a realitzar dins els períodes d'estada al centre, avaluació i revisió de l'assignatura de

Pràctiques II. El seguiment d'aquest pla de treball el realitzaran els coordinadors de pràctiques de la Universitat.

2- Pla de treball del centre de pràctiques: Aquest pla de treball s'acordarà de manera conjunta entre el tutor o la tutora del centre, l'estudiant i el tutor o la tutora de la universitat. En aquest pla de treball s'hi farà constar el calendari i l'horari de les pràctiques, així com les tasques o actuacions concretes que l'alumne desenvoluparà durant el període de pràctiques, relacionades totes elles amb les competències i els objectius generals que s'han especificat en el primer apartat d'aquest document. Aquest Pla de treball es pot retocar en funció de com vagin les pràctiques sempre que els dos tutors, de la UVic i del centre, hi estiguin d'acord. Aquest pla de treball concreta quines tasques seran assumides per l'estudiant durant el període de pràctiques en el centre. Mitjançant aquest document l'estudiant i els tutors del centre o de la Universitat especificuen quin serà el nivell d'implicació que l'estudiant podrà assumir en cadascuna de les diferents tasques que es presenten.

És important tenir en compte que, si bé el projecte de treball que l'estudiant dissenyi i apliqui al centre és una part essencial de les seves pràctiques, no resulten menys importants les altres funcions que també es concreten en el pla de treball. Així doncs, entenem que unes bones pràctiques haurien de possibilitar el desenvolupament del projecte de treball, però que al mateix temps no descuidarien l'observació i la participació en altres tasques que portaria a terme el professional de psicologia.

Elaboració de la Memòria de Pràctiques

La memòria de *Pràctiques II* ha de ser un treball que reculli, de forma ordenada i estructurada, els diversos documents que s'han anat lliurant i treballant amb el professor-tutor de la UVic. La responsabilitat de la confecció de la Memòria és de l'estudiant i el professor/a-tutor/a actuarà com a orientador del procés; això significa que és l'estudiant el que ha de portar la iniciativa en el procés de redacció i revisió de la seva Memòria de Pràctiques.

Per a la realització del treball definitiu cal seguir les Orientacions i normes per a la presentació de treballs de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes i el seguiment de les quals es tindrà en compte en l'avaluació de la Memòria.

Com a proposta el guió de la Memòria de Pràctiques pot contenir apartats com els següents:

1.- Introducció

2.- Anàlisi del context del centre o la institució de pràctiques.

3.- Descripció de les funcions del psicòleg o psicòloga al centre, institució o servei de pràctiques i de les principals situacions sobre les quals intervé o incideix.

4.- Descripció del disseny, desenvolupament i avaluació de la intervenció duta a terme al centre durant el període de pràctiques.

5.- Valoració final del Pla de Treball

5.1 Valoració de Tasques del Pla de Treball.

En la valoració final del seu Pla de Treball, l'estudiant haurà de referir-se a les tasques o actuacions que ha dut a terme (o hauria d'haver dut a terme) durant la seva estada. En aquesta valoració, l'estudiant ha d'explicar, *per a cadascuna de les tasques acordades* tant el que ha fet, i com li ha anat, de tot allò que estava previst, com tot allò que, si bé estava previst, no ho ha pogut fer, i per què. És a dir, hi haurà dues parts ben diferenciades: la primera de caire descriptiu, i la segona de caire valoratiu.

5.2 Valoració General de la pràctiques.

Per fer la valoració general de les seves pràctiques, de manera indicativa l'estudiant pot referir-se als següents aspectes:

- L'adaptació i relació amb els professionals del centre de pràctiques
- La relació i la comunicació amb els usuaris - persones ateses de la institució
- L'assumpció de responsabilitats en el centre de pràctiques d'acord amb les tasques acordades
- La participació en el treball en equip dels professionals del centre
- La valoració de la intervenció dissenyada, desenvolupada i avaluada.
- Els aspectes deontològics: confidencialitat, respecte a la intimitat, respecte en el tracte i l'atenció a les diferents persones
- La participació en les sessions de tutoria
- La relació amb els tutors o tutores, tant del centre com de la Universitat

5.- Reflexions sobre el propi procés d'aprenentatge

En la Memòria l'estudiant també ha d'incloure, a manera de conclusions finals, algunes reflexions sobre el propi procés d'aprenentatge al llarg del període de pràctiques. *Per a cada una de les tasques acordades hauria de recollir* què ha après o descobert, idees sobre la pràctica professional del psicòleg que ha modificat, mantingut o reafirmat en motiu de les seves pràctiques, interrogants o dubtes que les pràctiques li han generat, etc.

La Memòria, en qualsevol cas, no podrà superar les 40 pàgines.

Annexos:

- També es poden aportar, en forma d'annexos, documents, fotografies, materials elaborats per l'estudiant, proves que ha passat, etc, sempre que completin o il·lustrin el contingut de les altres parts de la memòria.
- En qualsevol cas, la memòria ha d'incloure, com a *Annex 1*, el *Pla de Treball* que hauran acordat els dos tutors l'estudiant en la primera reunió conjunta.

AVALUACIÓ

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final serà el resultat de dues notes parcials, cadascuna de les quals ha de ser igual o superior a l'aprovat (5), i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

Responsable d'avaluació

A. Estada al centre

Informe del tutor/a del centre contrastat amb les entrevistes amb el/la tutor/a de la UVic 50 %

Tutor/a del centre

B. Treball de Pràctiques. Inclou: 50 %

Coordinador - Tutor/a de Pràctiques de la UVic

- Avaluació del procés (Tutories de seguiment)
- Memòria de Pràctiques II

Cal tenir en compte que l'estada a al centre i les sessions de tutoria no es poden recuperar.

METODOLOGIA

L'assignatura de *Pràctiques II* és de 12 ECTS. El total d'hores que l'estudiant haurà de dedicar a l'assignatura és de 300 hores. D'aquestes hores 180 hores són d'estada al centre.

La mitjana d'hores d'estada al centre de pràctiques per setmana és de 25 hores. Seran excepcions a aquesta situació els casos d'aquells estudiants que realitzin una estada intensiva i extensiva al centre, i aquells que tinguin autorització escrita i degudament justificada de Coordinació de Psicologia, per seguir un horari i un calendari adaptats.

A més a més de les pràctiques al centre, l'estudiant ha d'assistir a un seguit de sessions de tutorització de pràctiques. Aquestes sessions permetran a l'estudiant programar les tasques a realitzar i fer el seguiment i la supervisió per part dels tutors pràctiques.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Marsh, H. (2016). *Sobretot no facis mal*. Salamandra.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Seminari de Recerca

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Semestre: 1r

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Laura Ballester Coma Anastasiya Ivanova Serokhvastova
G25, presencial, tarda	anglès	Anastasiya Ivanova Serokhvastova Laura Ballester Coma

OBJECTIUS

PRESENTACIÓ

El Seminari de recerca és una assignatura de 3 crèdits amb caràcter obligatori, el seu objectiu és ajudar els estudiants a desenvolupar les competències necessàries per a portar a terme processos de recerca de caire científic en l'àmbit de la Psicologia. L'assignatura pretén tenir un caràcter més aviat pràctic ja que es tracta de partir dels interessos dels estudiants i els ha d'ajudar a dissenyar i tirar endavant un projecte de recerca propi. En aquest sentit, el seminari està pensat com a suport per a l'elaboració del Treball Final de Grau (TFG) però no només ja que les competències de recerca formen part del perfil professional del psicòleg i cal desenvolupar-les a llarg del grau.

Les assignatures cursades prèviament siguin o no de metodologia, seran un referent útil per a l'assignatura ja que permetrà als estudiants ancorar bona part dels nous coneixements.

OBJECTIUS

- Desenvolupar la capacitat d'anàlisi crítica, argumentació i justificació de les decisions metodològiques preses per un mateix o per d'altres, en relació a un procés de recerca.
- Aprendre a prendre decisions en el marc d'un procés de recerca de manera fonamentada i justificada.
- Participar activament en les discussions de caire metodològic que es plantegin en el treball en petit grup i/o en el grup classe.
- Identificar, conceptualitzar i formular un problema d'investigació d'acord a una situació concreta i saber-lo justificar teòricament.
- Identificar una estratègia metodològica adequada a un problema d'investigació plantejat i planificar el procés de recollida de dades més adient.
- Identificar l'estratègia més adequada per a l'anàlisi, l'avaluació i la presentació dels resultats d'una recerca en funció de la seva intencionalitat comunicativa.

RESULTATS D'APRENENTATGE

Resultats d'aprenentatge esperats:

- Pregunta, entén i aplica amb criteri i adequació a la singularitat de situacions els coneixements, procediments i actituds que caracteritzen la investigació psicològica.
- Proposa objectius d'aprenentatge propis i dissenya processos de desenvolupament coherents i realistes amb els mateixos objectius i el temps de què disposa.
- Comprèn i analitza correctament projectes d'investigació i articles científics de l'àmbit de la psicologia.
- Adquireix coneixements avançats demostrant una comprensió dels aspectes teòrics i pràctics de la metodologia de treball en el camp de la psicologia.
- Analitza, planifica i dissenya projectes d'investigació atenent a l'ètica i al rigor científic.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Bàsiques

- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
- Tenir la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes importants de caràcter social, científic o ètic.

Transversals

- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i conviure en un context respectuós amb la diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals, de gènere i econòmiques diverses.

CONTINGUTS

Per assolir els objectius anteriorment descrits, l'assignatura es planteja al voltant de dos grans nuclis de contingut:

1) **El disseny d'un projecte de recerca**. Coneixements sobre diferents moments d'un procés de recerca i com fonamentar-ne la presa de decisions: identificació d'un problema i formulació d'una pregunta de recerca; selecció de la metodologia més adequada per donar resposta a una pregunta de recerca plantejada i el disseny del procés de recollida de dades; selecció dels procediments de tractament i anàlisi de dades.

1) **L'elaboració d'un informe de recerca**. Coneixements per prendre decisions sobre com seleccionar, presentar i organitzar la informació derivada del procés de recerca: Elaboració i presentació de resultats. Confidencialitat i anonimat dels participants. Elaboració de la discussió i les conclusions finals.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Aquesta és la modalitat d'avaluació per defecte. Per seguir-la és necessari que l'estudiantat segueixi o assisteixi de manera continuada les classes (80%), s'impliqui en el seu desenvolupament i realitzi i lliuri d'acord amb les dates i condicions indicades per la professora, la totalitat de tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament i execució de totes les activitats d'avaluació és improrrogable. Les tasques que es facin en grup requereixen de la participació obligatòria de tots els seus components.

La nota final de l'assignatura serà el resultat del percentatge obtingut en cadascun dels següents apartats:

1. Seguiment i participació de l'estudiant en les sessions de classe en les seves diferents modalitats: tutories, treballs en grup, sessions plenàries (5%). Això implica un mínim del 80% de l'assistència.
2. Elaboració i lliurament dels diferents productes parcials (3 activitats grupals amb un valor total del 15%)
3. Disseny i elaboració de productes individuals demanats en els terminis previstos (inclou el seguiment del disseny d'un projecte de recerca) (80%)

La **nota mínima per aprovar l'assignatura és de 5 punts**.

Re avaluació

Es podran recuperar en la data prevista per la Facultat, aquells treballs que prèviament hagin estat lliurats per l'estudiantat i s'hagin avaluat. En conseqüència, *no es podran recuperar les tasques pendents de lliurar o fora de termini de lliurament si prèviament no s'ha pactat amb el professorat*. Els i les estudiants poden participar de la recuperació sempre i quan el seguiment i la participació en les sessions de seminari no hagi estat inferior al 50% de les sessions previstes en el calendari docent. *No és recuperable el seguiment i la participació de l'estudiantat de les sessions de classe (5%) ni les activitats grupals lliurables (15%)*.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament, les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat

METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura combinarà el treball individual amb el treball en grup i en gran grup, sota la guia i l'acompanyament del professorat. Es preveu que a abans i/o després de les classes l'estudiant hagi de fer un treball individual que haurà de presentar a la sessió de classe corresponent.

El cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, la docència es traslladarà a la virtualitat en la seva totalitat i s'adequarà la metodologia a aquest nou context.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- American Psychological Association Staff (2010). *Publication Manual of the American Psychological Association*. Recuperat de <https://apastyle.apa.org/manual/>
- Leon O. G., i Montero, (2015). *Métodos de investigación en Psicología y educación. Las tradiciones cuantitativa y cualitativa* (4 ed.). McGraw-Hill.
- Rigo, A.; Genescà, G (2000). *Tesis i treballs. Aspectes formals*. Eumo Editorial.
- Sánchez Asín, A.; Olmos, P.; Torrado, M.; García López, J. (2016). *Trabajos de fin de grado y de postgrado: Guía práctica para su elaboración*. Aljibe.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Treball de Fi de Grau

Tipologia: Treball de Fi de Grau (TFG)

Crèdits: 6,0

Semestre: 1r o 2n

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Núria Camps Casals

OBJECTIUS

El pla d'estudis del Grau en Psicologia de la Universitat de Vic incorpora un TFG de 6 crèdits ECTS.

El Treball de Final de Grau és el resultat de la formació adquirida en el decurs dels ensenyaments del Grau i ha de permetre a l'estudiant mostrar el nivell d'adquisició de les competències de la titulació i dels principis que fonamentaran la futura tasca professional.

En el cas que l'estudiant hagi optat per cursar una menció, no és obligatori que la temàtica del TFG estigui relacionada amb la menció escollida. La temàtica del TFG ha d'estar relacionada amb els continguts d'una o algunes assignatures del Grau.

A l'aula de la titulació i a l'aula moodel del TFG, l'estudiant hi trobarà els diversos documents amb les orientacions, normes i criteris d'avaluació relacionats amb el TFG.

RESULTATS D'APRENTATGE

Mostra les competències generals necessàries per l'exercici de la professió.

Sintetitza tots els coneixements, actituds i procediments apresos al llarg del Grau.

Analitza i reflexiona des d'un punt de vista investigador.

Es pregunta, entén i aplica amb criteris d'adequació a la singularitat de les situacions els coneixements, procediments i actituds que caracteritzen la investigació psicològica.

Adquireix coneixements avançats demostrant una comprensió dels aspectes teòrics i pràctics i de la metodologia de treball en el camp de la psicologia.

Identifica les seves pròpies necessitats formatives a nivell laboral i professional, i organitza es seu propi aprenentatge amb un alt grau d'autonomia en tot tipus de contextos (estructurats o no).

Aplica procediments propis de la investigació científica en el desenvolupament de l'activitat formativa i professional.

Defineix objectius d'aprenentatge propis i dissenya processos de desenvolupament coherents i realistes amb els mateixos objectius i el temps de què es disposa.

Elabora informes i documents escrits (principalment de caràter tècnic) amb correcció ortogràfica i gramatical en català, espanyol o anglès.

Utilitza el llenguatge audiovisual i els seus diferents recursos, per expressar i presentar continguts vinculats al coneixement específic de l'àmbit.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per conèixer noves cultures i costums.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

Bàsiques

- Demostrar posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, que se sol trobar en un nivell que, si bé se sustenta en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del camp d'estudi propi.
- Ser capaç de transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat.

Transversals

- Emprar diferents formes de comunicació, tant orals com escrites o audiovisuals, en la llengua pròpia i en llengües estrangeres, amb un alt grau de correcció en l'ús, la forma i el contingut.
- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i conèixer en un context respectuós amb la diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals, de gènere i econòmiques diverses.
- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

El TFG s'haurà de desenvolupar durant el quart curs del Grau però s'aconsella a l'estudiant de començar-hi a treballar des del moment que tingui aprovada la proposta i un/a professor/a tutor/a assignat.

El tutor/a serà el responsable d'orientar l'estudiant, fer el seguiment del treball i concretar-li les normes i pautes de presentació.

La realització del TFG comportarà la presentació d'un informe escrit d'una extensió aproximada de 40-50 pàgines seguint els criteris d'estructura i redacció que es donaran a l'inici del curs a través dels tutors/es i les Normes de presentació de treballs acadèmics de la Facultat.

El treball escrit ha de ser original i inèdit. L'estudiant haurà de signar un document de codi ètic per a la realització del TFG que inclourà el respecte a les persones i el compromís de no plagiar, ni parcial ni totalment, el contingut del treball. En els casos que el treball sigui realitzat per dues persones es fixarà una extensió més àmplia de l'informe escrit.

El treball escrit haurà de tenir tres apartats clarament diferenciats: una fonamentació (part teòrica) sobre el tema escollit per l'estudiant que desenvolupi els principals conceptes i els relacioni amb aportacions dels diversos autors/es; un apartat d'aplicació (part pràctica) en el qual es desenvolupi la recerca realitzada i unes conclusions finals on es presentin les aportacions pròpies de l'estudiant relacionades amb el tema estudiat i la seva futura professió.

En l'informe escrit també haurà d'haver-hi la presentació i justificació del treball, la bibliografia i aquells apartats que es fixin en les orientacions que es donaran a l'inici del curs.

AVALUACIÓ

El TFG té convocatòria única com la resta d'assignatures del Grau.
L'avaluació del TFG serà individual i estarà basada en tres elements:

1. El procés d'elaboració del TFG
2. L'informe escrit que caldrà presentar en el termini establert
3. La defensa pública i obligatòria del TFG, de forma oral, davant un tribunal

El procés d'elaboració serà avaluat pel tutor/a del TFG. L'informe escrit del TFG i la defensa pública seran avaluats per un tribunal format per dos membres.

Les rúbriques d'avaluació i les ponderacions de cada apartat estan disponibles a l'aula de titulació i també a l'aula moodle del TFG.

*En cas d'una situació d'emergència sanitària que impliqui nou confinament, no hi ha d'haver cap impediment per elaborar i defensar el treball final, atès que, en aquest cas, s'elaboraria íntegrament en un context de virtualitat i es desenvoluparia d'acord amb els criteris establerts pel centre per donar resposta a aquesta situació.

METODOLOGIA

Tutorització del treball

Durant la realització del Treball de Final de Grau l'estudiant disposarà del suport i orientació d'un professor/a tutor/a designat des de la facultat.

El professor/a tutor/a i l'estudiant establiran un pla de treball que contempli la realització de diverses tutories per tal de fer el seguiment del procés de realització del treball segons la proposta presentada i aprovada, orientar la redacció de la memòria i preparar la defensa pública. L'estudiant té el deure de presentar a cada tutoria les tasques acordades en l'entrevista anterior. La responsabilitat d'aprofitar les tutories és de l'estudiant. Cal recordar que aquest element forma part de l'avaluació del procés del TFG.

Termini i lloc de presentació

El lliurament es realitzarà segons la documentació que consta a l'aula virtual del grau.

Qualsevol modificació i correcció del TFG s'ha de fer necessàriament dins el procés d'elaboració. Un cop lliurada la memòria, no s'hi podran incorporar modificacions o ampliacions. La no presentació de la memòria del TFG dins el termini fixat comporta la pèrdua del dret a la defensa pública del treball i, per tant, la qualificació de "No presentat".

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Varis. Enllaç a la biblioteca. (2019). *Com elaborar un treball acadèmic*. Recuperat de <https://www.uvic.cat/biblioteca/serveis/com-elaborar-un-treball-academic>

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

ASSIGNATURES OPTATIVES

Dificultats d'Aprenentatge en el Context Escolar

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Marc O'neill Compte Milagros Ascensión Naranjo Llanos

OBJECTIUS

Aquesta assignatura, vinculada a l'itinerari en Psicologia de l'Educació, pretén que els/les estudiants adquireixin nocions bàsiques sobre les principals dificultats d'aprenentatge que poden presentar els/les alumnes amb l'objectiu de facilitar-ne la seva correcta identificació. I, alhora, cerca també que els estudiants coneguin estratègies i línies d'actuació, tant a nivell individual com a nivell d'aula i de centre, que els permetin dissenyar mesures, suports, pràctiques i metodologies que, des del marc d'una escola inclusiva, permetin elaborar una adequada resposta educativa en contextos de diversitat que ajudin a prevenir-ne l'aparició i/o que en minimitzin al màxim les seves conseqüències.

Objectius:

- Delimitar conceptualment les dificultats en l'aprenentatge. Analitzar els paradigmes conceptuals en els que es recolzen.
- Construir coneixements i estratègies que permetin identificar, delimitar i analitzar les dificultats en l'aprenentatge.
- Construir coneixements i estratègies que permetin planificar, desenvolupar i valorar la resposta educativa adequada en la prevenció i la intervenció de les diferents dificultats en l'aprenentatge.
- Construir coneixements i estratègies que permetin dissenyar respostes psicoeducatives a nivell d'aula i de centre que potenciïn la prevenció i la intervenció en les dificultats en l'aprenentatge.
- Aprendre i practicar una metodologia de treball i d'estudi pròpia de l'aprenentatge significatiu, progressivament autoregulat i autònom.
- Desenvolupar les competències necessàries per utilitzar una metodologia d'anàlisi de casos i de resolució de problemes característics dels contextos de pràctica educativa escolar.
- Desenvolupar les competències necessàries per portar a terme un treball en equip cooperatiu.
- Mostrar actituds favorables a la regulació i control autònom de l'aprenentatge i a la cooperació responsable entre companys i tendir a promoure de manera sistemàtica la millora de l'aprenentatge personal i en equip.

RESULTATS D'APRENTATGE

Mostra capacitat d'organització i planificació de la informació, així com d'anàlisi, interpretació, síntesi i comunicació de la mateixa.

Coneix amb correcció les possibles dificultats que es poden produir en els processos d'ensenyament i aprenentatge i és capaç d'avaluar-los i oferir una resposta psicoeducativa pertinent.

Dissenya intervencions que atenen a necessitats de l'àmbit de forma multidisciplinar (CT4)

Mostra una actitud de motivació i compromís per a la millora personal i professional (CT7)

Adquireix coneixements avançats demostrant una comprensió dels aspectes teòrics i pràctics i de la metodologia de treball en el camp específic de les dificultats d'aprenentatge en el context escolar

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).

- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

Transversals

- Esdevenir l'actor principal del propi procés formatiu amb l'objectiu d'aconseguir una millora personal i professional i d'adquirir una formació integral que permeti aprendre i conèixer en un context respectuós amb la diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals, de gènere i econòmiques diverses.

CONTINGUTS

Bloc 1. Marc conceptual i aspectes generals.

- Tema 1. Dificultats d'aprenentatge: Marc conceptual i aspectes generals.
- Tema 2. La resposta educativa i psicoeducativa a les dificultats d'aprenentatge dins el marc de l'escola inclusiva.
- Tema 3. Les dificultats d'aprenentatge en les diferents etapes educatives.

Bloc 2. Les dificultats en l'ensenyament i l'aprenentatge de les àrees curriculars específiques: Identificació i resposta.

- Tema 4. Dificultats en l'ensenyament i aprenentatge de les matemàtiques.
- Tema 5. Dificultats en l'ensenyament i aprenentatge de les llengües.
- Tema 6. Dificultats en l'ensenyament i aprenentatge de les ciències naturals.
- Tema 7. Dificultats en l'ensenyament i aprenentatge de les ciències socials.

AVALUACIÓ

D'acord amb els objectius, els continguts i el funcionament proposat, l'assignatura exigirà la implicació personal i permanent de l'estudiant i de l'equip d'estudiants en les activitats programades i en el control i regulació de l'aprenentatge individual i d'equip. Des de la perspectiva de l'avaluació, serà necessari realitzar el seguiment de la implicació responsable dels alumnes en la proposta de treball i, en conseqüència, la seva assistència regular.

Avaluació de procés

Activitats individuals

Activitats en equip

Assistència i participació a classe

Avaluació de resultats

Prova o proves escrites al final de l'assignatura

El pes de cada una de les activitats d'avaluació és el següent:

Seguiment de les activitats en equip: 30%

Treball grupal (elaboració i resolució d'un cas): 20%

Prova o proves escrites: 50%

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament la prova escrita i el treball en equip. Només es podrà superar en la recuperació un 50% de la nota, corresponent a la prova escrita, i en cap cas aquesta recuperació contempla els treballs grupals. Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

La qualificació obtinguda en la recuperació no podrà superar l'Aprovat.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament, les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es pugui fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Aguilera, A. (2003). *Introducción a las dificultades de aprendizaje*. McGraw-Hill.
- Badia, A. (coord.) (2012). *Dificultats d'aprenentatge dels continguts curriculars*. EDIUOC.
- González Valenzuela, M.J. (coord.) (2012). *Prevención de las dificultades de aprendizaje*. Pirámide.
- Huguet, T. (2006). *Aprender juntos a l'aula una proposta inclusiva*. Graó.
- Pujolàs, P. (2008). *Nueve ideas clave. El aprendizaje cooperativo*. Graó.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Intervenció en els Trastorns del Desenvolupament

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Tomàs Sadurní Aldabas

OBJECTIUS

- Aprofundir en el coneixement de les característiques evolutives i educatives dels alumnes amb trastorns en el desenvolupament i amb discapacitats adquirides, dins un context educatiu inclusiu.
- Assolir un domini bàsic d'aquesta temàtica, per tal de poder observar, analitzar i prendre decisions, amb l'objectiu de donar una bona resposta educativa a aquest alumnat, des d'un enfocament inclusiu.
- Identificar i conèixer les diferents psicopatologies associades a les persones amb discapacitat amb l'objectiu de millorar la resposta educativa.
- Conèixer les necessitats de les famílies i dels infants amb discapacitat i/o trastorns en el desenvolupament per saber intervenir i afavorir el seu desenvolupament i el benestar psicològic i físic amb l'objectiu de millorar la seva qualitat de vida.

RESULTATS D'APRENENTATGE

- Analitzar els diferents contextos escolars des d'una perspectiva inclusiva.
- Dissenyar intervencions psicopedagògiques dins de l'aula que permetin atendre a les barreres d'aprenentatge en les que es troben els alumnes.
- Identificar els processos d'aprenentatge bàsics així com les principals necessitats que poden derivar-se dels diferents trastorns i de les dificultats d'aprenentatge.
- Mostrar capacitat per intervenir de manera coordinada amb equips multiprofessionals interns i externs al centre educatiu.
- Mostrar habilitats per a la reflexió crítica en els processos vinculats a l'exercici de la professió.
- Realitzar pràctica en grup per tal de conèixer aspectes personal de com es pot intervenir.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupala.

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

CONTINGUTS

---

1. Concepte i aspectes generals de la intervenció psicopedagògica en els trastorns del desenvolupament:

- 1.1 Definició i classificació
- 1.2 Factors de risc i factors protectors
- 1.3 Senyals d'alerta en la primera infància.
- 1.4 CDIAP, servei d'atenció primerenca per a persones amb qualsevol tipus de discapacitat o risc de patir-la.
- 1.5 El paper dels contextos i la qualitat de vida: La família, l'escola i la comunitat.

2. Discapacitat Intel·lectual

- 2.1 Nou paradigma (AADID)
- 2.2 Anàlisi dels components del nou paradigma

- QI
- Conducta adaptativa, instruments per avaluar-la
- Salut (diagnòstic dual) instruments per avaluació
- Participació
- Context

- 2.3 Suports (EIS, eina per conèixer i avaluar l'intensitat de suports)
- 2.4 Resultats personals/qualitat de vida
- 2.5 Síndromes més comuns

3. La discapacitat visual

- 3.1. Definició i classificació dels dèficits visuals en funció de la seva etiologia.
- 3.2. La intervenció psicopedagògica a l'escola: elements per preparar l'entrada.
- 3.3. Intervencions educatives específiques i inespecífiques per aquest dèficit.
- 3.4. El suport psicotècnic i pedagògic:
  - 3.4.1. L'Educació en la mobilitat i el domini en l'espai
  - 3.4.2. L'aprenentatge del sistema en Braille
  - 3.4.3. L'estimulació multisensorial
  - 3.4.4 El suport tiflotecnològic i el domini dels suports òptics.

4. La discapacitat auditiva

- 4.1. Definició, tipus de sordesa i la seva classificació
- 4.2. Repercussió de la sordesa en el desenvolupament global de l'alumne sord
- 4.3. La intervenció a l'escola i estratègies educatives
- 4.4. Sistemes de comunicació i llenguatge en l'alumne sord

5. La discapacitat motriu

- 5.1. Definició, classificació.
- 5.2. La paràlisi cerebral: definició i classificació
- 5.3. Espina bífida: definició i classificació
- 5.4. La distròfia muscular: definició i classificació
- 5.5. Característiques bàsiques del desenvolupament dels infants amb discapacitat motriu
- 5.6. L'Educació dels alumnes amb discapacitat motriu, criteris i condicions per a la seva escolarització
- 5.7. Tècniques augmentatives i alternatives de comunicació

6. Els trastorns de conducta (Trastorns destructius, del control dels impulsos i de la conducta)

- 6.1. SCP, un enfocament per al tractament de condutes problemàtiques a l'escola i a la llar.

7. TDAH

7.1. Característiques del nes amb TDAH

7.2. Detecció precoç del TDAH, senyals d'alerta a les diferents edats

7.3. Avaluació i diagnòstic

7.4. Intervenció a l'escola. Col.laboració família-escola.

8. TEA

8.1. Criteris diagnòstics.

8.2. Detecció precoç.

8.3. Necessitats educatives associades als TEA.

8.4. Pautes d'intervenció.

AVALUACIÓ

L'avaluació és formativa i continuada i tindrà els següents apartats:

1 prova escrita amb un pes del 50% de la nota. Consisteix en un qüestionari de preguntes sobre els continguts dels temes i de les lectures obligatòries (articles i/o capítols de llibre) treballats i/o comentats a classe (per aprovar s'ha d'obtenir un 6 sobre 10). Per poder presentar-se a aquesta prova, cal haver assistit regularment a classe, participat activament en la dinàmica d'aquestes i haver lliurat totes les activitats d'aprenentatge proposades.

2 treballs pràctics, amb un pes del 50% (25% cadascun), 1 treball individual i 1 treball a realitzar en grup. El treball en grup s'exposarà a la classe i es valora el treball i l'exposició oral.

Per aprovar l'assignatura convé haver aprovat cadascuna de les parts; controls escrits i el treball pràctic.

La qualificació final s'obté a través de la mitjana entre la prova i els treballs pràctics.

No es planteja cap activitat susceptible de millorar la nota.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

BIBLIOGRAFIA Bàsica

- ARMSTRONG, T. (2012). *El poder de la Neurodiversidad*. Paidós.
- CALDERÓN, C. (2003). *Trastorno por déficit de atención con hiperactividad. Programa de Tratamiento Cognitivo Conductual*. Tesi Doctoral.
- MUÑOZ GARCIA, A. (2010). *Psicología del desarrollo en la etapa de educación infantil*. Pirámide.
- NICASIO, J. (1999). *Intervención psicopedagógica en los trastornos del desarrollo*. Pirámide.
- PONCE, A. y GALLARDO, M. (2005). *¿Qué le pasa a este niño?. Una guía para conocer a los niños con discapacidad*. Serres.

Orientació Psicoeducativa

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Javier Tarragó Prades

OBJECTIUS

- Construir una visió de l'Orientació Psicoeducativa que contribueixi a fonamentar unes pràctiques professionals.
- Assolir el coneixement d'un marc conceptual de referència integrador capaç d'oferir una aproximació a l'anàlisi dels processos d'orientació psicoeducativa i dels principis que la regeixen.
- Construir un coneixement aprofundit d'alguns programes i estratègies d'orientació psicoeducativa en diferents contextos i amb diferents focus d'intervenció.
- Utilitzar el coneixement psicoeducatiu per analitzar i comprendre processos d'orientació psicoeducativa.
- Construir i utilitzar procediments i estratègies de treball per abordar amb garanties d'èxit la recerca d'informacions rellevants per a l'anàlisi dels processos d'orientació psicoeducativa, així com per valorar críticament aquestes informacions i obtenir les conclusions oportunes.
- Construir i practicar estratègies de treball grupal, així com actituds de col·laboració, respecte, rigor intel·lectual i discreció, que són necessàries per a l'anàlisi de les pràctiques de l'orientació psicoeducativa.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Organitza, planifica la informació, així com també realitza correctament la seva anàlisi, interpretació, síntesi i comunicació de la mateixa.
- Coneix els diferents models d'orientació psicoeducativa i és capaç d'aplicar diferents programes i estratègies d'orientació acadèmica i educativa atenent als diferents contextos i necessitats.
- Dissenya intervencions que atenen necessitats de l'àmbit de forma multidisciplinària.
- Mostra una actitud de motivació i compromís per a la millora personal i professional.
- Planteja intervencions en coherència als valors democràtics i de sostenibilitat mostrant respecte als drets fonamentals de les persones.
- Adquireix coneixements avançats demostrant una comprensió dels aspectes teòrics i pràctics i de la metodologia de treball en el camp de la psicologia.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

Transversals

- Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal, a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge i servei i en la inclusió social.

CONTINGUTS

Bloc I. Models d'orientació psicoeducativa i intervenció psicopedagògica. L'orientació psicoeducativa en diferents contextos.

Bloc II. L'orientació personal i social. Concepte, programes i estratègies per a l'orientació personal i social.

Bloc III. L'orientació acadèmica. Concepte, programes i estratègies per a l'orientació acadèmica.

Bloc IV. L'orientació professional. Concepte, programes i estratègies per a l'orientació vocacional i professional.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà continuada, i integra els aspectes teòrics i pràctics de l'assignatura. Els procediments previstos per dur a terme aquesta avaluació són els següents:

1. Productes grupals elaborats en cada bloc temàtic com a resultat de les activitats plantejades i desenvolupades.
2. Productes individuals sobre els continguts de cada bloc temàtic. Assistència i participació en les sessions presencials de treball.
3. Prova individual final.

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament la prova escrita i els treballs. Només es podrà superar en la recuperació un 50% de la nota, corresponent a la prova escrita, i en cap cas aquesta recuperació contempla els treballs grupals. Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

Les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran durant el curs 21/22. Si l'avaluació està prevista presencial i per raons de noves restriccions no es pot fer en aquesta modalitat, l'avaluació es traslladarà a la virtualitat.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Blasco Julià, J., Martínez, M., Arnau, L. (2015). *Com és l'orientació educativa a Catalunya?: Síntesi de la recerca després de l'ESO 'què puc fer'?*. Recuperat de https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/1/x/i/i/4/u/6/9/u/orientaciofp_doctreball_170216.pdf
- Monereo, C., Mauri, T., Badia, A. (2014). *La pràctica psicopedagògica en educació formal*. UOC.
- Negro, A. (2006). *La orientación en los centros educativos: Organización y funcionamiento desde la práctica*. Graó.
- Solé, I. (1998). *Orientación educativa e intervención psicopedagógica*. Horsori.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Processos d'Assessorament per a una Escola Inclusiva

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Marc O'Neill Compte

OBJECTIUS

L'assignatura té com a objectiu introduir l'estudiant en l'àmbit de l'assessorament psicopedagògic entès com a recurs per a la innovació i la millora de les pràctiques educatives escolars. L'eix sobre el que pivota aquesta innovació i millora és la inclusió, un principi general que ha de permetre que tot l'alumnat trobi en el seu centre, una resposta ajustada a la seva manera particular d'aprendre. Des d'aquesta perspectiva s'entén que l'objecte de la intervenció de l'assessor és el centre educatiu i la totalitat del seu alumnat. L'assignatura ofereix doncs, un conjunt d'elements conceptuals, actitudinals i procedimentals, útils per a construir un model d'assessorament orientat a promoure centres, aules i comunitats educatives (alumnes, mestres i famílies) en definitiva, més inclusives.

Objectius

- Adquirir els coneixements necessaris per a poder entendre quins són els continguts, les funcions, les tasques i els recursos de l'assessorament psicopedagògic en el marc dels plantejaments de l'escola inclusiva.
- Conèixer i posar en pràctica algunes estratègies, recursos i instruments que siguin útils per posar en marxa un procés d'assessorament que pugui contribuir a la innovació i la millora de les pràctiques educatives escolars, d'acord als plantejaments de l'escola inclusiva.
- Vincular l'avaluació psicopedagògica a l'avaluació dels aprenentatges escolars i al procés d'ensenyament i aprenentatge en general.
- Posar en pràctica i millorar les competències de treball en equip així com les actituds de rigor intel·lectual, respecte mutu, confidencialitat i discreció necessàries per a l'assessorament psicopedagògic.
- Posar en pràctica i millorar les estratègies per cercar i elaborar informació i per saber-la comunicar en diferents formats i amb suports diversos.

RESULTATS D'APRENENTATGE

- Coneix els principis bàsics de l'educació inclusiva i és capaç de dissenyar, desenvolupar i avaluar processos d'assessorament a centres educatius acords amb aquests principis.
- Coneix les possibles dificultats que es poden produir en el procés d'ensenyament i aprenentatge i és capaç d'avaluar-les i d'oferir una resposta psicoeducativa pertinent.
- Mostra capacitat d'organització i planificació de la informació, així com d'anàlisi, interpretació síntesi i comunicació de la mateixa.
- Mostra capacitat per a la relació interpersonal i el treball en equip.
- Mostra una actitud de motivació i compromís per a la millora personal i professional.
- Planteja intervencions en coherència als valors democràtics i de sostenibilitat mostrant respecte als drets fonamentals de les persones.
- Adquireix coneixements avançats demostrant comprensió dels aspectes teòrics i pràctics i de la metodologia de treball en l'àmbit de la Psicologia de l'educació.
- Organitza, planifica la informació i també realitza correctament la seva anàlisi, interpretació, síntesi i comunicació de la mateixa

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.

- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

CONTINGUTS

Els continguts s'organitzen entorn a quatre blocs temàtics:

Bloc I. Enfocaments i models per a la intervenció psicoeducativa. Un model educacional constructiu d'intervenció psicoeducativa. El rol de l'assessor i el procés d'assessorament. Algunes qüestions ètiques en el procés d'assessorament.

Bloc II. La intervenció dirigida a la institució i a la millora dels processos educatius. Escoles de qualitat, escoles inclusives i diversitat: característiques dels centres inclusius. Assessorament i processos de canvi per a la consecució de centres inclusius.

Bloc III. La intervenció dirigida a l'aula i a la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge. Característiques de les aules inclusives. Assessorament i processos de canvi per a la consecució d'aules inclusives.

Bloc IV. Avaluació psicopedagògica, assessorament i elaboració d'adaptacions curriculars. L'avaluació psicopedagògica i la seva relació amb l'avaluació dels aprenentatges escolars i amb els processos d'ensenyament i aprenentatge en general. L'elaboració de plans personalitzats.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Aquesta és la modalitat d'avaluació per defecte. Per dur a terme aquesta avaluació s'empraran les tasques i procediments següents:

- **Resolució de tasques de diferent tipus** (esquemes o resums de textos, respostes a diferents preguntes, comentaris de textos, visionat de pel·lícules, participació i direcció de discussions sobre els continguts a classe, anàlisi de casos...). Seran anunciades i programades oportunament per la professora de l'assignatura. Tindran caràcter individual i/o grupal. Permetran assolir un màxim de 2 punts en la puntuació global de l'assignatura.
- **La realització d'un treball de síntesi sobre els continguts treballats a l'assignatura.** Caldrà elaborar un text expositiu que integri i organitzi de manera sintètica, els diferents continguts treballats a l'assignatura. El treball tindrà caràcter individual. Les orientacions concretes per al seu desenvolupament es presentaran oportunament per la professora de l'assignatura. El treball de síntesi permetrà obtenir un màxim de 5 punts en la puntuació global de l'assignatura.
- **La realització d'un informe sobre un llibre de lectura.** Es proposa la lectura d'un llibre com a lectura obligatòria a banda dels documents que es puguin proposar per a treballar els diferents blocs de continguts. Les orientacions per a la seva elaboració seran presentats en el seu moment per la professora de l'assignatura. L'informe escrit tindrà caràcter individual i permetrà assolir un màxim de 3 punts en el conjunt de l'assignatura.

L'avaluació continuada requereix de l'estudiant que assisteixi de manera continuada a les sessions teòriques i pràctiques, s'impliqui en el seu desenvolupament i realitzi i lliuri d'acord amb les dates i condicions indicades per la professora, la totalitat de tasques i treballs sol·licitats. *El termini de lliurament/execució de totes les activitats d'avaluació és improrrogable*. Si no s'acompleix aquest requisit la qualificació de l'assignatura serà de **SUSPENS**.

Acomplert aquest requisit, la puntuació global de l'assignatura s'establirà entre 0 i 10 punts i serà el resultat de fer la mitja de la nota obtinguda en els diferents treballs pràctics o dirigits (), la nota obtinguda en la síntesi individual i la nota obtinguda en l'informe de lectura. Per poder procedir a aquesta suma, caldrà obtenir un mínim d'1 punt en el conjunt de treballs fets pràctics (aprovat) i haver aprovat la síntesi individual i l'informe de lectura (amb 2,5 i 1,5 punts respectivament).

La **nota mínima** per aprovar l'assignatura, un cop superats els criteris anteriors, és de **5 punts**.

Únicament es poden recuperar el treball de síntesi i l'informe de lectura. Els treballs pràctics no es poden recuperar. Les notes no es guarden per a properes convocatòries.

En cas de nova emergència sanitària que impedeixi confinament, les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Booth, T. i Ainscow, M. (2002). *Index for Inclusion. Developing learning and participation in schools*. Recuperat de http://www.eenet.org.uk/index_inclusion/Index%20Castilian.pdf
- Huguet, T. (2006). *Aprendre junts a l'aula. Una proposta inclusiva*. Graó.
- Lago, J. R. i Onrubia (2011). *Orientación educativa. Procesos de innovación y mejora de la enseñanza: Un modelo del asesoramiento para la mejora de las prácticas educativas*. Graó.
- Onrubia, J. (2007). *Manual de asesoramiento psicopedagógico: El asesoramiento a la planificación y revisión de secuencias didácticas*. Graó.
- Onrubia, J. (2008). *La educación inclusiva. De la exclusión a la plena participación de todo el alumnado: Transformar para*

adaptar, adaptar para incluir: Una mirada psicoeducativa a la educación inclusiva. ICE/ Horsori.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Iván Sánchez Martínez

OBJECTIUS

El progressiu envelliment de la societat actual remarca la importància i la necessitat de formar a professionals de la psicologia en l'àmbit de la vellesa. Arran del II Pla Internacional sobre l'Envelliment aprovat per les Nacions Unides s'ha definit que tots els països membres promoguin una formació especialitzada per als psicòlegs en l'àmbit de la vellesa, l'envelliment i les persones grans.

L'assignatura té com a objectiu general formar en psicologia de l'envelliment i la gent gran. Comprendre què representa envellir, quins processos són els esperables, quins canvis cognitius, afectius i socials ocorren. Tanmateix, pretén emfatitzar que l'etapa d'envelliment es caracteritza per guanys i pèrdues, deixant de banda la visió esbiaixada d'una etapa exclusivament de pèrdues i declius. En aquest sentit, es treballarà per oferir una visió positiva de l'envelliment, emfatitzant la importància de l'envelliment actiu.

Al llarg de l'assignatura, es treballarà per a obtenir les competències necessàries en l'avaluació i intervenció psicològica en les persones grans. Concretament, en persones grans sanes (envelliment normal), en persones grans amb deteriorament cognitiu amb trastorns psicoafectius i conductuals (envelliment patològic).

Finalment, s'atorgarà una visió de la figura del/ la professional de la psicogerontologia en l'àmbit institucional, així com en altres àmbits de recursos socio-sanitaris.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Identifica i descriu adequadament les principals característiques del desenvolupament cognitiu, personal i social a l'etapa de la vellesa
- Descriu i diferencia adequadament entre l'envelliment normal i el patològic.
- Identifica necessitats de les persones que es troben a la vellesa
- Descriu i analitza correctament els diferents programes i serveis d'atenció a la gent gran.
- Avaluat i intervé en els canvis cognitius, afectius i socials propis de l'envelliment.
- Descriu el rol de psicogerontòleg i les seves competències.
- Utilitza adequadament diferents tècniques d'intervenció per resoldre problemes en àmbits familiars i institucionals
- Es relaciona amb els diversos professionals presents a les intervencions.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de

formadors, etc.

- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

Transversals

- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

CONTINGUTS

---

1. Envel·liment: definició, característiques i demografia
2. Bases conceptuals de l'envel·liment
3. Canvis cognitius en el procés d'envel·lir
4. Canvis psicoafectius en el procés d'envel·lir
5. Canvis psicosocials en el procés d'envel·lir
6. Procés de dol i pèrdues
7. Envel·liment Actiu "El bon envellir" i el bon tracte
8. El rol del professional de la psicogerontologia en les intervencions no farmacològiques

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats de treball personal i grupal (el lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable).

La puntuació global de l'assignatura serà el resultat de la suma obtinguda de les diferents tasques individuals, grupals i assistència.

Treball grupal (50%) --> Relat de Vida (no recuperable)

1. Realitzar un relat de vida i relacionar-lo amb la Teoria Psicosocial d'Erickson. En la situació actual de COVID-19 i les restriccions de distància social, aquest treball es pot veure's substituït per l'anàlisi d'articles en profunditat de temàtiques relacionades amb la psicogerontologia.

Treball grupal (35%) (temàtica lliure) + exposició (15%) --> Psicogerontologia aplicada (no recuperable) (a escollir entre)

1. Disseny d'un taller psicoeducatiu destinat a cuidadors informals.
2. Disseny d'un taller psicoeducatiu destinat a cuidadors formals.
3. Disseny d'una intervenció no farmacològica destinada a persones amb demència.

L'assistència serà obligatòria en les exposicions grupals que es realitzin dels treballs realitzats a classe i, conferències de professionals externs (si s'escau). S'obrirà un fòrum virtual de l'assignatura, per a compartir notícies i generar debats relacionats amb la vellesa i el procés d'envel·liment.

En aquesta assignatura, no es contempla la opció de pujar nota durant el període de recuperació.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Pinazo, S., Sánchez, M. (Eds.). (2005). *Gerontología: Actualización, innovación y propuestas*. Pearson Prentice Hall.
- Ballesteros, R. F. (2009) (2009). *Psicología de la Vejez. Una psicogerontología aplicada*. Pirámide.
- Deví, J. (2015). *Manual de intervención clínica en psicogerontología*. Herder.
- Triadó, C., Celdrán, M., Villar, F. (coords.), (2019). *Desarrollo Adulto y envejecimiento* (2 ed.). Alianza.
- Triadó, C., Villar, F. (2006). *Psicología de la Vejez*. Alianza.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicologia de l'Activitat Física i de l'Esport

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Manuel Carballo Calvo

OBJECTIUS

- Conèixer i comprendre els factors psicològics que influeixen en l'entrenament i en el rendiment esportius.
- Proporcionar recursos per desenvolupar i perfeccionar habilitats psicològiques destinades a millorar el rendiment en l'entrenament i en la competició.
- Aprendre a utilitzar aquests recursos en la planificació i avaluació de l'entrenament i la competició.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Descriu, analitza i interpreta els canvis globals i els aspectes fonamentals dels processos psicosocials i de les interaccions en diferents contextos organitzacionals, de grups, jurídics, i/o de l'esport i l'activitat física.
- Planifica de forma ajustada i gestiona la informació per resoldre problemes i identificar necessitats personals, grupals i organitzacionals relacionades amb el desenvolupament psicosociològic i les dinàmiques grupals, en els diferents contextos d'intervenció
- Planifica, elabora i avalua plans i estratègies d'intervenció psicosocial en diferents contextos.
- Comunica i proporciona informació i retroalimentació precisa i adequada.
- Treballa en equip, amb equips interdisciplinaris, i individualment. Resol problemes i situacions pròpies de l'acompliment professional amb actituds emprenedores i innovadores

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència en el raonament crític i autocrític.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

- Introducció: aspectes diferencials de l'entrenament i el rendiment esportius.
- Necessitats psicològiques de l'entrenament esportiu.
- Aspectes psicològics que influeixen en el rendiment esportiu.
- Adherència a l'entrenament esportiu.

- Processos d'ensenyament-aprenentatge de habilitats psicològiques en l'esport.
- Aspectes psicològics presents en la planificació de l'entrenament.
- Aspectes psicològics presents en la planificació de la competició.

AVALUACIÓ

Avaluació de procés:

- Tutoria individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup pel seguiment del pla de treball.

Avaluació de resultats:

- Realització d'activitats de classe 30% (no recuperable)
- Exàmens escrits: 30% (no es fa mitjana, només un és recuperable)
- Presentació oral del treball en grup relacionat amb el programa de l'assignatura: Aquest treball consistirà en l'aplicació dels conceptes teòrics exposats a classe. Primer lliurament Marc teòric 10%. Fase final del treball 20% 10% presentació final
- PER A APROVAR: S'HAN D'APROVAR ELS DOS EXÀMENS I ELS TREBALLS FET A CLASSE

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Becker Jr., B., Samulski, D., Teloöken, E. (2011). *Manual de Psicología del Deporte y el ejercicio*. FEEVALE Centro Universitario.
- Buceta, J.M. (2015). *Mi hijo es el mejor y además es mi hijo: Manual de cabecera para padres de deportistas jóvenes*. Dykinson.
- Herrera, M. (2012). *El proceso de inserción del psicólogo en una organización deportiva: Un estudio de caso*. Editorial académica española.
- Vives, D., Romero, R., Rincón, E., Herrera, M. (2016). *Psicología para entrenadores: Factores mentales clave para el rendimiento*. Punto Rojo.
- Weinberg, R., Gould, D. (2010). *Fundamentos de psicología del deporte y del ejercicio físico* (4 ed.). Médica Panamericana S.A.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Yirsa Tibusay Jiménez Pérez

OBJECTIUS

- Aprendre, analitzar i interpretar informació sobre la comunicació humana, la comunicació persuasiva i els processos cognitius del processament de la informació.
- Aprendre els diferents paradigmes psicològics de la comunicació interpersonal, grupal i de masses.
- Analitzar la influència de la cultura dels mitjans de comunicació de masses en la societat i en el desenvolupament de la identitat personal i social.
- Desenvolupar un pla de comunicació (per a un projecte vinculat amb organitzacions, serveis psicològics, prevenció en salut mental i altres temes d'interès per a l'exercici de la professió).
- Desenvolupar un coneixement aplicat als llenguatges orals, textuals, visual i audiovisuals en la comunicació de masses.
- Aprendre a desenvolupar peces de comunicació publicitària, informació i divulgació per a diferents públics.
- Defensar un projecte de comunicació utilitzant habilitats de comunicació oral, textual, audiovisual, tècniques persuasives i domini del comportament no verbal.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Organitza i planifica la informació per crear un discurs atractiu i concret
- Aplica correctament els principis de la comunicació humana interpersonal i grupal
- Coneix els processos psicosocials i els efectes de la comunicació mediada
- Analitza de forma crítica el rol dels mitjans de comunicació, xarxes socials i de la publicitat, com a eines d'influència social pel canvi de conductes i actituds
- Utilitza correctament les eines i tecnologies de la informació i de la comunicació
- Comunica adequadament els resultats del diagnòstic i l'estratègia de comunicació de un producte, servei i/o organització
- Es relaciona amb habilitat amb les persones del seu entorn laboral i en el treball en grup

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.

Transversals

- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS

Continguts teòrics:

- Introducció a la comunicació
- Introducció a la psicologia de la comunicació
- Comunicació oral i comportament no verbal
- Habilitats de comunicació interpersonal i tècniques per parlar en públic
- Comunicació persuasiva i creativitat
- Comunicació oral i textual en mitjans de comunicació
- Comunicació visual: el poder de les imatges
- Estereotips de gènere, prejudicis i discriminació en mitjans de comunicació
- La comunicació digital: xarxes socials, credibilitat i desinformació

Continguts pràctics:

- Introducció al Pla de Comunicació
- Anàlisi d'antecedents i entorn i DAFO
- Objectius de comunicació i segmentació d'audiències
- Missatges clau i missatges creatius per audiències diana
- Estratègies i accions de comunicació
- Anàlisi de mitjans de comunicació, xarxes socials
- Producció de peces audiovisuals i imatges per transmetre missatges i emocions
- Detectar estereotips de gènere en la publicitat, notícies, xarxes i altres productes audiovisuals
- Defensa de projectes de comunicació
- Anàlisi del comportament no verbal

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de les competències generals i específiques de l'assignatura, es tindran en compte els processos d'aprenentatge i els seus resultats. Per tant, les activitats que es duen a terme en el desenvolupament de l'assignatura de caràcter presencial, dirigit i autònom constitueixen, a l'unison, activitats d'aprenentatge i activitats d'avaluació. Això inclou, la participació activa en les tasques que es proposin a nivell individual i/o de grup, les respostes als qüestionaris i exercicis, així com la disposició, la pro activitat i les aportacions espontànies de l'alumnat.

La ponderació de criteris d'avaluació queda de la següent manera:

- **Avaluació continuada:** representa el 50% de la nota final:
  - Pràctiques individuals i/o grupals basades en el contingut teòric, exercicis i activitats de aprenentatge:
    - a) Informe CNV (15%, no recuperable)
    - b) Anàlisi d'imatges (15%, recuperable)
  - Activitat d'aprenentatge continuat durant el curs (20% individual, no recuperable)
- **Avaluació sumativa:** representa el 50% de la nota final:
  - Pla de comunicació (25%, recuperable)
  - Defensa pla de comunicació i peces publicitàries (25%, no recuperable)

El professorat definirà els continguts específics i metodologia pedagògica que valori més adequada en cada activitat, per a l'assoliment dels objectius d'aprenentatge.

En les activitats avaluable en grup, cal que tots els membres de el grup estiguin presents i participin de l'activitat, en la data i hora assignada per a aquesta avaluació. L'estudiant que no assisteixi o participi no obtindrà la nota corresponent. En cas de falta (justificada per raons de força major) l'estudiant haurà de presentar les certificacions oportunes i cada professor en el seu grup, decidirà les accions necessàries perquè l'alumne demostrï el coneixement adquirit sobre el tema.

Les activitats d'avaluació que requereixen el lliurament d'informes, materials o qualsevol altre forma d'evidència, s'enviaran per a la seva qualificació a través de l'aula virtual. La no entrega per aquest canal, es considera activitat no presentada i l'estudiant no obtindrà la qualificació corresponent.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Añanos, E. y Gamero, B (2008). *Psicología y Comunicación Publicitaria*. Servei de Publicacions Universitat Autònoma.
- Berjano, E. y Pinazo, S (2001). *Interacción social y comunicación*. Tirant Lo Blanch.
- Cuesta, U (2000). *Psicología Social de la Comunicación*. Cátedra.
- Moral, F. y Igartua, J (2005). *Psicología Social de la Comunicación: Aspectos teóricos y prácticos*. Edic. Aljibe.
- Pastor, Y (2006). *Psicología Social de la Comunicación: Aspectos Básicos y Aplicados*. Pirámide.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Assumpció Guillén Font

OBJECTIUS

La assignatura esta relacionada amb el mòdul Psicologia clínica i de la Salut, els objectius son:

Conèixer i aplicar el model biopsicosocial orientat a millorar la salut.

Aplicar les intervencions psicològiques en la prevenció i en la ajuda en el tractament de malalties mèdiques i addiccions.

Analitzar i entendre la qualitat de vida com un àmbit de intervenció en processos de gestió i millora de les intervencions terapèutiques.

Conèixer la avaluació i l'aplicació de les mesures de qualitat de vida en psicologia.

Comprendre las bases neurobiològiques dels diferents grups de psicofàrmacs i la seva aplicació clínica.

RESULTATS D'APRENTATGE

Analitza les relacions que existeixen entre els processos psicosocials, els determinants procedents de l'estil de vida i la salut i la malaltia.

Identifica els diferents grups de psicofàrmacs utilitzats en els tractaments farmacològics dels trastorns psicopatològics més importants.

Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual o col·laboratiu i avalua els resultats obtinguts.

Coneix els programes d'actuació professional psicològica als hospitals.

Mostra les competències generals necessàries per a l'exercici de la professió.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.

- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

- 1- Psicologia de la Salut. Bases conceptuals .Diferents teories dels models conceptuals contemporanis.
- 2- Model Biopsicosocial. Pràctica professional.
- 3- Programes de promoció de la salut i prevenció: Exercici físic, son, alimentació, estrès.
- 4- Estratègies de afrontament i adaptació a la malaltia. Resistències al tractament.
- 5- Problemes de salut aguts, crònics i terminals.
- 6- Qualitat de vida relacionada amb la salut. Autonomia i dependència.
- 7- Introducció històrica a la psicofarmacologia.
- 8- Bases neurobiologies de la psicofarmacologia. Farmacocinètica i farmacodinàmica
- 9- Fàrmacs psicòtrops i conducta.
- 10- Diferents grups de psicofàrmacs: Antidepressius , ansiolítics , antipsicòtics, eutimitzants , psicofarmacologia infantil. Orientació diagnòstica i tractament.
- 11- Valoració conductual, diagnòstic i tractament de les addiccions a l'alcohol, opiacis , estimulants, drogues de síntesi i cànnabis.

AVALUACIÓ

L'assignatura s'avaluarà a partir dels següents instruments

- * Seguiment d'activitats: 20%
- * Treball en equip: 30%
- * Examen: 50%

Per a l'avaluació continuada es tindran en compte les activitats pràctiques que

es desenvoluparan a les classes mitjançant cassos clínics, intervencions...i

l'avaluació dels resultats es tindran en compte tant el treball en equip com

l'examen.

La nota final de l'assignatura serà la mitjana dels tres instruments d'avaluació

esmentats, tenint en compte els percentatges dalt expressats.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Becoña,E. Cortes, M (2011). *Manual de adicciones para psicólogos especialistas en psicología clínica en formación* . Ed. Sociodrogalcohol.
- Isaac Amigo (2020). *Manual de psicología de la Salud* (4 ed.). Ed. Piramide.
- Ruiz Sanchez de Leon. Pedrero Perez (2014). *Neuropsicología de la adicción* . Ed. Panamericana.
- Soler Insa, P. A., Gascón Barrachina (2012). *Recomendaciones terapéuticas en los trastornos mentales: RTM-IV* (4 ed.). CYESAN.
- Stephen M. Stahl (2008). *Psicofarmacología Esencial de Stahl* (4 ed.). Aula Médica.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicologia dels Moviments Socials i el Comportament Col·lectiu

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Blanca Callen Moreu

OBJECTIUS

1. Comprendre el concepte de comportament col·lectiu: la seva definició, característiques i tipus, des dels diversos enfocaments teòrics de la matèria.
2. Reconèixer i analitzar exemples concrets de comportament col·lectiu.
3. Comprendre el concepte de moviment social: la seva definició, característiques i tipus a partir de les principals teories de les ciències socials i fer una reflexió crítica a partir d'aquests enfocaments.
4. Analitzar els desencadenants, facilitadores, processos implicats en l'emergència, creixement, manteniment o desaparició de comportaments col·lectius i els moviments socials.
5. Conèixer l'impacte de les institucions socials sobre la vida quotidiana de les persones i grups: la seva identitat, pensament i acció.

RESULTATS D'APRENTATGE

Describeix, analitza i interpreta diferents moviments socials i comportaments col·lectius

Planifica de forma ajustada i gestiona la informació per l'anàlisi, comprensió i intervenció social

Elabora i avalua plans d'intervenció psicosocial en diferents contextos

Comunica i proporciona informació i retroalimentació precisa i adequada

Coneix els diferents perfils que actuen en aquest àmbit i és capaç de treballar de manera interdisciplinària

Resol problemes i situacions pròpies, amb actituds emprenedores i innovadores

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.

Específiques

- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.

CONTINGUTS

Bloc 1:

1. Conceptes de comportament col·lectiu des de la psicologia social.
2. Enfocaments teòrics dels comportaments col·lectius (contagi, convergència, norma emergent, valor afegit i identitat social).
3. Els rumors i la comunicació col·lectiva.

Bloc 2:

1. Conceptes generals sobre els moviments socials.
2. Les diverses aproximacions teòriques dels moviments socials (perspectiva interaccionista, teoria dels recursos per a la mobilització, estructura d'oportunitats polítiques, influència minoritària i identitat social).
3. Emergència, característiques i funcionament dels moviments socials.

Bloc 3:

1. Definició i concepcions d'institució social.
2. La dinàmica instituït/instituent.
3. Crítiques a les institucions (Goffman i Foucault).
4. Aproximacions a la noció de control social i resistència social.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a partir de l'avaluació continuada d'activitats realitzades a classe (STD) i el desenvolupament i lliurament de treballs grupals per cadascú dels blocs de l'assignatura (3 en total), junt amb l'avaluació sumativa dels continguts de l'assignatura mitjançant la realització d'una prova final individual.

Aquest procés avaluatiu anirà acompanyat de tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura i tutories de grup orientatives.

L'avaluació de l'assignatura es concreta de la següent manera:

- Per poder optar a ser avaluats, s'hauràn de lliurar o haver participat en, al menys, el 50% de les activitats i exercicis realitzats a classe (STD).
- 55% de la nota final: **Avaluació continuada** dels continguts de l'assignatura a partir de la realització i lliurament de treballs grupals per cadascú dels blocs de l'assignatura (15% Treball 1; 20% Treball 2; 20% Treball 3). No recuperable.
- 40% de la nota final: **Avaluació sumativa** dels continguts de l'assignatura mitjançant la realització d'una prova final individual.
- 5% de la nota final: **Participació activa a classe i implicació** en els debats i dinàmiques del grup.
- Per superar l'assignatura és necessari aprovar cadascuna de les parts: l'avaluació continuada i la sumativa.
- Només l'avaluació sumativa és susceptible de ser recuperada.

El curs es compón de 15 setmanes, de les quals una es dedicarà al tancament de l'assignatura (mitjançant la devolució de notes) i una altra a la recuperació de la matèixa.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament, les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Berger, P. L. & Luckmann, T. (1988). *La societat com a realitat objectiva. A: La construcció social de la realitat*. Pp. 73-181 . Herder.
- Canto, J.M.; Mendiola, I.; Pujal, M.; Domènech, M. (2003). *Psicología de los grupos y movimientos sociales*. Planeta UOC.
- Reicher, S. (1990). *Conducta de masa como acción social. A: Turner, J. C. Redescubrir el grupo social*. Pp. 235-273 . Morata.
- Sabucedo, J. M.; Durán, M. i Alzate, M. (2010) (2010). *Identidad colectiva movilizada*. *Revista de Psicología Social*, 25 (2), 189-201 . Recuperat de <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1174/021347410791063822>
- Vázquez, F.; Muñoz, J.; Íñiguez, L.; Vivas, P.; Cabruja, T. (2012). *Psicología del comportamiento colectivo*. UOC.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Psicologia Hospitalària

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Dolores Riesco Miranda

OBJECTIUS

- L'assignatura esta relacionada amb el mòdul de la psicologia clínica i de la salut així com amb els mètodes d'investigació i d'intervenció professionals en psicologia.
- Aquesta assignatura té com a objectiu general facilitar el coneixement de les tasques de la psicologia clínica en l'entorn hospitalari tant a nivell d'hospitalització total i parcial com en consultes externes especialitzades. La psicologia intervé com un element més dins de l'abordatge multidisciplinari del malalt hospitalari.
- Conèixer la psicologia d'enllaç i les malalties sobre les quals s'intervé.
- Aprendre quins són els aspectes psicològics del risc d'emmalaltir.
- Saber quines són les funcions d'un psicòleg clínic a l'àmbit hospitalari.
- Conèixer les diferents tècniques d'intervenció psicològica i programes d'enllaç.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Avalua globalment l'impacte i la resposta psicològica dels pacients atesos.
- Coneix estratègies i tècniques d'avaluació i d'intervenció psicològica.
- Domina l'entrevista clínica i l'exploració psicopatològica.
- Reconeix els dispositius i recursos hospitalaris.
- Identifica elements rellevants per prendre decisions clíniques.
- Sap establir els objectius d'actuació en els diferents contextes.
- Mostra actituds de respecte vers la diversitat lingüística social i cultural.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el raonament crític i autocrític.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

CONTINGUTS

---

1. El medi hospitalari
2. El psicòleg clínic: el rol del psicòleg al medi hospitalari
3. Factors psicològics i risc d'emmalaltir
4. Respostes psicològiques associades a les malalties
5. Psicologia d'enllaç
6. Programes especials
7. Tècniques d'intervenció a l'àmbit hospitalari
8. Psicòleg i unitats d'hospitalització d'aguts
9. Hospitalització parcial
10. Situacions especials: urgències i emergències

AVALUACIÓ

- L' assignatura s'avaluarà a partir dels següents instruments:

- * Seguiment d'activitats: 25%
- * Treball en equip: 25%
- * Examen: 50%

Per a l'avaluació continuada es tindràn en compte les activitats pràctiques que es desenvoluparàn a les classes mitjançant cassos clínics, intervencions...i per l'avaluació dels resultats es tindràn en compte tant el treball en equip com l'examen.

Sols es podrà recuperar l'examen.

La nota final de l'assignatura serà la mitjana dels tres instruments d'avaluació esmentats, tenint en compte els percentatges dalt expressats.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament, les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Anseán Ramos, A. (2014). *Suicidios: Manual De Prevención, Intervención y Postvención de la Conducta Suicida: Fundación Salud Mental España para la prevención de los trastornos mentales y el suicidio* (2 ed.). Fundación Salud Mental España.
- García-Portilla, M.P., Bascarán, M.T., Sáiz, P.A., Parellada, M., Bousoño, M., y Bobes, J. (2014). *Banco de instrumentos básicos para la práctica de la psiquiatría clínica* (7 ed.). CYESAN.
- Levenson, J.L (2017). *Tratado de Medicina Psicosomática Vol 1 y 2* (2 ed.). Ars Medica.
- Remor, E., Arranz, P., Ulla, S. (2007). *El psicólogo en el ámbito hospitalario*. Desclée de Brouwer.
- Soler Insa, P. A., Gascón Barrachina, J. (2012). *Recomendaciones terapéuticas en los trastornos mentales: RTM-IV* (4 ed.). CYESAN.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	anglès	Ivan Alsina Jurnet

OBJECTIUS

Al llarg dels últims anys la ràpida irrupció de les noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TICs) ha modificat dràsticament la forma en que les persones ens relacionem, ens comuniquen i vivim. L'àrea de la psicologia no n'és una excepció i, des de fa varis anys, les TIC s'han convertit en poderoses eines al servei dels professionals de la salut mental. Precisament, la present assignatura té com a missió principal acostar a l'alumne els usos i possibilitats que ofereixen les tecnologies més actuals pel camp de la psicologia.

En particular, els objectius específics de l'assignatura són:

- Promoure l'aproximació i l'interès cap a les noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC), i les seves possibilitats en la investigació i desenvolupament d'aplicacions en Psicologia Clínica.
- Descriure i analitzar aplicacions tecnològiques actuals dirigides a l'estudi, el diagnòstic i el tractament psicològic.
- Aprendre a utilitzar eines tecnològiques de fàcil accés de manera que es faciliti l'aprenentatge guiat per competències per a desenvolupar projectes TIC en Psicologia.
- Vincular l'anàlisi i coneixement de problemàtiques socials i de la salut actuals al desenvolupament de solucions tecnològiques.
- Utilitzar textos científics com a recurs teòric i eina d'auto formació.
- Adquirir i practicar una metodologia de treball i d'estudi pròpia de l'aprenentatge significatiu, progressivament autoregulat i autònom.
- Adquirir les competències necessàries per portar a terme un treball en equip col.laboratiu.

És important destacar que pel correcte seguiment de l'assignatura no es requereixen coneixements tècnics i/o tecnològics previs per part de l'estudiant.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Coneix l'ús i les possibilitats de la ciberpsicologia. Té capacitat per a utilitzar les noves tecnologies per a dur a terme assessories, diagnòstics, intervencions, consultes, supervisions, estudis d'investigació i programes de tractament psicològic.
- Capacitat per a dissenyar, desenvolupar, implementar i avaluar aplicacions de ciberpsicologia.
- Es desenvolupa en contextos d'interacció virtual per mitjà de l'ús de les TIC.
- Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual o col.laboratiu i avalua els resultats obtinguts.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

Transversals

- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

CONTINGUTS

Bloc 1: La irrupció de les TIC en salut mental: el sorgiment de la ciberpsicologia

- 1.1 Introducció a la ciberpsicologia
- 1.2 Classificació de tecnologies pel camp de la salut mental: Tele-psicologia, mHealth, Realitat Virtual i Augmentada
- 1.3 Beneficis i limitacions dels sistemes tecnològics actuals
- 1.4 El rol de l'e-terapeuta

Bloc 2: Tele-Psicologia

- 2.1 La Psicologia en línia. Característiques, avantatges i limitacions
- 2.2 Mesures inicials bàsiques per a la pràctica de la Teràpia Online
- 2.3 Ús de sistemes tecnològics segurs i encriptació de dades
- 2.4 Ús d'eines de la Web 2.0 i xarxes socials immersives

Bloc 3: mHealth - Ús de dispositius mòbils en la intervenció psicològica

- 3.1 Usos actuals de la mHealth en l'avaluació i el tractament psicològic
- 3.2 Wearables i gadgets en salut mental
- 3.3 Tendències de futur I: Ecological Momentary Interventions (EMI)
- 3.4 Tendències de futur II: Xatbots i altres sistemes d'intel·ligència artificial

Bloc 4: Realitat Virtual i Augmentada

- 4.1 Què son la RV i la RA? Perquè utilitzar-les en psicologia?
- 4.2 Dispositius i components d'un equip de RV i RA
- 4.3 Aplicacions actuals de la RV i la RA en l'àmbit de la psicologia
  - Avaluació i diagnòstic
  - Intervenció psicològica
  - Recerca
  - Entrenament d'habilitats i competències
- 4.4 Creació de continguts digitals per a l'avaluació i el tractament psicològic

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació final del curs es tindrà en compte tan la participació i assistència a les classes presencials com el correcte desenvolupament de les tasques encomanades. Per a superar l'assignatura l'alumne haurà d'assistir com a mínim a un 80% de les classes

Avaluació de resultats:

Al finalitzar el curs es realitzarà una prova individual consistent en un examen teòric-pràctic. Aquesta activitat correspon al 35% de la nota final de l'assignatura i, únicament en cas de no superar-la satisfactòriament, l'alumne es podrà presentar a l'examen de

recuperació. En cas de superar la prova final, l'alumne no es podrà presentar a l'examen de recuperació per millorar la nota obtinguda.

Avaluació del procés:

Es requereix que l'alumne realitzi cadascuna de les activitats proposades dintre del termini establert pel docent. Al llarg del semestre es realitzaran tres activitats grupals i que representaran el 65% de la qualificació final de l'assignatura. Es tracta d'activitats de caire teòric i pràctic en les quals l'alumne haurà de reflexionar i posar en pràctica els coneixements adquirits al llarg de les classes presencials. Aquestes activitats no seran recuperables.

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- APA (2013). *Guidelines for the Practice of Telepsychology*. Recuperat de <https://www.apa.org/pubs/journals/features/amp-a0035001.pdf>
- Colombo, D., Fernández-Álvarez, J., García-Palacios, A., Cipresso, P., Botella, C. & Riva, G. (2019). *New Technologies for the Understanding, Assessment, and Intervention of Emotion Regulation*. *Frontiers in Psychology*, 10: 1261. Recuperat de <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2019.01261/full>
- Colombo, D., Fernández-Álvarez, J., Patané, A., Semonella, M., Kwiatkowska, M., Garcia-Palacios, A., Cipresso, P., Riva, G. & Botella, C. (2019). *Current State and Future Directions of Technology-Based Ecological Momentary Assessment and Intervention for Major Depressive Disorder: A Systematic Review*. *Journal of Clinical Medicine*, 8, 465. Recuperat de <https://www.mdpi.com/2077-0383/8/4/465>
- de la Torre Martí, M. & Pardo Cebrián, R. (2018). *Guía para la Intervención Telepsicológica*. Recuperat de https://www.copmadrid.org/web/img_db/publicaciones/guia-para-la-intervencion-telepsicologica-5c1b5a8602018.pdf
- Wiederhold, B.K. & Bouchard, S. (2014). *Advances in Virtual Reality and Anxiety Disorders*. Recuperat de <https://www.springer.com/gp/book/9781489980229>

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Jordi Vilardell Molas

OBJECTIUS

La psicologia jurídica compren l'estudi, explicació, promoció, avaluació, prevenció i en el seu cas, assessorament i/o tractament d'aquells fenòmens psicològics, conductuals i relacionals que incideixen en el comportament legal de les persones, mitjançant l'utilització de mètodes propis de la psicologia científica i cobrint per tant diferents àmbits i nivells d'estudi i intervenció (psicologia aplicada als tribunals, psicologia penitenciària, psicologia de la delinqüència, psicologia del testimoni, victimologia,...).

Segons paraules de J. Urra, és la ciència que ensenya l'aplicació de totes les branques i sabers de la psicologia davant les preguntes de la Justícia, i coopera en tot moment amb l'Administració de Justícia actuant en el tribunal, millorant l'exercici del Dret.

Tenint en compte aquesta marc conceptual, els objectius de l'assignatura pretenen:

1. Proporcionar una base de coneixements jurídics necessaris per desenvolupar la tasca professional en aquesta àrea de treball.
2. Desenvolupar els àmbits d'actuació d'aquesta activitat professional: penal, civil, social i contenciós-administratiu.
3. Dominar el procediment d'avaluació psicològica a realitzar davant una demanda específica en un context jurídic.
4. Conèixer les eines d'avaluació psicològica de les que es disposen per poder dur a terme l'activitat professional en un context jurídic.
5. Disposar d'una base de coneixement mínima per poder interpretar els resultats obtinguts de les diferents eines d'avaluació emprades.
6. Saber redactar i comunicar oralment en un informe els resultats obtinguts en un procediment d'avaluació psicològica en un context jurídic.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Planifica i elabora estratègies d'intervenció psicològica en contextos jurídics.
- Observa, descriu, analitza i interpreta aspectes fonamentals dels processos psicosocials i de les interaccions en contextos jurídics.
- Escull els instruments i tècniques d'avaluació específiques de la intervenció més adequades per a respondre al motiu de la demanda.
- Comunica i proporciona informació i retroalimentació precisa i adequada davant els judicis orals.
- Treballa en equip, amb equips interdisciplinaris, i individualment.
- Resol problemes i situacions pròpies del desenvolupament professional amb actituds emprenedores i innovadores.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

Transversals

- Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació envers el desenvolupament professional.

CONTINGUTS

---

1. Contextualització de la psicologia forense
2. Terminologia jurídica
3. Metodologia estàndard d'actuació en psicologia forense
4. Àrees d'avaluació:
  - Ordre jurisdiccional penal: psicopatologia adults, violència domèstica, maltractament a menors,...
  - Ordre jurisdiccional civil: custòdies, incapacitacions,...
  - Ordre jurisdiccional social: invalideses, accidents laborals, assetjament laboral,...
  - Ordre jurisdiccional contenciós-administratiu
  - Mediació
  - Psicologia penitenciària
  - Psicologia policial i de les Forces Armades
5. Dictàmens pericials:
  - Elaboració informe
  - Defensa informe judici oral
6. Estructura i contingut d'una sentència judicial
7. Anàlisi de casos

AVALUACIÓ

L'assignatura de Psicologia Jurídica i Forense s'avaluarà a partir dels següents **instruments**:

Exàmens i proves = 45%

Observació de la participació =10%

Treballs o projectes = 45%

Per a l'avaluació de resultats es tindrà en compte:

- Prova de coneixements de l'assignatura (Exàmens i proves). Valor: 45% de la nota final. Element recuperable al mes de setembre, mitjançant prova de les mateixes característiques.

Per l'avaluació continuada o de procés es tindran en compte:

- Participació en dinàmiques de treball amb el grup a l'aula (Observació de la participació). Valor: 10% de la nota final. Element no recuperable.
- Resum d'una lectura científica de reflexió (Treballs o projectes). Valor: 10% de la nota final. Element recuperable al mes de setembre, per mitjà de la mateixa activitat.
- Anàlisi i realització de casos pràctics de la realitat professional (Treballs o projectes). Valor: 25% de la nota final. Element recuperable al mes de setembre, mitjançant prova de les mateixes característiques.
- Exposició oral d'un dictàmen pericial (Treballs o projectes). Valor: 10%. Element no recuperable.

Cal obtenir una nota igual o superior al 50% per superar el curs. La prova de coneixements requereix un mínim de 5 sobre 10 perquè pugui fer mitjana amb la resta d'instruments d'avaluació.

L'assignatura de Psicologia Jurídica i Forense s'avaluarà a partir dels següents **resultats d'aprenentatge**:

1. Planifica i elabora estratègies d'intervenció psicològica en contextos jurídics (25%)
  - Exàmens i proves: Prova de coneixements de l'assignatura (15%). Element recuperable al mes de setembre, mitjançant prova de les mateixes característiques.
  - Treballs o projectes: Anàlisi i realització de casos pràctics de la realitat professional (10%). Element recuperable al mes de setembre, mitjançant prova de les mateixes característiques.
2. Observa, descriu, analitza i interpreta aspectes fonamentals dels processos psicosocials i de les interaccions en contextos jurídics (30%)
  - Exàmens i proves: Prova de coneixements de l'assignatura (15%)
  - Treballs o projectes: Anàlisi i realització de casos pràctics de la realitat professional (5%)
  - Treballs o projectes: Resum d'una lectura científica de reflexió (10%). Element recuperable al mes de setembre, per

mitjà de la mateixa activitat.

3. Escull els instruments i tècniques d'avaluació específiques de la intervenció més adequades per a respondre al motiu de la demanda (25%)
  - Exàmens i proves: Prova de coneixements de l'assignatura (15%)
  - Treballs o projectes: Anàlisi i realització de casos pràctics de la realitat professional (10%)
4. Comunica i proporciona informació i retroalimentació precisa i adequada davant els judicis orals (10%)
  - Treballs o projectes: Revisió de dictàmens pericial (10%). Element no recuperable.
5. Treballa en equip, amb equips interdisciplinaris, i individualment. Resol problemes i situacions pròpies del desenvolupament professional amb actituds emprenedores i innovadores (10%)
  - Observació de la participació: Participació en dinàmiques de treball amb el grup a l'aula (10%). Element no recuperable.

Cal obtenir una nota igual o superior al 50% per superar el curs. La prova de coneixements requereix un mínim de 5 sobre 10 perquè pugui fer mitjana amb la resta d'instruments d'avaluació.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Sierra, J.C.; Jiménez, E.M.; Buena-Casal, G. (Coords) (2006). *Psicología Forense: manual de prácticas y aplicaciones*. Biblioteca Nueva.
- Urra, J. (2010). *Tratado de Psicología Forense*. Siglo XXI de España Editores.
- Vázquez, B. (2005). *Manual de Psicología Forense*. Síntesis.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Resolució de Conflictes

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Ramon Casany Mora Claudia Herrero López

OBJECTIUS

L'assignatura es divideix en: 1/ La comunicació i el conflicte

2/ La negociació

3/ La mediació i els àmbits en els que es pot aplicar aquesta estratègia de resolució de conflictes (familiar, escolar, penal,

dret privat, comunitari).

Objectius:

a) Entendre els procés de la comunicació

b) Comprendre el conflicte: Definició. Tipus de conflicte. Mapatge del conflicte. Escalada i desescalada del conflicte. Estratègies d'afrontament del conflicte

c) Conèixer diferents estratègies de resolució de conflicte (negociació, arbitratge, mediació, conciliació, judicial)

b) Aprofundir en el concepte de negociació. Concepte. Piràmide d'Acland. Estils de negociació. Perfils que trobem en la negociació i que es relacionen amb les actituds davant del conflicte. Elements de la negociació. Preparació d'una negociació.

c) Conèixer el concepte de mediació. Funcions del mediador. Característiques de la mediació. Models teòrics de la mediació.

d) Treballar en els diferents àmbits en els que s'aplica la mediació

RESULTATS D'APRENTATGE

- Planifica de forma ajustada i gestiona la informació per resoldre problemes i identificar necessitats personals i grupals.
- Elabora i avalua plans d'intervenció psicosocial en diferents contextos.
- Comunica i proporciona informació i retroalimentació precisa i adequada.
- Coneix els diferents perfils que actuen en aquest àmbit i és capaç de treballar de manera interdisciplinària.
- Resol problemes i situacions amb actituds emprenedores i innovadores.

COMPETÈNCIES

Generals

- Competència en el raonament crític i autocrític.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.

Transversals

- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.

CONTINGUTS

1- La comunicació

1.1 Definició, paradigma de la comunicació.

1.2 Comunicació verbal i no verbal

1.3 Estils de la comunicació.

1.4 Tècniques de comunicació

2. El conflicte

2.1. Definició, origen, causes i tipus de conflictes.

1.2 L'escalada i desescalada del conflicte

3- La Negociació:

3.1 Definicions

3.2 Els 7 elements de la Negociació

3.3 Actituds davant el conflicte i els corresponents estils de Negociació

3.4 Tàctiques i estratègies en el marc de la Negociació.

3.5 Preparació d'una Negociació

4- La Mediació, com a tècnica de Resolució de Conflictes:

4.1 Definició de la Mediació

4.2 Funcions del Mediator i perfil ideal

4.3 Ètica del Mediator

4.4 Marc legal de la Mediació

4.5 Models teòrics de la Mediació:

4.5.1 Tradicional- Lineal

4.5.2 Circular narratiu

4.5.3 Transformador

5. Àmbits d'aplicació de la mediació

5.1 Familiar: separacions, divorcis, problemes convencionals intergeneracionals.

5.2 Escolar

5.3 En l'Àmbit del Dret Privat

5.4 Àmbit penal de menors i d'Adults

5.5 Comunitari

AVALUACIÓ

Avaluació de procés:

1. Elaborar i lliurar les STD al llarg del curs en el termini fixat i sempre abans de l'acabament de la docència de l'assignatura. Es poden recuperar lliurant-les abans de la recuperació.

Avaluació de resultats:

1. Realització d'una prova de continguts al final de l'assignatura, que equival al 50% del total de la nota
2. Realització i lliurement d'un treball individual abans de l'examen, que equival al 15% del total de la nota
3. Realització i lliurement d'un treball grupal abans de l'examen, que equival al 25% del total de la nota, tenint en compte que la memòria escrita representa un 15% i l'exposició oral, un 10%
4. Realització de STD elaborades i lliurades en el decurs de la formació, que equival al 10% de la nota total

Nota: La nota final és la suma ponderada dels percentatges, els quals per aprovar l'assignatura han de ser superiors cadascun d'aquests al 50% equivalent al percentatge. En cas de suspendre qualsevol dels treballs, cal repetir-los amb les orientacions dels docents.

En cas d'haver de recuperar qualsevol dels elements avaluatius, la nota màxima és 5.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Boqué, C (2007). *Guia de mediació escolar. Programa de comprensiu d'activitats* (3 ed.). Rosa dels Vents.
- NonViolent Communication (2015). *Rosenberg, Marshall: A language of life* (3 ed.). PuddleDancer Press.
- Pompeu J. y Magre, M. E. (2010). *Llibre blanc de la mediació a Catalunya*. Recuperat http://justicia.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/llobres_fora_colleccio/llibre_blanc_mediacio.pdf.
- Redorta, J (2004). *Como analizar los conflictos*. Paidós.
- Redorta, J, Obiols, M y Bisquerra R. (2006). *Emoción y conflicto*. Paidós.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

El professorat facilitarà les referències de la bibliografia complementària i de lectura obligatòria al llarg del desenvolupament de l'assignatura i a través del Campus Virtual.

Sexualitat Humana

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Jordi Naudó Molist

OBJECTIUS

- Analitzar l'evolució del comportament sexual humà al llarg de la història.
- Analitzar l'evolució del comportament sexual durant el cicle vital.
- Conèixer les bases biològiques i socials de la sexualitat.
- Anàlisi, diagnòstic i tractament de les disfuncions sexuals.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Mostra capacitat teoricopràctica bàsica en l'abordatge i la intervenció de casos i contextos relacionats amb la sexualitat humana.
- Analitza i avalua correctament les disfuncions sexuals femenines i masculines
- Dissenya, desenvolupa i avalua els programes d'intervenció relacionada en les disfuncions sexuals
- Coneix, analitza i interpreta adequadament les bases biològiques i socials de la sexualitat
- Descriu i analitza l'evolució del comportament sexual durant el cicle vital

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

CONTINGUTS

---

1. Introducció a Sexualitat i Sexologia
2. Desenvolupament sexual humà:
3. Identitat-Rol-Orientació sexual
4. Comportament sexual humà i les seves variants de la normalitat
5. Sexualitat, Salut Mental i diversitat funcional
6. Història de la sexualitat
7. Clínica Sexològica

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats de treball personal i grupal (el lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable).

La puntuació global de l'assignatura serà el resultat de la suma obtinguda de les diferents tasques individuals, grupals i assistència.

Els percentatges son els següents:

- Treball grupal de síntesi: 45% (no recuperable)
Treball grupal de lliure elecció: 10% (recuperable)
Treball individual: 35% (no recuperable)
Seguiment i participació a classe 10% (no recuperable)

En cas de nova emergència sanitària que impliqui confinament, les activitats i les ponderacions de l'avaluació no s'alteraran. En cas que no es puguin fer presencialment, es traslladaran a la virtualitat

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- 1. Masters, William H., Johnson, Virginia E., Kolodny, Robert C. (1995). *La Sexualidad Humana* (13 ed.). Grijalbo.
- Cabello Santamaria, Francisco. (2010). *Manual de sexologia y teràpia sexual*. Síntesis.
- De la Cruz, Carlos. (2018). *Sexualidades diversas, sexualidades como todas*. Fundamentos.

Teràpia Familiar i de Parella

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Grup	Llengua d'impartició	Professorat
G15, presencial, tarda	català	Elena Crespi Asensio Carlota Iglesias Sarda

OBJECTIUS

Objectius

- Conèixer les bases teòriques del model sistèmic.
- Conèixer l'aplicació del model sistèmic en diferents contextos (Clínic, Educatiu i Socials). Adquirir coneixements i aprendre a realitzar un diagnòstic relacional.
- Obtenir aprenentatges sobre diferents aspectes implicats en les relacions familiars i de parella al llarg del cicle vital.
- Adquirir els coneixements bàsics sobre la intervenció familiar.
- Adquirir els coneixements bàsics sobre la intervenció en parelles.
- Ampliar la capacitat de comprensió i avaluació dels diferents conflictes i trastorns relacionals.
- Explorar les característiques relacionals en els diferents trastorns psicopatològics.
- Conèixer diferents tècniques d'intervenció sistèmica relacionades amb les diferents escoles de teràpia familiar.
- Desenvolupar habilitats d'observació i comunicació.
- Conèixer les habilitats bàsiques per a la conducció d'entrevistes familiars.
- Espai de reflexió, debat i aprenentatge sobre diferents aspectes implicats en les relacions familiars i de parella.

RESULTATS D'APRENTATGE

- Assumir diferents responsabilitats en el treball individual o col·laboratiu i avaluar els resultats obtinguts.
- Que l'alumne mostri capacitat per a les relacions interpersonals i el treball en grup.
- Mostra actituds de respecte cap a la diversitat lingüística social i cultural.
- Desenvolupar respecte per les diferents perspectives (teòriques i dels membres de la família) sobre el problema i les seves solucions.
- Que els alumnes tinguin la capacitat teòrico-pràctica bàsica per treballar com a psicoterapeutes o intervenir des de l'enfocament sistèmic en una àmplia gamma de casos i de contextos professionals en les famílies i la parella.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per conèixer noves cultures i costums.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en les relacions interpersonals.

Específiques

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.

- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per seleccionar i construir indicadors i tècniques d'avaluació dels programes i les intervencions.

Bàsiques

- Demostrar posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, que se sol trobar en un nivell que, si bé se sustenta en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del camp d'estudi propi.

Transversals

- Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal, a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge i servei i en la inclusió social.
- Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i de recerca.
- Mostrar habilitats per a l'exercici professional en entorns multidisciplinaris i complexos, en coordinació amb equips de treball en xarxa, ja sigui en entorns presencials o virtuals, mitjançant l'ús informàtic i informacional de les TIC.

CONTINGUTS

Teòrics

I. Història i Fonaments Teòrics de l'enfocament sistèmic . Història de la Teràpia familiar. Ecologia del desenvolupament humà. Teoria General de Sistemes. Cibernètica. Teoria de la Comunicació Humana. Canvi.

II. Avaluació Familiar i Diagnòstic Relacional. Tipologia de Famílies. Funcions Familiars. Comunicació a la família. Cicle vital de la família. Característiques familiars: Estructura i Organització familiar, Rols, creences i mites familiars. Diagnòstic relacional: Parentalitat i conjugalitat. Diagnòstic relacional de la parella. Funcionalitat i Disfuncionalitat Familiar. Síntomes i sistemes familiars.

III. Escoles bàsiques de Teràpia Familiar i Tècniques d'Intervenció Sistèmica. Escola Estructural. Estudis sobre comunicació humana. L'escola Estratègica. L'Escola de Milà. El Constructivisme i el Socioconstructivisme.

IV. Estructura i Tècnica de l'Entrevista familiar i de Parella. Anàlisi del tipus de context. Derivació. Anàlisi de la Demanda. Etapes de l'Entrevista Familiar: Primer contacte amb la família. La fitxa telefònica. La precessió: Construcció d'hipòtesis i estratègies d'intervenció. La sessió: Acomodació. Identificació de pautes familiars. La Devolució. La possessió. Anàlisi sistèmic de la sessió. Organització del tractament. Coordinació amb l'equip. L'equip terapèutic. La intervenció en xarxa. La persona del Terapeuta.

V. Intervenció Sistèmica (familiar i de parella) en Contextos Clínics. Famílies en crisi. Famílies amb fills adolescents. Famílies Monoparentals. Famílies reconstituïdes. Famílies maltractadors. Famílies Multiproblemàtiques. Drogodependència i Família. Abordatge familiar i de parella en Trastorns Depressius. Abordatge familiar en els Trastorns neuròtics. Abordatge Familiar en Trastorns Psicòtics . Investigació amb Famílies.

VI. Intervenció Sistèmica en contextos socials i educatius. Intervenció Sistèmica en contextos socials. Intervenció Sistèmica en Contextos Educatius. Intervenció en xarxa. Mediació. Coaching Intervenció en crisi.

AVALUACIÓ

Avaluació del procés. Es realitzaran activitats individuals i en equip en els 6 blocs temàtics (exercicis teòrics, pràctics i experiencials) de l'assignatura (10 % de la qualificació final). Es valorarà la participació a classe i l'assistència a la mateixa (10% qualificació final).

Treball en equip per aprofundir en els continguts de l'assignatura. En el segon bloc temàtic es realitzarà un treball de recerca teòrica i una exposició oral en Grup. (20% de la qualificació final).

Treball teoricopràctic. Es realitzarà un treball basat en la lectura d'un llibre (20% de la qualificació final).

Avaluació dels resultats . Es realitzarà un examen individual al final del semestre, sobre els continguts teòrics i pràctics tractats al

llarg del curs (40% de la qualificació final).

La recuperació serà possible sempre que l'alumne hagi aprovat el 50% de l'assignatura.

L'examen final és la part recuperable del curs. La resta de les activitats no seràn recuperables.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Rodríguez, J.L. & Venero, M. (2006). *Terapia familiar breve: guía para sistematizar el tratamiento terapéutico*. CCS.